اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۲۸ تیر ۱۳۹۹
• ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۱
• ۱۸ ژوئیه ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۵۶۵ • پیاپی ۲۸۸۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تمدید محدودیت‌های کرونایی در تهران

رئیس ستاد مقابله با کرونا در استان تهران با تاکید بر پیچیده بودن شرایط تهران برای مقابله با کرونا، گفت: با توجه به نظرات فنی و بحث‌های میدانی، درخواست این ستاد، تمدید محدودیت‌ها به مدت یک هفته دیگر است، چراکه محدودیت‌های یک‌هفته‌ای کفایت نمی‌کند و دامنه محدودیت‌ها باید در هفته‌های آینده افزایش یابد. به گزارش ایسنا، علیرضا زالی با اشاره به جلسه ستاد مقابله با کرونا استان تهران، گفت: تهران با شرایط خاصی روبه‌رو است و این موضوع نگرانی اعضای ستاد تهران در بر داشت. اعضای ستاد تاکید دارند که باید مداخلات جدی‌تر در عرصه شهری به‌سرعت اتفاق بیفتد تا شاهد بار بیماری در روزهای آینده نباشیم. وی افزود: از ائمه محترم جمعه استان تهران هم درخواست کردیم که این هفته هم نماز جمعه در استان تهران تعطیل باشد. زالی تاکید کرد: باشگاه‌های ورزشی، تالارها و آرایشگاه‌های زنانه نیز باید برای این هفته تعطیل باشند و این تعطیلی در هفته آینده هم استمرار یابد. به علاوه اینکه، تهران شرایط میزبانی برگزاری آزمون‌های سراسری را ندارد.

سرمقاله

حالا دیگه نوبت شوخی‌های معاون اول است. (الان وقتشه) ۲

پرواز قیمت‌ها و رخوت ملی ۴

فرصتی برای احیای صنایع معدنی ۶

یادداشت‌های امروز

باید از بحران عبور کنیم ۷

وظیفه نظارتی دولت در معادن ۱۲

دولت مردم‌دار و مردم دولت‌دار ۱۶

طرح: حسین علیزاده

برندگان و بازندگان اقتصاد امروز چه کسانی هستند؟ ۲
متهمان گرانی خودرو ۳
خودزنی در بازار قطعه و خودرو ۴
آسیب‌پذیری معادن کوچک در مقابل نوسان بازار ۵
صنایع معدنی در سربالایی افزایش هزینه تولید ۶
نابسامانی اقتصاد، دستپخت دولت است یا بخش خصوصی ۷
اصناف با این اقتصاد چقدر دوام می‌آورند؟! ۸
دخل و خرج سال‌هاست برابر نیست ۹
صنایع معدنی زیر تیغ گرانی ۱۱
معدنکاران، چشم انتظار ثبات اقتصادی ۱۲
افزایش نرخ دلار تا کجا ادامه دارد؟ ۱۴
اصلاح نظام بانکی در هزارتوی اجرا ۱۵
کدام کشورها نمره قبولی می‌گیرند؟ ۱۶

((بازگشت همه به سوی اوست))

رحلت جانکاه همکار ارجمند و گرانقدرمان مرحوم مغفور

شادروان دکتر مهران برومند

را به خانواده گرامی و داغدار و همه همکاران عزیز خانواده توکا فولاد و فولادمبارکه صمیمانه تسلیت می‌گویم. از خداوند رحمان و رحیم، رحمت و رضوان ابدی برای آن عزیز سفرکرده و سلامتی و طول عمر باعزت و صبر و اجر برای خانواده و فرزندان عزیزش مسئلت می‌نمایم.
همه ما ضمن تسلیم در مقابل مشیت الهی در این غم بزرگ شریک هستیم.

عبدالرضا جمالی، مدیرعامل و عضو هیأت‌مدیره
هلدینگ سرمایه‌گذاری توکا فولاد

((بازگشت همه به سوی اوست))

با نهایت تأسف و تألم، درگذشت غمبار دوست و همکار عالیقدرمان،

شادروان دکتر مهران برومند

مدیرعامل شرکت آسیا سیر ارس

را به خانواده گرامی آن مرحوم و خانواده بزرگ هلدینگ توکا فولاد و فعالان در صنعت ریلی کشور تسلیت عرض می‌نماییم. غم از دست دادن ایشان و جای خالی وی برای تک‌تک همکاران دردناک و متاثرکننده است. لکن همگی تسلیم خواست و مشیت الهی هستیم و نامش همواره گرامی و یادش جاودان.

هیات‌مدیره، مدیران و پرسنل هلدینگ توکا فولاد

انا لله و انا الیه راجعون

با نهایت تأثر و تأثر، درگذشت

شادروان دکتر مهران برومند

مدیرعامل بااخلاق شرکت آسیا سیر ارس

را به خانواده محترم ایشان و همه همکاران گرامی در هلدینگ توکافولاد تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند متعال برای آن شادروان رحمت و غفران الهی و برای خانواده داغدار و خانواده بزرگ هلدینگ توکا فولاد صبر و شکیبایی مسالت می‌نمایم.
روحش شاد و یادش گرامی باد.

سعید رشیدی
مدیرعامل شرکت فولاد تاراز چهارمحال

انا لله و انا الیه راجعون

ضایعه دردناک درگذشت همکار صدیق و بااخلاق و تلاشگرمان

مرحوم دکتر مهران برومند

مدیرعامل شرکت آسیا سیر ارس

بسیار دردناک و متاثر کننده است. این مصیبت را به خانواده داغدار آن مرحوم، همکاران محترم در شرکت آسیاسیر و همچنین خانواده بزرگ کارکنان هلدینگ توکافولاد و شرکت فولاد مبارکه اصفهان و فعالان صنعت ریلی کشور صمیمانه تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند منان برای باز ماندگان صبر و برای آن مرحوم اجر و غفران الهی مسئلت می‌نمائیم.

هیات‌مدیره، مدیرعامل و پرسنل شرکت توکاریل

انا لله و انا الیه راجعون

با نهایت تأسف و تألم، ضایعه درگذشت همکار فرهیخته

شادروان دکتر مهران برومند

مدیرعامل شرکت آسیا سیر ارس

را به خانواده داغدار آن شادروان و همکاران محترم در هلدینگ توکافولاد تسلیت عرض می‌نماییم.
انـدوه ما در غم از دست دادن آن عزیز بزرگوار در واژه‌ها نمی‌گنجد تنها می‌توانیم از خداوند برای خانواده ایشان و همکاران گرانقدر صبری عظیم و برای آن مرحوم روحی شاد و آرام طلب کنیم.

فاطمه سادات هاشمی‌فشارکی
مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه توکا

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای مهندس عبدالرضا جمالی

مدیرعامل محترم هلدینگ سرمایه‌گذاری توکافولاد

با نهایت تاسف و تالم، درگذشت مدیری فرهیخته و ارزشمند در گروه توکا فولاد، **شادروان دکتر مهران برومند** **مدیرعامل شرکت آسیا سیر ارس** را به جنابعالی و همکاران محترم در مجموعه معظم توکا فولاد، فعالان در صنعت ریلی کشور و همچنین خانواده داغدار آن مرحوم صمیمانه تسلیت عرض می‌نماییم.
از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی برای بازماندگان صبر جزیل و شکیبایی مسالت دارم.

بهروز راعی سرپرست موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان اصفهان

سرمقاله

حالا دیگه نوبت شوخی‌های معاون اول است. (الان وقتشه)

ناصر بزرگمهر / مدیر مسئول
management@smtnews.ir
به‌نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

بعد از بلایی که بر سر کشور فرود آمد و بعدها هم معلوم شد بین علمای دولت در اعلام عدد ۳۰۰۰ یا۳۸۰۰ تومان یا ۴۰۰۰ یا ۴۵۰۰ تومان برای قیمت دلار اختلاف‌نظر بوده و آقای سیف هم از خودشان اعلام برائت کردند، بالاخره به همت معاون اول، یک شبه نرخ معروف به ارز ۴۲۰۰ تومانی جهانگیری اعلام شد و کشور را به اینجایی که می‌بینیم، رساند و فعلا هر روز صبح با هزار تومان افزایش قیمت دلار آنقدر جلو خواهیم رفت که دیگر حذف ۳، ۴یا حتی۷ یا ۸ صفر هم فایده‌ای ندارد.

معاون اول رئیس‌جمهوری در یک سخنرانی مبسوط در کنار وزیری که چند روز بعد برکنارش کردند، درباره ارز فرمودند: بانک مرکزی، مسئول تامین ارز کشور است و درباره یک دلار آن نیز حساسیت دارد و اگر کسی یک دلار گرفته و کالا وارد نکرده، مرتکب خیانت ملی شده است و باید در پیشگاه دستگاه قضایی کشور پاسخگو باشد.

که البته تا این لحظه، حتی اسم یک خودی یا نخودی هم اعلام نشده است.

جهانگیری ادامه داد: در دوران ۴۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، بیش از ۸۰ درصد این مدت یعنی بیش از ۳۲ سال، نرخ ارز تثبیتی بوده است. تمام ۸ سال دولت آقای مهندس میرحسین موسوی، قیمت ارز ۷ تومان و در بازار آزاد ۱۲۰ تومان بود. در دوران مرحوم آیت‌اله هاشمی نیز قیمت ارز ۷ تومان بود و پس از آن ارز ۶۰ و ۸۰ تومانی و ارز آزاد تعریف و برای مدت ۷ ماه قیمت ارز تک‌نرخی شد و پس از آن دوباره ارز ۱۷۵ تومانی تعیین و ارز ۳۰۰ تومانی برای صادرات و قیمت ارز آزاد نیز تا پایان دولت حدود ۸۰۰ تومان شد.

در دولت آقای خاتمی تا سال ۸۱، قیمت ارز ۱۷۵ تومان بود و ارز آزاد نیز وجود داشت و ارز ۳۰۰ تومانی بعد از مقطعی حذف شد. سیاست ارز تک‌نرخی که در سال ۸۱ ایجاد شد تا سال ۸۹ به‌دلیل وفور درآمدهای ارزی و تلاش برای فروش ارز ادامه یافت.

جهانگیری با اشاره به درآمدهای ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد دلاری در دوره دولت آقای احمدی‌نژاد خاطرنشان کرد: این درآمدها، دوره‌ای استثنایی در تاریخ کشور است که در این دوره، به‌دلیل وفور درآمدهای ارزی، قیمت ارز را در سطحی که می‌خواستند می‌توانستند نگه دارند.

سال ۸۹ که کشور با تحریم روبه‌رو شد، قیمت ۱۲۲۶ تومان برای ارز و قیمت دیگری تقریبا معادل دو برابر این رقم به‌عنوان ارز مبادله‌ای تعیین شد و در کنار این دو رقم، ارز آزاد در بازار حدود ۳۰۰۰ تومان بود.

وقتی دولت تدبیر و امید آغاز به‌کار کرد، هر ۳ قیمت برای ارز در کشور وجود داشت که دولت در یک ماهه نخست ارز مبادله‌ای و مرجع را یکسان و پس از آن تلاش کرد فاصله قیمت ارز آزاد با دولتی را به هم نزدیک کند.

در این مقطع، مسائلی پیش آمد که اوایل سال ۹۷ برای برخی کالاها، قیمت ارز را از ۳۸۰۰ به ۴۲۰۰ تومان تبدیل کردیم و در بازار آزاد قیمت ارز ۶۰۰۰ تومان بود که البته برخی تصور می‌کنند دولت قیمت ارز را از ۶۰۰۰ به ۴۲۰۰ تومان تبدیل کرده است.

پس از آن، ظرف ۳ماه تا مقررات جدید وضع و سامانه نیما تکمیل شود، برای حفاظت از معیشت مردم، ارز ۴۲۰۰ تومانی تعیین شد تا اقلام ضروری و کالاهای اساسی مردم تامین شود. اینکه گفته می‌شود پرداخت ارز با قیمت ۴۲۰۰ تومانی رانت است، این اقدام دولت در حقیقت برای حفاظت از معیشت مردم و پرداخت ارز با این مبلغ، تنها برای اقلام ضروری و برخی کالاهای اساسی است.

معاون اول ادامه داد: کارنامه اقتصادی ما معلوم است و معتقدیم محدودیت‌ها و دخالت‌های دولت را باید به حداقل برسانیم، هدف اصلی دولت، دفاع و حمایت از زندگی مردم به‌ویژه اقشار ضعیف جامعه است.

آقای معاون اول

این سخنرانی به حدی جذاب است که برای هر جمله آن می‌توان کتاب طنز نوشت، کدام حمایت از زندگی مردم؟ أصلا مردم مورد نظر شما کجا هستند؟ در این سخنرانی از مبارزه با فساد تا درس تفاوت حواله و ال‌سی داده شده است، به‌طوریکه شنونده و خواننده گیج می‌شود که مخاطب ایشان کیست؟ اما چون چند سالی است به شوخی‌های رئیس‌جمهوری محترم و هیات دولت عادت کرده‌ایم، فقط درباره بخش ارز مورد توجه ایشان که تاریخچه آن را هم به‌خوبی اعلام کردند، نکاتی را هم از فرمایشات قبلی خودتان یادآوری می‌کنیم:

«ما مشکلات بزرگی را حل کردیم، ثبات به اقتصاد ایران برگرداندیم، مگر یادتان رفته که نرخ ارز و قیمت کالاها لحظه‌ای عوض می‌شد، ما اقتصاد کشور را راه انداختیم، ماشین اقتصاد کشور راه افتاده، سرعتش کم است، ان‌شاالله سرعتش را هم زیاد خواهیم کرد.»

آقای معاون اول

خواهش می‌کنیم سرعتش را بالا نبرید، نگران چپ کردن شما و رئیس بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت هستیم، ما یادمان نرفته که نرخ ارز هر لحظه تغییر می‌کرد، اما شما ظاهرا فراموش کرده‌اید که چه گفته‌اید؟ حالا هر لحظه، چند بار تغییر می‌کند و بنا به فرمایشات خودتان، آن تغییر کجا و این تغییر کجا؟

الان مردم نمی‌دانند چند لحظه دیگر ثروتشان چقدر کاهش خواهد یافت و فردا صبح چه باید بکنند؟

آقای معاون اول

بازهم برای یادآوری به بخشی از فرمایشات خودتان که این روزها در دنیای مجازی دست به‌دست می‌شود، ارجاع می‌دهم:

«فکر می‌کنم سال ۹۱ بود که قیمت دلار همینجوری داشت آسانسوری می‌رفت بالا که من یک نامه نوشتم خدمت رهبر معظم انقلاب و گفتم آقا، بنده به‌عنوان آدمی که از بیرون به این کشور نگاه می‌کنم و هیچ مسئولیتی ندارم، الان وقتشه که مسئولان اقتصادی دولت همه عوض بشوند، نگفتیم دولت عوض شود، مردم اعتمادشون را به این‌ها از دست دادند.

به من گفتند اگر بابک زنجانی دیگری توی این دولت پیش آمد چی؟

گفتم: حداقلش اینه که اون وزیرش باید سریع برکنار شود.

گفتند اگر بزرگتر شد، چی؟

گفتم: یعنی من هم باید بروم.

اینکه تعارف ندارد، اگر نتواند یک مقام این قدر کنترل کند که منابع کشور اینجوری برود، باید برود.»

آقای جهانگیری

هرچند معتقدم رفتن و آمدن دولت‌ها بدون تغییر در ساختارهای زیربنایی نتیجه‌ای نخواهد داشت، اما درحال‌حاضر مثل اینکه ماشین این دولت کاملا چپ کرده است، پس به قول خودتان الان وقتشه که مسئولان اقتصادی دولت همه عوض شوند، نگفتیم دولت عوض شود، مردم اعتمادشون را به این‌ها از دست دادند، خصوصا آقای بانک مرکزی.

برندگان و بازندگان اقتصاد امروز چه کسانی هستند؟

«نبض اقتصاد ایران کند می‌زند.» «نفس اقتصاد به‌شماره افتاده.» «اقتصاد بیمار ایران بدحال است.» تمام این جملات تعبیرهایی است که دست‌کم در ۱۰ سال گذشته بارها از سوی کارشناسان و مسئولان شنیده شده است. اما این‌بار وضعیت بحرانی‌تر از گذشته است. تحریم، کرونا، برخی سوءمدیت‌ها و آثار بحران‌ها و تصمیمات اقتصادی به‌جا مانده از گذشته همه و همه دست به‌دست هم داده تا سال آخر دولت دوازدهم به روزهای سخت‌تری برای دولت و مردم تبدیل شود.

به‌گزارش صمت، دلار همچنان در کانال ۲۰ هزارتومان جاخوش کرده و سکه و طلا هر روز قیمت جدیدی از روند افزایشی را ثبت می‌کنند. از سوی دیگر، بازار بورس ایران در حالی به شکل غیرقابل تصوری در حال رشد است که بسیاری از کارشناسان این رشد را حبابی می‌دانند و هشدار می‌دهند که این روند مثبت تالار شیشه‌ای بر هیچ رشد اقتصادی سوار نیست و با ترکیدن آن بسیاری خانه‌خراب می‌شوند. قیمت نفت به‌دنبال شیوع کرونا و کاهش تقاضا در بازارهای جهانی به کانال ۴۰ دلار در هر بشکه سقوط کرده و کارشناسان معتقدند با شرایط فعلی و وضعیت تقاضا نمی‌توان نسبت به بهبود شرایط امید داشت، حتی اگر کرونا نیز ریشه‌کن شود در کوتاه‌مدت قیمت نفت به حالت گذشته بازنمی‌گردد. این درحالی است که تا پیش از شروع دوباره تحریم‌ها خزانه ایران برای تامین اعتبار، روی نفت ۶۰ دلاری برای هر بشکه حساب می‌کرد. هرچند امروز، رئیس دولت دوازدهم اداره کشور بدون اتکا به نفت را قدرت‌نمایی در جنگ اقتصادی می‌دانند و مقابله با بیماری عالم‌گیر کووید ۱۹ را مرحله دیگر موفقیت دولت برمی‌شمرد.

روحانی همچنین با اشاره به تامین ارز مورد نیاز تولیدکنندگان، براین نکته تاکید دارد که «دولت در سال جهش تولید با همه ظرفیت‌ها و توان خود از بخش تولید حمایت می‌کند و به فعالان اقتصادی اطمینان می‌دهد که چرخ تولید کشور با قوت و با تامین ارز و مواد اولیه مورد نیاز به حرکت خود ادامه خواهد داد.»

اظهارات رئیس دولت در حالی عنوان می‌شود که در هفته‌های اخیر الزام صادرکنندگان برای بازگرداندن ارز صادراتی به چرخه اقتصاد حاشیه‌های بسیاری به همراه داشته و به موضوع روز اقتصاد ایران تبدیل شده‌است. بعد از اعلام تصمیم‌های اخیر بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اعمال محدودیت‌های بانکی و تجاری برای صادرکنندگانی که نسبت به رفع تعهد ارزی تعلل کنند، در تازه‌ترین اظهارات محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی نیز از تحویل فهرست صادرکنندگان مالک مسکن خارجی به قوه قضاییه خبر داده و گفته صادرکنندگانی که ارز صادراتی را تبدیل به ملک خارجی کرده‌اند باید ارز هزینه شده برای خرید ملک را به کشور برگردانند. محمد اسلامی تاکید کرده تمام افرادی که نسبت به خرید ملک در هر کشور خارجی اقدام کرده‌اند باید منشا ارز معرفی و مشخص کنند.

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه صادرات جزو منابع ملی کشور محسوب می‌شود، گفته« صادرکننده از مزیت سوخت و انرژی ارزان، مواد اولیه و نیروی کار ارزان برای صادرات کالا استفاده کرده است و نمی‌تواند ارزی که با استفاده از این مزیت‌ها به‌دست آورده به کشور برنگرداند.» روند در پیش گرفته دولت در یک سال پایانی عمر دوره دوازدهم موافقان و مخالفان خود را دارد و از حوصله این نوشتار خارج است. با این همه آنچه مسلم است؛ سیاست‌های تورم‌زای دولت در سال‌ها و به‌ویژه یک سال گذشته همچنان بر پیامدهای رکودی ناشی از شیوع کرونا غلبه کرده و در نتیجه تمام آن سیاست‌ها، امروز افسار کنترل قیمت‌ها در بسیاری از بازارها از دست خارج شده است.

«رکود همراه با تورم» فضایی است که این روزها بنگاه‌های اقتصادی سعی در ادامه حیات در آن دارند. در این شرایط است که برای مدیریت و کنترل اقتصاد به نگاه، علم و تسلط جدیدی نیازمندیم. در پرونده این شماره صمت به بررسی ابعاد مختلف اقتصاد امروز ایران پرداخته و سهم بخش‌های مختلف در ایجاد آشفته بازار امروز را از نگاه کارشناسان مختلف بررسی کرده‌ایم و در نهایت اینکه ظاهرا امسال از آن سال‌هایی است که بسیاری برنده و بسیاری برای همیشه بازنده خواهند بود.

رشدی که به نفع بازار نیست

حسن فهیمی‌راد، معاون پیشین دبیرکل بورس

تهران: این روزها بازار سرمایه ایران با رکوردهای پی‌درپی مواجه است که بسیاری هم آن را جزو نقاط مثبت اقتصاد ایران قلمداد می‌کنند، اما این روند مثبت روی دیگری هم دارد که دیگر در زمره برگ‌های برنده اقتصاد جای نمی‌گیرد. مهم‌ترین عاملی که باعث رکوردشکنی‌های پی‌درپی شاخص‌های بورس و فرابورس ایران شده، کاهش ارزش پول ملی است. زمانی که دلار به بیش از ۲۲ هزار تومان رسیده و ارزش ریال در مقابل آن تضعیف شده، اکثر مردم سعی می‌کنند ریال خود را به کالا تبدیل کنند. سهام نیز به‌عنوان یک کالای مالی در ماه‌های اخیر جذابیت زیادی برای مردم پیدا کرده و برهمین اساس با استقبال بی‌سابقه‌ای روبه‌رو شده است. البته تنها استقبال مردم برای ورود به این بازار و خرید سهام اثر نداشته و شرایط خاص بازارهای موازی و رقیب نیز در آن دخیل بوده است. هرچند در ماه‌های نخست سال‌جاری بازارهایی مانند ارز و طلا همچنان در رکود نسبی به‌سرمی‌برد، اما به‌ویژه یک ماهه اخیر با رشد قیمت مواجه شده و برهمین اساس بخشی از نقدینگی سرگردان به بازارهای ارز و طلا راه یافته است. با این حال، این بازارها به‌دلیل ریسک بالا و نیاز به نقدینگی بالا تنها مورد توجه عده‌ای خاص است. برهمین اساس بسیاری از سرمایه‌گذاران به جای اینکه پول خود را با خرید سکه بیش از ۱۰ میلیون تومانی سرمایه‌گذاری کنند، به خرید سهم‌هایی که گاهی چند صد تومان قیمت دارند، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. کاهش ارزش ریال چنان تأثیری در اقتصاد ایران داشته که اکثر ایرانیان تلاش می‌کنند تا با خرید یک کالا از افت ارزش دارایی خود جلوگیری کنند، برهمین اساس شاهد ورود سهامداران و پول جدید به بازار سهام هستیم. این روند به‌گونه‌ای است که باعث‌شده برخی تحلیل‌های کارشناسانه نیز جواب ندهد. برهمین اساس، ورود این میزان نقدینگی در بازار به‌دلیل کمبود عرضه سهم باعث رکوردهای پیاپی را تجربه کنیم. این درحالی است که شاخص بورس باید به‌طور منطقی و دور از هیجان به رشد خود ادامه دهد و رشد بیش از ۸۰ هزار واحدی در یک روز به نفع بازار نیست. برای متعادل کردن بازار اصلی‌ترین راه افزایش عرضه است. دولت باید به‌طور جدی با عرضه سهام شرکت‌های دولتی و زیرمجموعه‌های آنها عطش بازار برای خرید سهام را فروبنشاند. از سوی دیگر، شرکت‌های موجود در بازار نیز می‌توانند با بالا بردن سهام شناوری خود به افزایش عرضه در بازار و متعادل شدن آن کمک کنند.افت شاخص در آخرین روز هفته گذشته و روز گذشته نیز به معنای ریزش بازار نیست چراکه تا زمانی که پول جدید به این بازار وارد شود، بازار دچار ریزش نخواهد شد و تنها به اصلاح مقطعی بسنده خواهد کرد. در اکثر روزهایی که عرضه افزایش می‌یابد، این شرکت‌ها هستند که به‌دلایل مختلف سهام در اختیار خود را عرضه می‌کنند. به‌دلیل چشم‌انداز بازار اکثر سهامداران حقیقی سهام خود را نگهداری کرده‌اند و تنها اقدام به جابه‌جایی سهام می‌شود.

دلار و طرح سوال از رئیس جمهوری

جلال میرزایی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی: در چند هفته اخیر، بسیاری از کنشگران سیاسی مخالف دولت، اهتمام زیادی به خرج داده‌اند تا دولت و شخص رئیس‌جمهوری را مقصر اصلی التهابات موجود در بازار کالاها و خدمات مانند نرخ ارز، مسکن و خودرو معرفی کنند.

نتیجه این تلاش سازماندهی شده یک‌سویه را می‌توان در طرح سوال از رئیس‌جمهوری از سوی نمایندگان طیف اصولگرای مجلس دید که در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد. از نظر طراحان سوال و حامیان فکری‌شان، ایران اسلامی غرق در امکانات، منابع گسترده مالی و طبیعی است که فقط سوءمدیریت‌های داخلی از سوی قوه مجریه، شرایط اسفبار کنونی را رقم زده است.

بنابراین با چنین بینش و نگرشی بر آن هستند تا به موکلان خود نشان دهند در صدد اصلاح و سامان دادن به امور از طریق تحت فشار قرار دادن دولت و رئیس‌جمهوری هستند.

اگر چنین تحلیلی منطبق بر واقعیت بود باید با صرف طرح سوال از رئیس‌جمهوری، آثار روانی این حرکت‌های مجلس در بازار نمایان می‌شد و دست‌کم منجر به توقف روند افزایش قیمت‌ها می‌شد، اما واقعیت فراتر از تصورات و پسینه ذهنی نمایندگان جدید مخالف دولت است. چنانکه مروری بر نرخ کالاها و خدمات در ۴ ماه گذشته نشان می‌دهد رویکرد خط و نشان کشیدن برای دولت، چه‌بسا به افزایش التهاب‌ها در بازار ارز و سایر کالاهای اساسی کشور شده است.

نگارنده در اثبات مدعا به دو مقطع درباره افزایش نرخ دلار اشاره می‌کند. مقطع اول دوره زمانی اواخر بهمن یعنی پیش از پیروزی جریان مخالف دولت در انتخابات مجلس است که نرخ دلار در ۲۸ بهمن ۹۸، ۱۳/۷۵۰ تومان بوده، اما این روزها نرخ دلار ۲۲ هزار تومان را پشت‌سر گذاشته و سیر صعودی دارد. مقطع دوم پیش از اعلام وصول طرح سوال از رئیس‌جمهوری است. در حالی که نرخ دلار روز شنبه ۱۴ تیر، ۲۰ هزار تومان بود در روز یکشنبه به بالای ۲۲ هزار تومان رسید؛ یعنی درست بعد از وصول طرح سوال از رئیس‌جمهوری نرخ دلار ۲ هزار تومان افزایش یافت.

البته مخالفان دولت در مجلس و بیرون از مجلس که اصرار عجیبی روی اثبات ناکارآمد بودن دولت دارند، می‌گویند که هنوز برای قضاوت درباره عملکرد مجلس زود است. این در حالی است که در دوره‌های مشابه شاهد بوده‌ایم که چگونه صرف پیروزی و موفقیت یک جناح در انتخابات منجر به ثبات و کاهش قیمت‌ها پس از یک دوره پرالتهاب و پرنوسان شده است. امروز برعکس آن نظاره‌گر این واقعیت هستیم که چگونه با روی کار آمدن جناح مخالف دولت، بازار واکنش منفی نشان می‌دهد و احساس بی‌ثباتی و شکنندگی کاملا در اقتصاد کشور با موضع‌گیری‌ها و کنش‌های کلامی و رفتاری نمایندگان جدید هویداست.

شوربختانه مخالفان دولت به جای دیدن این واقعیت‌ها که تحریم‌های ظالمانه امریکا و حوادثی مانند سیل، زلزله و کرونا، باعث کاهش درآمدها و افزایش هزینه‌ها در کشور منجر شده‌اند، مستقیم سراغ دولت می‌روند و مقصر تام و تمام را در عملکرد دولت می‌بینند. لازم است تا دیر نشده مجلس با تجدیدنظر در رویکرد تقابل با دولت به تعامل و هم‌اندیشی روی آورد تا با هم‌افزایی بتوان به راهکار مناسبی جهت برون‌رفت از وضعیت موجود دست یافت در غیر این‌صورت رفتار مخالفان دولت به گونه است که به جای کمک در فرو نشاندن آتش، آتش‌نشان را هدف قرار می‌دهند، نتیجه آنکه دود آتش به چشم همه می‌رود.

ناخدای بدون قطب‌نما

محسن رنانی، اقتصاددان:

به گمان من این‌همه سردرگمی و سرآسیمگی که در نظام تدبیر ما به چشم می‌خورد، ناشی از این است که سیاست‌مداران ما در دنیای متلاطم امروز، که موقعیت تمدن‌ها در حال جابه‌جایی است، بدون قطب‌نما در حال حرکت به سمت هدفی «مشخص اما نامعلوم» هستند. نگفتم هدفی موهوم، گفتم هدفی «مشخص»، یعنی می‌دانند چه می‌خواهند، اما «نامعلوم»، یعنی نمی‌دانند آن هدف کجاست و چگونه قابل دستیابی است. گاهی برخی سیاستمداران ما مانند ناخدایی هستند که بدون قطب‌نما روی دریا در حال کشتیرانی هستند. آنها می‌دانند چه می‌خواهند و کجا می‌خواهند بروند، اما نمی‌دانند کجا هستند و از چه مسیری باید بروند و به همین خاطر کشتی آنها گاهی برای مدت زیادی در یک منطقه معین دور خودش می‌چرخد و گاهی هم که به خط مستقیم می‌رود، نمی‌دانند به چه سو می‌رود و چقدر به مقصد نزدیک شده است. گاهی این سرگشتگی بخش اعظم ذخیره سوخت کشتی را هدر می‌دهد. اما ریشه این سردرگمی مدیریتی که منجر به پدیداری انبوهی از بحران‌های فرارسنده شده است، چیست؟

گزارشی از مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۷مجموعه شاخصی که آن را «شاخص پایداری ایران» نامیده است، با تمرکز بر ۳ حوزه محیط‌زیستی، اقتصادی و اجتماعی درصدد کسب فهمی بین‌رشته‌ای از کلیت وضعیت ایران برآمده است. شاخصی که شاید بتواند پاسخی به این پرسش باشد که کجا هستیم و کجا باید برویم؟ شاخصی که شاید بتواند قطب‌نمایی باشد برای حرکت به سوی آینده. براساس اطلاعات سال ۲۰۱۷ میلادی که این گزارش بر آن اساس تهیه‌شده، ایران از بین ۱۴۹ کشور مورد بررسی، از نظر «پایداری» در جایگاه ۱۱۷ جهان قرار گرفته است. همچنین با یک تقسیم‌بندی کیفی ۵ سطحی از کشورهایی با کیفیت حکمرانی خیلی خوب تا کشورهایی با کیفیت حکمرانی خیلی بد، ایران از این نظر در دسته پنجم و در زمره کشورهایی با کیفیت حکمرانی «خیلی بد» قرار گرفته است؛ یعنی از نظر شاخص کیفیت حکمرانی نیز از بین ۱۴۹ کشور مورد بررسی ایران در جایگاه ۱۳۳ قرار گرفته است. آن‌گاه گزارش این پرسش را طرح می‌کند که «اگر وضعیت کنونی ایران را نتیجه کیفیت حکمرانی نازل با توجه به شاخص‌های معرفی‌شده بدانیم کیفیت حکمرانی، خود تحت‌تاثیر چه عاملی است؟»

گزارش نشان می‌دهد گاهی تناقض در پارادایم سیستم حکمرانی که حاصل ترکیب نامتجانسی از دو پارادایم «منافع امت» و «منافع ملت» است (که ریشه آن هم در قانون اساسی است) به تناقض در اهداف و معماری سیستم حکمرانی انجامیده و ساختاری را به‌وجود آورده که در برهه‌هایی از زمان نه به‌طورکامل در خدمت منافع ملت است و نه به‌طور کامل در خدمت منافع امت. همین امر انرژی سیستم را به‌شدت تلف کرده و عامل اساسی تضادهای قابل‌توجه بین بخش‌های منتخب ملت و بخش‌هایی است که خود را نماینده و راهبر امت می‌دانند.

در واقع مجموعه حکمرانی نیز گاهی به دو بخش حامیان پارادایم امت و پارادایم ملت تقسیم‌شده و هر کدام سعی در کسب بخش بیشتری از قدرت سیاسی و اقتصادی را دارد. در این شرایط، در نهایت حامیان پارادایم امت، چون دارای انسجام بیشتری هستند می‌توانند بخش اعظم قدرت را تسخیر و حامیان پارادایم ملت نیز به ناچار به سوی کسب مشروعیت سوق دهند. در این صورت تفاوت بین ریشه‌های فکری دو پارادایم باعث عدم‌فهم یکدیگر و سپس باعث عدم‌همکاری آنها شده؛ بنابراین دو بخش قدرت، نمی‌توانند بر سر تنظیم یک سازکار کامل برای اصلاح سیستم به توافق برسند.

شاید راهکار نهایی حل این بن‌بست، اصلاح برخی از قوانین باشد. اما پیش از آن نیازمند آن هستیم که موقعیت آشفته و ناپایدار خود را در جهان کنونی متوجه شویم و درباره ضرورت خروج از آن به توافق برسیم. این نیز بدون پذیرش و تن دادن به گفت‌وگوی ملی فراگیر، جدی و شفاف بین نخبگان درون و بیرون حکومت ممکن نیست.

نخبگان درون حکومت باید بپذیرند که این بیماری تناقض پارادایمی، نمی‌تواند وضعیتی بهتر از امروز پیدا کند. نخبگان بیرون حکومت نیز باید بپذیرند که با ستیز و نزاع، این تناقض پارادایمی نه‌تنها حل نمی‌شود، بلکه تشدید می‌شود و این ملت ایران، و در واقع همه ما هستیم که آسیب خواهیم دید. پس هر کس از دو طرف که نگران آینده ایران است و تعهدی به منافع ملی ایران دارد باید خود را برای ورود به «گفت‌وگوهای بدون قیدوشرط» با طرف مقابل آماده کند. ما هیچ راهی جز «هم‌شنوی» نداریم. اگر ما یکدیگر را نشنویم و برای اصلاح جامعه خویش هم‌فکری و همراهی نکنیم، به‌زودی سوخت این کشتی سرگردان تمام خواهد شد و ما را نصیبی جز این نخواهد بود که بر شانه‌های دریای نعمت، یا از گرسنگی و تشنگی بمیریم یا دست به حذف خونین یکدیگر بزنیم.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

تامین کسری بودجه از جیب مردم؟

حسین راغفر، کارشناس اقتصاد: اقتصاد ایران چند هفته گذشته را با روند افزایشی نرخ ارز پشت سرگذاشته و دلار برای نخستین‌بار به بالای ۲۰ هزار تومان رسیده است. این درحالی است که گمانه‌زنی‌ها برای احتمال افزایش نرخ ارز همچنان ادامه دارد. ظاهرا بسیاری از این گمانه‌زنی‌ها با سیاست‌های حکمرانی اقتصادی که فراتر از دولت نیز عمل می‌کند، هماهنگ است و این شائبه را به‌وجود می‌آورند که نظام سیاسی-اقتصادی ایران تصمیم گرفته فعلا از جیب مردم هزینه‌ها را تامین کند. یکی از مهم‌ترین تصمیمات برای تامین هزینه‌ها نیز بالا بردن نرخ ارز است. روندی که در یک سال گذشته در پیش گرفته شده و در ماه‌ها و هفته‌های اخیر به اوج رسیده است. به‌طور قطع، پیامدهای این تصمیم بر سر همه مردم، جامعه، تولید و آینده اقتصاد، آوار خواهد شد. فعلا برنامه‌ریزان ساده‌ترین راه را برای تامین هزینه‌های اقتصاد ایران انتخاب کرده‌اند. البته راه‌های منطقی سهل‌الوصول‌تری هم وجود دارد، اما ظاهرا قرار نیست آن مسیرها برای اقتصاد ایران طی شود که یکی از آنها اخذ مالیات از درآمدهای حاصل از بازار بورس است. درحالی که کسب درآمدزایی مالیاتی از بازار بورس بسیار راحت است. خرید و فروش در بازار بورس ازسوی سازمان بورس انجام می‌شود؛ بنابراین تمام معاملات و نقل و انتقالات مشخص است و می‌توان بدون دردسر از درآمدهای بورسی مالیات گرفت. هرچند این درآمدزایی بسیار راحت‌تر است، اما اراده سیاسی برای انجام این اقدام وجود ندارد.

با این همه، راحت‌ترین راه یعنی افزایش نرخ ارز همچنان در دستور کار قرار گرفته است. شاید مهم‌ترین دلیل افزایش نرخ ارز، تامین کسری بودجه باشد. اگر قرار بر این بود که مسئولان اقتصادی در ۳ دهه اخیر تصمیمات منطقی بگیرند، امروز این وضعیت اقتصادی را شاهد نبودیم. متاسفانه همه چوب بی‌تدبیری‌های حوزه اقتصاد سیاسی را می‌خوریم که همچنان هم ادامه خواهد داشت.

حتی در این شرایط هم شاهد خروج ارز از کشور هستیم. براساس آمارهای رسمی، در دو سال گذشته ۷۵ میلیارد دلار صادرات داشتیم که ۴۸ میلیارد دلار آن به کشور بازگشته و هنوز ۲۷ میلیارد دلار وارد کشور نشده است. حال اینکه این آمار خروج رسمی ارز است یا غیررسمی، مشخص نیست. یکی از دلایل مهم خروج ارز از کشور تضعیف بنیان‌های سرمایه‌گذاری به‌دلیل ناامن بودن شرایط اقتصادی برای سرمایه‌گذاران به‌ویژه فعالان در بخش تولید است.

به‌طور قطع، کاهش قیمت ارز در یک نظم متفاوتی از بی‌نظمی‌های موجود می‌تواند رخ بدهد که در شرایط کنونی هم این اتفاق نخواهد افتاد، چراکه اراده سیاسی و اقتصادی کشور استفاده از راه‌های سهل، ساده و سریع است. تغییرات برای بهبود شرایط اقتصادی، نیازمند اراده جدی است که فعلا این اراده را نمی‌بینیم.

گسترش صنعت
صنعت معدن تجارت
شنبه
۲۸ تیر ۱۳۹۹
۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۱
۱۸ ژوئیه ۲۰۲۰
شماره ۱۵۶۵
پیاپی ۲۸۸۳
www.sanatnewspaper.com

خودزنی در بازار قطعه و خودرو

کسبه بوشهر در آستانه ورشکستگی

افزایش نرخ دلار تا کجا ادامه دارد؟

ارز، کمبود عرضه و مسائل سیاسی اقتصادی

متهمان گرانی خودرو

گروه صنعت: افزایش روزانه قیمت کالا از مایحتاج روزانه مردم گرفته تا خودرو و مسکن، حاکی از این است که برخی از تدابیر دولت تدبیر بازکننده قفل اقتصاد بیمار نبود. بسیاری از شواهد بازار و جامعه نشان از آن دارد که طبقه ضعیف روزبه‌روز بزرگ‌تر شده در حالی که سفره‌شان کوچک و کوچک‌تر می‌شود.

افسارگسیختگی قیمت‌ها در هر بازار، از اقلام ضروری تا کالاهای سرمایه‌ای، نوعی سردرگمی برای مدیران دولتی به‌وجود آورده که هر کدام دلیل گرانی را به موضوعی ربط می‌دهند. درحالی‌که مسئله اصلی اقتصاد بیمار و برخی سوءمدیریت‌ها در این حوزه، منجر به هدررفت انرژی و سرمایه شده و در بسیاری از شاخص‌های اقتصادی نه‌تنها به توسعه دست نیافته‌ایم، بلکه در حفظ وضع موجود نیز چندان موفق نبودیم. آنچه در ادامه می‌خوانید نظر نمایندگان مجلس یازدهم درباره دلایل گرانی‌های افسارگسیخته‌ای است که باید دیر یا زود برای آن کاری کرد.

عکس: صنعت

مجلس و مسئله‌ای جدی

مصطفی رضا حسینی‌قطب‌آبادی، عضو هیات رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس از جمله نمایندگانی است که معتقد است افزایش قیمت‌ها در تمام بازارها بوده و دادستان باید به‌عنوان مدعی‌العموم به موضوع گرانی افسارگسیخته ورود کند. او می‌گوید: تورم افسارگسیخته کنونی ناشی از نبود مدیریت، رها کردن بازار و بی‌توجهی دولت به ضرورت ساماندهی امور اقتصادی است.

نماینده مردم شهربابک در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه شرایط کنونی اقتصاد، انگیزه سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در ایران و فرصت بهبود نظام اقتصادی را از بین برده است، می‌افزاید: درحال‌حاضر مافیای پشت‌پرده به‌راحتی قیمت‌ها را افزایش داده و با اطمینان خاطر به فعالیت خود ادامه می‌دهند. آقای روحانی باید پاسخگوی مشکلات کنونی اقتصاد و رهاشدگی بازار باشد.

عضو هیات رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه فقر و بیکاری، فساد و اعتیاد را افزایش داده، می‌گوید: دولت نه‌تنها برنامه‌ای برای ساماندهی امور اقتصادی ندارد، بلکه تنها شعار سر می‌دهد در واقع برنامه‌ها روی کاغذ مانده است.

در همین حال، یکی از بازارهای پرالتهاب و بسیار آشفته، بازار خودرو است که آن را از کالایی مصرفی به کالایی سرمایه‌ای تبدیل کرده است.

در کوچه و بازار از عموم مردم شنیده می‌شود که خودرویی که ۱۰ سال از عمر آن گذشته برای فروش قیمتی بالاتر از قیمت خرید اولیه آن پیشنهاد می‌شود. چه علم اقتصادی یا بهتر است بگوییم چه کسی پاسخگوی چنین وضعیتی است. این در حالی است که پرویز اوسطی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس یازدهم می‌گوید: مجلس در زمینه کاهش قیمت‌ها تمام قد در کنار دولت قرار دارد تا براساس فرمایشات رهبر معظم انقلاب به انتظارات پاسخ داده شود.

او عنوان می‌کند: بخشی از گرانی موجود در بازار و مشکلات معیشتی به‌دلیل ضعف ساختاری در نظام اقتصادی است علاوه‌بر اینکه بخشی از این گرانی‌ها قابل‌قبول نیست و با اصول اقتصادی همخوانی ندارد.

محمد رشیدی، نماینده مردم کرمانشاه هم اظهار می‌کند: مباحثی مانند خودرو و مسکن باید به‌طورجدی در مجلس پیگیری شود. تا چه زمانی به مردم باید به بهانه حمایت از تولید داخلی خودرو گران و بی‌کیفیت تحویل داد.

پیش‌فروش و دو نظر متضاد

در بحث گرانی خودرو نمایندگان مجلس یازدهم نظرات متفاوتی دارند، در حالی که ممکن است از سوی نماینده دیگر رد شود. به‌عنوان مثال، برخی از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی معتقدند پیش‌فروش خودرو و تداوم آن آرامش را به بازار خودرو باز می‌گرداند و به این ترتیب، خودروسازان بساط دلالان را جمع کردند. مصطفی طاهری، نماینده مردم زنجان و طارم می‌گوید: تداوم اجرای طرح‌های پیش‌فروش خودرو بخشی از تقاضای موجود را تامین کرده و عطش بازار را از بین می‌برد. از آنجایی که زمینه برای ثبت‌نام مصرف‌کنندگان اصلی در این طرح‌ها فراهم شده، تقاضا برای خرید خودرو در بازار کاهش یافته و بساط دلالان جمع شده است و قیمت‌ها متعادل می‌شود. وی با بیان اینکه اگر سوداگران موفق به ثبت‌نام در طرح‌های پیش‌فروش شوند، قیمت چارچرخ‌ها در بازار سلیقه‌ای تعیین می‌شود، اظهار می‌کند: از آنجایی که با اجرای طرح‌های فروش فوری عطش بازار برای خرید کاهش می‌یابد، چارچرخ‌ها ارزان خواهند شد. این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه اگرچه اجرای طرح‌های پیش فروش خودرو با ایراداتی همراه بوده، اما با توجه به محدودیت‌های موجود می‌توان آن را قابل‌قبول دانست، اضافه می‌کند: خودروسازان باید با دقت و کنترل و حذف واسطه‌ها درصدد رفع اشکالات موجود باشند تا بتوان از اجرای این طرح‌ها نتیجه بهتری گرفت. این در حالی است که شاهد بودیم پس از مشخص شدن برندگان خودرو برخی که تعداد آنها کم هم نبود حواله‌های خودرو خود را برای فروش در سایت‌های

مختلف فروش از جمله دیوار آگهی کردند. در حالی نماینده مردم زنجان و طارم به طرح پیش‌فروش برای ساماندهی بازار خودرو خوشبینانه نگاه می‌کند که نماینده‌ای دیگر معتقد است پیش‌فروش خودرو منجر به آشفتگی بیشتر در بازار می‌شود. سید نظام‌الدین موسوی، عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس با بیان اینکه مشکلات موجود در صنعت خودرو نظم اقتصادی کشور را به بازی گرفته می‌گوید: اجرای طرح‌های پیش‌فروش خودرو نه‌تنها نمی‌تواند موجب ساماندهی بازار شود، بلکه به آشوب موجود آن بیشتر دامن می‌زند. براساس علم اقتصاد، عرضه و تقاضا، قیمت کالا در بازار را مشخص می‌کند؛ بنابراین زمانی که عرضه کاهش می‌یابد، گرانی دور از انتظار نیست. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی می‌افزاید: خودروسازان ۲۵ هزار خودرو را در طرح فروش فوری در معرض فروش قرار دادند، اما حدود ۵ میلیون متقاضی در این طرح‌ها ثبت‌نام کردند، نتیجه طبیعی این فرآیند افزایش قیمت خودرو خواهد بود. این نماینده مردم در مجلس یازدهم اظهار می‌کند: مادامی که به تولید توجه ویژه نشود و نظارت جدی بر عملکرد شرکت‌های خودروسازی نباشد، مشکلات کنونی صنعت خودرو پابرجا باقی خواهد ماند. همچنین موسوی درباره ادعای خودروسازان مبنی بر اینکه فروش خودرو تولیدی با قیمت‌ها کنونی ثمره‌ای جز زیان انباشته برای آنها نخواهد داشت، می‌گوید: خودروسازان باید با اصلاح ساختار از زیان‌های انباشته جلوگیری کنند.

التهاب بازار زاییده کمبود عرضه

علم اقتصاد تعادل بازار را بر مبنای بالانس عرضه و تقاضا می‌داند موضوعی که از سوی بسیاری از کارشناسان اقتصاد و نیز فعالان بازار عنوان شده است.

در همین راستا، مصطفی رضا حسینی قطب آبادی، عضو هیات‌رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس که عنوان کرده بود دادستان کل کشور به‌عنوان مدعی‌العموم باید به موضوع گرانی بازارها ورود کند درباره گرانی نرخ خودروها می‌گوید: افزایش قیمت خودرو ناشی از دپو چارچرخ‌ها در انبار و کاهش تولید با هدف گرانی است.

از آنجاکه دولت تمایلی به ساماندهی صنعت خودرو و مهار قیمت چارچرخ‌ها ندارد، اقدام موثری برای ساماندهی بازار انجام نمی‌دهد، ظرفیت کشور در حوزه صنعت بسیار است تا آنجا که متخصصان می‌توانند ماهواره ساخته و به فضا پرتاب کنند، حال چگونه خودروسازان در تولید خودرو ملی وامانده‌اند؟

نماینده مردم شهربابک در مجلس شورای اسلامی با طرح این پرسش که اگر خودروسازان توانایی اجرای طرح‌های پیش‌فروش خودرو را داشتند، چرا پیش از نابسامانی بازار آن را اجرا نکردند، می‌افزاید: از آنجایی که به‌دلیل کاهش عرضه، تقاضا در بازار خودرو همانند فنر فشرده شد، قیمت‌ها طی چند هفته گذشته افزایش زیادی داشته است.

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار می‌کند: اگرچه برخی مطرح می‌کنند، طرح‌های پیش‌فروش خودرو با فشار وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرایی شد و خودروسازان تمایلی به آن نداشتند، اما باید به این نکته نیز توجه شود که اجرای این طرح‌ها حتی با فشار وزارتخانه بیانگر توانایی خودروسازان در عرضه تیراژ بالای خودرو است.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه افزایش قیمت خودرو ناشی از دپو چارچرخ‌ها در انبار و کاهش تولید با هدف گرانی است، اضافه می‌کند: مافیای صنعت خودرو بازار این کالا را هدایت و مدیریت و قیمت‌ها را سلیقه‌ای تعیین می‌کنند، زیرا مردم عادی قدرت و توانایی انجام این مسائل را ندارند.

در بحث چالش تولید و عرضه، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس هم می‌گوید: از آنجا که عرضه خودرو مستمر نیست، بازار دچار التهاب شده و روزبه‌روز بر قیمت چارچرخ‌ها افزوده می‌شود.

علی جدی با انتقاد از افزایش قیمت خودرو در بازار، می‌گوید: از آنجا که عرضه خودرو مستمر نیست، بازار دچار التهاب‌شده و گواه این امر تجربه اجرای طرح‌های پیش‌فروش خودرو است، زیرا با اجرای این طرح، بهای خودرو به‌طورموقت کاهشی شده، اما پس از اعلام نتایج، مجدد به رویه قبلی خود برمی‌گردد.

ارز هم بی‌تقصیر نیست

جدی رشد نرخ ارز را هم یکی دیگر از مولفه‌های اثرگذار بر قیمت خودرو می‌داند و می‌گوید: با افزایش نرخ ارز تمامی کالاها از جمله خودرو گران خواهد شد، زیرا بخشی از مواد اولیه مورد نیاز تولید وارداتی است.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه در شرایط کنونی مردم به‌دنبال حفظ ارزش پول ملی خود هستند، بنابراین به سراغ خرید سکه، ارز، خودرو و... می‌روند، اظهار می‌کند: خودرو به کالایی سرمایه‌ای تبدیل‌شده در نتیجه حجم تقاضا در این بازار افزایش یافته است. کمیسیون صنایع در تلاش است با دعوت از مسئولان اجرایی، موضوع گرانی خودرو را بررسی کرده و راهکار رفع مشکلات این حوزه را شناسایی کند.

سیدجواد حسینی‌کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس

هم با انتقاد از گرانی مجدد خودرو، رشد نرخ ارز، نقدینگی سرگردان و کاهش عرضه چارچرخ‌ها را از جمله دلایل افزایش قیمت خودرو برمی‌شمارد. او می‌گوید: اگرچه قیمت خودرو در ماه گذشته، کاهش چند میلیونی را تجربه کرد، اما این روند تداوم نداشت و با گرانی دلار و کاهش عرضه، مجدد صعودی شد.

وی معتقد است مادامی که نقدینگی سرگردان موجود در جامعه به سمت تولید سوق داده نشود و بخش دلالی و سفته‌بازی اعتبارات را ببلعد، وضعیت صنعت نه‌تنها بهبود نمی‌یابد، بلکه روزبه‌روز بدتر نیز می‌شود.

نماینده مردم سنقر در مجلس شورای اسلامی پیشنهاد می‌دهد: دولت باید با ایجاد زیرساخت‌های مناسب نقدینگی سرگردان موجود در کشور را به سمت رونق تولید هدایت کند، درغیر این صورت، سیل این اعتبارات موجب نابودی بیشتر بازار سکه، ارز، خودرو و مسکن خواهد شد.

وی حضور مافیا در خودروسازی را یکی دیگر از دلایل مشکلات این صنعت و نابسامانی بازار چارچرخ‌ها دانسته و اظهار می‌کند: از آنجا که مافیاها در حوزه واردات قطعات مورد نیاز تولید خودرو، فعالیت چشمگیری دارند، نهادهای امنیتی و قوه قضاییه باید با جدیت به میدان آمده و با سودجویان برخورد کند. این نماینده مردم در مجلس یازدهم اضافه می‌کند: برخی از این مافیاها در شرکت‌های خودروسازی سهم دارند، بنابراین خودروسازان نمی‌توانند اقدام مناسبی برای برخورد با آنها انجام دهد.

مسائل سیاسی در کنار ارز و عرضه

از سوی دیگر، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس می‌گوید: کاهش عرضه و رشد نرخ ارز از جمله دلایل گرانی خودرو در هفته‌های اخیر بوده است. حجت‌اله فیروزی با انتقاد از وضعیت گرانی خودرو، عنوان می‌کند: التهابات کنونی بازار خودرو، ارز، مسکن و... ناشی از مشکلات موجود در نظام اقتصادی کشور است، به‌عبارتی، درحال‌حاضر قیمت‌ها صرفا تابع معادلات اقتصادی نبوده و متاثر از مسائل سیاسی و روانی است، مادامی که مسائل روانی حاکم برجامعه به‌درستی مدیریت نشود، نمی‌توان قیمت‌ها را به سمت منطقی شدن هدایت کرد. نماینده مردم فسا در مجلس شورای اسلامی با طرح این پرسش که چه اتفاقی در هفته‌های اخیر رخ داده که قیمت خودرو دوباره صعودی شده است، می‌افزاید: سفرها به دلیل شیوع ویروس کرونا محدود شده، بنابراین حجم تقاضای واقعی تغییری نکرده است. از آنجایی که بازار ارز به درستی مدیریت نشده و نوسانات بسیاری دارد قیمت‌ها در تمامی حوزه‌ها افزایش یافته و گرانی سربه فلک گذاشته است. این نماینده مردم در مجلس یازدهم با انتقاد از برخی سیاست‌ها، اظهار می‌کند: حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از فرآیند واردات برخی کالاها، بدون توجه به شرایط جامعه، یکی دیگر از دلایل گرانی چارچرخ‌ها است، درحال‌حاضر که بازار خودرو نابسامان است تصمیماتی مانند حذف ارز دولتی از واردات تایر موجب افزایش قیمت خودرو خواهد شد. سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه خودروسازان باید با افزایش عرضه و نهاهای نظارتی با نظارت دقیق بر بازار خودرو از افزایش عجیب و غریب قیمت خودرو جلوگیری کنند، ادامه می‌دهد: در هفته‌های اخیر، حجم تقاضا در بازار چارچرخ‌ها نسبت به گذشته افزایش نیافته، زیرا انگیزه مردم برای سرمایه‌گذاری در بورس بیشتر شده است، بنابراین از بین رفتن تعادل عرضه و تقاضا را نمی‌توان دلیلی برای گرانی خودرو در روزهای گذشته دانست. به‌این ترتیب، عامل کمبود تیراژ هم به‌نوعی با استدلال‌های این نماینده مجلس شورای اسلامی به‌نوعی رد می‌شود.

درج قیمت در سایت‌ها عامل گرانی

رحیم زارع، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اعلام می‌کند: از دادستان کل کشور به‌عنوان مدعی‌العموم انتظار داریم تا به موضوع درج قیمت مسکن و خودرو در سایت‌ها ورود کرده و جلوی متخلفان را بگیرد تا قیمت‌سازی نکنند. قوه‌قضاییه باید ورود کرده و با متخلفان برخورد قاطع کند. وی معتقد است سودجویان با سوءاستفاده از وضعیت افزایش نرخ ارز و طلا در کشور، بار دیگر قیمت‌گذاری را در سایت‌ها آغاز کرده‌اند که این اقدام روی التهاب بازار مسکن و خودرو و افزایش قیمت‌ها تاثیرگذار است، اما قوه‌قضاییه می‌تواند با چارچوب تعریف شده خود جلوی افزایش قیمت‌های یک شبه را بگیرد. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس همچنین با تاکید بر ورود تعزیرات برای مقابله با گران‌فروشی می‌گوید: تعزیرات وظیفه دارد، در شرایطی که قیمت کالاهای ضروری مردم به‌طورلحظه‌ای افزایش پیدا می‌کند، بحث نظارت واقعی را تقویت کند.

بورس راهکاری دیگر برای ساماندهی یا التهاب

در حالی‌که کارشناسان و فعالان بازار خودرو عنوان می‌کنند زمانی کالایی به بورس عرضه می‌شود که قیمت آن کشف نشده باشد درحالی‌که قیمت خودرو در بازار مشخص و شفاف است از پیشنهاد برخی فعالان صنعت خودرو مبنی بر عرضه خودرو در بورس انتقاد می‌کنند. درباره موضوع عرضه خودرو به بورس برای ساماندهی بازار آن سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی هم نگاه مثبتی دارد و می‌گوید: عرضه خودروهای صفر در بورس کالا باعث از بین رفتن فساد و رانت در عرضه خودرو و در نهایت کاهش قیمت آن می‌شود، اما دولت با دستور رئیس‌جمهوری فروش خودرو صفر را به قرعه‌کشی سپرد.

قاضی‌زاده‌هاشمی در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: دقیقا زمانی که رئیس قوه قضاییه پیشنهاد عرضه خودروهای صفر در بورس کالا که باعث از بین رفتن فساد و رانت در عرضه خودرو و در نهایت کاهش قیمت آن می‌شود را مطرح کرد، دولت با دستور رئیس‌جمهوری فروش خودرو صفر را به قرعه‌کشی سپرد؛ باورکردنی نیست.

شاخص‌های کلان اقتصادی یا ضعف دولتمردان

محمدحسین فرهنگی، سخنگوی هیات‌رئیسه مجلس هم معتقد است از آنجایی‌که دولت تاکنون عملکرد مناسبی نداشته و فعالیت چندانی برای ساماندهی بازار و کاهش قیمت‌ها انجام نداده است، دلالان و سودجویان از امکانات کشور بهره‌مند می‌شوند. امیدوارم دولت با افزایش نظارت و برنامه‌ریزی دقیق اقدامات موثری برای تامین اقلام مورد نیاز مردم انجام دهد، زیرا تاکنون دولت عملکرد مناسبی در این‌باره نداشته است. نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه درحال‌حاضر دلالان و سودجویان از امکانات کشور بهره می‌برند، می‌افزاید: اگر رشد نرخ ارز و قیمت طلا تداوم داشته باشد، گرانی‌ها و افزایش بهای کالاهای دیگر نیز ادامه‌دار خواهد بود. لازم به بیان است که اگرچه بانک مرکزی تلاش‌هایی برای کنترل نرخ ارز انجام می‌دهد، اما این اقدامات کافی نبوده و نمایندگان نیز از عملکرد آن رضایت‌مند نیستند.

حسین مدرس‌خیابانی، سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت هم درباره گرانی خودرو پس از اجرای طرح‌های پیش‌فروش، می‌گوید: افزایش قیمت خودرو در ماه‌های نخست سال ناشی از شکاف میان عرضه و تقاضا بود که این شکاف با اجرای طرح‌های پیش‌فروش و فروش فوری و بیشتر شدن تحویل خودرو در ۳ ماه نخست سال تا حدودی کاهش یافت.

وی با بیان اینکه با محدودیت‌های در نظر گرفته شده برای ثبت‌نام در طرح‌های پیش‌فروش خودرو متقاضیان واقعی در قرعه‌کشی شرکت کردند، عنوان می‌کند: گرانی خودرو نتیجه افزایش شاخص‌های کلان اقتصادی است، زیرا این شاخص‌ها بر قیمت مواد اولیه تولید و سایر نهاده‌ها اثرگذار بوده است. سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت معتقد است با کاهش شاخص‌های کلان اقتصادی مانند ارز، قیمت خودرو نیز کاهش می‌یابد.

یادداشت

پرواز قیمت‌ها و رخوت ملی

امیرحسن کاکایی، عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

امروز کیست که نداند تورم افسارگسیخته شده و یک‌یک بازارها را در می‌نوردد و عملا به ما مردم عادی امان نمی‌دهد که خود را مطابق با آن به‌روز کنیم. هر روز که سری به مغازه سرکوچه می‌زنیم، حس می‌کنیم جیب‌مان خالی‌تر شده است. از تخم‌مرغ و شیر گرفته تا حبوبات و... همه قیمت‌ها در حال پرواز هستند. البته در کنار آن قیمت لوازم‌خانگی، مبلمان، خانه و خودرو هم همزمان پرواز می‌کنند. در این پرواز یکنواختی وجود ندارد. چند روز یکی جلو می‌افتد و چند روز بعد، دیگری. فعلا بورس در این پرواز از همه جلوتر است. البته به‌تدریج حقوق‌ها هم تصحیح خواهند شد، اما کالاها مثل عقاب پرواز می‌کنند و دستمزدها مانند گنجشک. مشکل همین عدم یکنواختی سرعت پرواز است. اگر حرکت یکنواخت بود، عملا می‌توانستیم، بگوییم هیچ اتفاق بدی نمی‌افتد. اما وقتی سرعت‌ها یکنواخت نیست، این وسط یک عده نابود می‌شوند. درحال‌حاضر، کمتر آدم عادی به خرید مسکن یا حتی خودرو فکر می‌کند. عمدتا کسانی به‌فکر خرید خودرو هستند که در دهک سوم یا دوم از بالا بوده و اصولا دنبال سرمایه‌گذاری در این بازار هستند. برای چنین مشتریان، شاید گران‌شدن خودرو به معنای سود بیشتر باشد. درست همان‌طور که بالا رفتن شاخص بورس برای دارندگان سهام، به معنای رونق کسب‌وکار و سود بیشتر است. اما همان‌قدر که بالا رفتن شاخص بورس برای عامه مردم نگران‌کننده به‌نظر می‌رسد، بالا رفتن قیمت خودرو در بازار نیز افکار جامعه را مغشوش کرده است. جالب اینجاست که در چنین بازار به‌ظاهر پررونقی، خودروسازان زیان روی زیان می‌گذارند و معلوم نیست کی این زیان به‌پایان می‌رسد. معلوم نیست این وسط چه کسی از قیمت‌گذاری دستوری برای خودروسازان سود می‌برد. همه مسئولان قبول کرده‌اند که باید قیمت‌ها آزاد شود، اما کو شجاعت اعمال این نظر مهم. تمام این مسائل فقط ظاهر ماجراست و معضل اصلی ناشی تورم افسارگسیخته فعلی، جای دیگری بروز می‌کند. تجربه به من ثابت کرده که در شرایط تورم دورقمی بالا کسی نمی‌تواند روی حرکت‌های بلندمدت فکر کند. تولید در چنین شرایطی اصولا سود واقعی و بلندمدتی ندارد این دلال است که می‌تواند سود تضمین‌شده داشته باشد. به‌همین دلیل اگر دقت کنید هر کسی که کمی سواد و کمی پول دارد، این روزها وقت خود را برای کار مولد صرف نمی‌کند و به‌طور عمده دنبال بورس‌بازی است. حالا امروز بورس در بورس است! در سال‌های نه‌چندان دور ما این موضوع را درباره سکه و دلار و کمی دورتر درباره موبایل به‌یاد داریم. در چنین شرایطی کارآفرینی تنها یک رویا و پز روشنفکرانه است و محدود می‌شود به کارهای خدماتی و بازرگانی از نوع کوتاه‌مدت. پیامدهای تورمی چنین رفتاری که مشخص است و من نمی‌خواهم درباره آن در این نوشتار کوتاه صحبت کنم اما نخستین نتیجه این فضای کسب‌وکار، کاهش توجه مردم به کار واقعی شخص خودشان است. عملا کم‌کم دیگر هیچ‌کس کار خود را خوب انجام نمی‌دهد. نتیجه خیلی واضح است: تنبلی ملی. این موضوع اگر خدایی ناکرده به یک فرهنگ تبدیل شود، بسیار خطرناک است؛ همان‌طور که موضوع کاهش ازدواج و کاهش موالید امروز تبدیل به یک فرهنگ شده و همه مسئولان را نگران کرده است. البته در زمینه کاهش موالید، می‌توان با آمار سخن گفت و پیش‌ترپیش‌بینی شده بود، اما مسئولان گوش نمی‌دادند. درباره تنبلی ملی موضوع خیلی خزنده‌تر و پیچیده‌تر از آن است که به این زودی‌ها بتوانیم در آمار آن را محاسبه کنیم، چراکه هرچند وقت یکبار معدنی یا چاه نفتی پیدا می‌شود و موضوع کاهش درآمد ملی را لاپوشانی می‌کند و نمی‌توان به این راحتی کاهش بهره‌وری را به این موضوع مهم(تنبلی ملی) ربط داد. اما در کنار این، یک تغییر دیگر را هم شاهد خواهیم بود: فرارمغزها. افراد باهوش کمتر می‌توانند با این موضوعات کنار بیایند و معمولا می‌خواهند از آن کاری که دوست دارند، درآمد کسب کنند. وقتی نمی‌توانند از راهکار درست واقعی پول درآورند، بار سفر بر می‌بندند. در همین صنعت خودرو بارها مهاجرت جمعی متخصصان را شاهد بوده‌ام. درحال‌حاضر هم هرچند دلار خیلی گران است و رفتن سخت شده اما هجرت اتفاق می‌افتد؛ متخصصان یا از محل کار خود به کسب‌وکار دلالی هجرت می‌کنند یا از این کشور خواهند رفت. و این خطر بسیار بزرگی خواهد بود. هرچند برخی از مسئولان هرچند وقت یکبار کل موضوع فرارمغزها را انکار می‌کنند، اما درباره صنعت خودرو شخصا این موضوع را شاهد بوده‌ام و باور دارم که با این اوضاع جدید دوباره موج جدیدی از مهاجرت آغاز خواهد شد. بماند که الان شانس آوردیم که کرونا اجازه مهاجرت فیزیکی را نمی‌دهد. اما نتیجه بعدی و متفاوت تورم بالا؛ کاهش سرمایه‌گذاری و کاهش ظرفیت تولید واقعی. در اوضاعی که قیمت‌گذاری کمر صنعت خودرو را شکسته و تحریم‌ها انواع ضربات را بر پیکر نیمه‌جان این صنعت می‌زند، افزایش نرخ تورم جلوی هرگونه سرمایه‌گذاری بلندمدت را در این صنعت خواهد گرفت. قیمت تجهیز خطوط تولید به‌تدریج آن‌قدر بالا می‌رود که دیگر هیچ کارآفرینی نمی‌تواند آنها را تهیه کند. در کنار آن سرمایه‌گذاران با توجه به زیان‌ده شدن این صنعت و از آن مهم‌تر سودآور بودن بورس‌بازی و دلالی، به این سمت نخواهند آمد. آنهایی هم که می‌آیند یا عاشق صنعت و مملکت هستند یا دنبال رانت پنهانی که ما نمی‌بینیم. نتیجه در بلندمدت چیست؟ کاهش ظرفیت تولید و در نتیجه هیجان بیشتر بازار. چنین چرخه‌ای خودبه‌خود قیمت‌ها را بالاتر خواهد برد و آتش تورم را گسترده‌تر خواهد نکرد. این شرایط مانند کسی است که کبدش مشکل پیدا کرده و عمل پیوند می‌کند. حتی اگر زنده بماند، چنین آدمی، آن آدم پیشین نخواهد بود. این جامعه هم با این تورم افسارگسیخته وارد عصر جدیدی در رفتار اجتماعی خواهد شد که بسیار خطرناک و دارای آثار ماندگار خواهد بود. امیدوارم مسئولان همان‌طور که قول داده‌اند، زودتر افسار این اسب وحشی را تحت‌اختیار درآورند.

روند گرانی کجا متوقف می‌شود

خودزنی در بازار قطعه و خودرو

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

روند صعودی قیمت‌ها و افزایش نرخ دلار از یک سو محرکی برای سرمایه‌گذاری مردم برای جلوگیری از کاهش ارزش سرمایه‌شان شده و از سوی دیگر، آشفتگی بازارهای مختلف از جمله خودرو و قطعات آن را به‌دنبال داشته است. در این‌باره هر کارشناس و فعال اقتصادی برای علت آن موضوعی بیان را می‌کند، اما این مشکلات ریشه در اقتصاد کشور دارد که محصول شیوع کرونا و تحریم‌های اقتصادی نیست. ناکارآمدی سیاست‌گذاری‌ها، سوءمدیریت‌ها، رانت و... بستری برای وضعیت فعلی بازارها از جمله بازار خودرو ایجاد کرده است.

افزایش بیش از ۲ برابری وارداتی‌ها

محمود مخلص، دبیر اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو درباره وضعیت بازار خودرو به صمت گفت: همان‌طور که در بازارها شاهد هستیم قیمت‌ها در حال افزایش است؛ درحال‌حاضر خودرو هم روزانه گران می‌شود و دلیل آن نبود کالا در بازار است.

وی افزود: قیمت‌ها در بازار خودرو کاذب و دارای حباب زیادی است. به‌عنوان مثال، بی‌ام‌و ۷۳۰ مدل ۲۰۱۷ حدود ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان معامله می‌شود و اگر یک برآورد قیمتی از مدل ۲۰۲۱ آن کنیم، حدود ۵۰ هزار یورو بوده و با ۵۰ هزار یورو هزینه‌های گمرک و ترخیص در مجموع ۱۰۰ هزار یورو محاسبه می‌شود و اگر دست بالا در نظر بگیریم ۱۱۰ هزار یورو قیمت یک بی‌ام‌و ۷۳۰ مدل ۲۰۲۱ در ایران می‌شود. این قیمت به تومان بین ۲ میلیارد و ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان بوده که باز هم ۳ میلیارد تومان در نظر می‌گیریم. ۳ میلیارد تومان قیمت بی‌ام‌و ۷۳۰ مدل ۲۰۲۱ فول آپشن در صورت واردات به کشور است؛ درحالی‌که مدل ۲۰۱۷ آن حدود ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان معامله می‌شود. با این شرایط، اگر مدل ۲۰۲۱ وارد شود، به‌طور قطع بالای ۱۰ میلیارد تومان قیمت‌گذاری می‌شود.

این فعال بازار خودرو در ادامه گفت: این حباب قیمتی تا حد زیادی به‌دلیل نبود کالا در بازار است. از این‌رو هر کس خودرویی دارد با قیمت موردنظر و سلیقه‌ای خود معامله می‌کند. به‌دلیل کمبود کالا، دیگر واردات و صادرات تعیین‌کننده قیمت‌ها نیستند و صاحبان خودرو نرخ را مشخص می‌کنند.

داخلی‌ها و نرخ نهاده‌های تولید

مخلص درباره بازار خودروهای داخلی هم گفت: درصد افزایش قیمت‌ها در این بازار نسبت به خارجی‌ها پایین‌تر است اما در این بازار هم حباب زیادی وجود دارد.

توجه داشته باشیم بازارها روی هم تاثیر دارند و افزایش قیمت در یک بازار منجر به بالا رفتن قیمت در بازار دیگر می‌شود. در بازار خودروهای داخلی بیشتر افزایش‌ها ناشی از بالارفتن نرخ دلار و نهاده‌های تولید است.

دبیر اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو در پاسخ به این پرسش که چه زمانی قیمت‌ها در بازار خودرو متوقف می‌شود، گفت: تا زمانی که نرخ سایر کالاها روند صعودی دارند، نمی‌توان انتظار داشت قیمت خودرو تثبیت شود.

مخلص با بیان اینکه شرایط ویژه فعلی جهان به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و شرایط خاص اقتصادی کشور، گفت: افزایش نرخ دلار، هزینه تولید را بالا برده است و کروناویروس باعث شده افراد با تعداد کمتری در محل کار حاضر باشند و با گرانی ارز تیراژ افت پیدا کند، در نتیجه عرضه هم کم شود.

قشرهای آسیب‌پذیر در بازار

عنوان می‌شود با کاهش قدرت خرید، مردم برای تهیه وسیله نقلیه شخصی به‌جای خرید خودرو، موتورسیکلت خریداری می‌کنند که در این‌باره مخلص عنوان کرد: قیمت موتورسیکلت هم بسیار افزایش یافته است و درواقع وضعیت بازار، کالا به کالا شده است به این معنی که فرد خریدار کالایی در اختیار دارد، با قیمت بالا به فروش می‌رساند و در ادامه محصول مورد نیاز خود را هم با قیمت بالا خریداری می‌کند. اما فردی که کالا ندارد و می‌خواهد محصول جدیدی را خریداری کند، قادر نخواهد بود؛ از این‌رو قشر ضعیف به‌شدت در حال آسیب هستند.

او گفت: معمولا قیمت‌ها پا به پای کالا تعیین می‌شود.

دولت و مردم هر دو مقصر هستند

دبیر اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو در پاسخ به این پرسش که نقش دولت برای کنترل گرانی موجود در بازار خودرو و ثبات قیمت‌ها چیست، گفت: بازار و قیمت‌ها از اختیار دولت خارج شده است.

> وضعیت بازار به‌گونه‌ای است که اگر سال گذشته فردی یک کالای بی‌ارزش هم خریداری می‌کرد، امسال می‌توانست آن را دو برابر قیمت سال گذشته به‌فروش برساند. با کمبود، هر کالایی ارزش کاذب پیدا می‌کند؛ از این‌رو مردم بدون نیاز می‌خرند تا نگه دارند و ارزش سرمایه‌شان را حفظ کنند

بحران کرونا مشکلی جهانی بوده که تمام کسب‌وکارها را در جهان آشفته کرده است. شاید نتوان مسبب تمام وضعیت موجود را دولت دانست و نقش مردم هم در این شرایط پررنگ‌تر باشد.

او ادامه داد: درحال‌حاضر عملکرد و رفتار مردم بیشترین تاثیر را در بازار خودرو داشته و نباید مبادرت به خرید کنند. به‌عنوان نمونه، در برهه‌ای، بازارهای مالزی با افزایش بی‌رویه قیمت محصولات روبه‌رو شد. البته این کشور معضل کرونا و تحریم نداشت. دولت وقت مالزی بازار را رها کرد و قیمت‌ها به مرحله‌ای رسید که دیگر قدرت خریدی وجود نداشت. تمام خرید و فروش‌ها متوقف شد. در ادامه دولت ورود کرده و بازار را ساماندهی کرد.

این فعال بازار با بیان اینکه مردم نگران ارزش سرمایه‌شان هستند، گفت: اگر کمی بردباری کنیم و خرید متوقف شود، نرخ خودرو یا هر کالای دیگر روند نزولی تجربه خواهد کرد، زیرا روند فعلی افزایش قیمت‌ها اصولی و منطقی نیست.

قاچاق هم سودآور است

مخلص گفت: اگر سال گذشته فردی یک کالای بی‌ارزش هم خریداری می‌کرد، امسال می‌توانست دو برابر قیمت سال گذشته به‌فروش برساند. با کمبود، هر کالایی ارزش کاذب پیدا می‌کند؛ از این‌رو مردم بدون نیاز می‌خرند تا نگه دارند و ارزش سرمایه‌شان را حفظ کنند.

دبیر اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو در پایان عنوان کرد: با وضعیت فعلی که حاکم است حتی قاچاق کالا با نرخ دلار آزاد هم سود دارد و افراد مبادرت به این کار می‌کنند.

افزایش بیش از دو برابری قیمت‌ها

گرانی در تمام بازارها بیداد می‌کند. به‌عنوان مثال، پیش‌تر تولیدکنندگان قطعات که تامین بازار لوازم یدکی را برعهده دارند از افزایش حدود ۱۰۰ درصد قیمت قطعات در این بازار از ابتدای سال گفتند. نادر روان، عضو کمیسیون اقتصادی اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات در پاسخ به این پرسش صمت که آیا در حوزه قیمت قطعات بازار لوازم یدکی نهاد نظارتی نرخ‌های را کنترل می‌کند یا خیر، گفت: بازار لوازم یدکی دارای دو تامین‌کننده است؛ گروه اول تامین‌کنندگانی هستند که با واردات قطعات مورد نیاز را تامین می‌کنند؛ در نتیجه به‌شدت تحت‌تاثیر قیمت ارز قرار دارند. قیمت این قطعات از ابتدای اردیبهشت تا کنون، حدود ۱۲۰ درصد افزایش داشته است. وی ادامه داد: بخشی دیگر از قطعات از سوی تولیدکنندگان داخلی تولید و تامین می‌شود که قیمت آنها هم وابسته به نرخ مواد اولیه است. از آنجایی‌که قیمت مواد اولیه هم براساس پایه نرخ ارز تعیین می‌شود، در این بخش هم شاهد ۱۰۰ تا ۱۲۰ درصدی قیمت قطعات هستیم. او یادآور شد: تفاوت درصدها بستگی به قطعه و میزان وابستگی آن به ارز دارد، اما بیشتر متاثر از نرخ مواد خام هستند. به‌عنوان نمونه، هر روز قیمت مس، فولاد و... در بورس تغییر می‌کند. با یک برآورد ساده می‌توان محاسبه کرد قیمت مواد اولیه از ابتدای اردیبهشت تا امروز چقدر نوسان داشته در نتیجه قیمت قطعات چقدر شده است. روان با بیان اینکه وقتی قیمت تمام شده بالا باشد نهاد نظارتی نمی‌تواند ملزم کند که تولیدکننده محصولش را با قیمت پایین به‌فروش برساند مگر اینکه قیمت دستوری اعمال شود. او گفت: قیمت هر محصولی تابع بازار است.

عضو کمیسیون اقتصادی اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات یادآور شد: در امر تولید این نرخ مواد اولیه است که قیمت تمام‌شده یک کالا را تعیین می‌کند که درحال‌حاضر شرکت‌های تامین‌کننده مواد اولیه همه دولتی است. در نتیجه اگر نرخ مواد اولیه در بورس متعادل شود، تولیدکننده هم با همان قیمت محصولاتش را عرضه می‌کند.

تورم و زیان تولید

روان در پاسخ به این پرسش که تولیدکننده با چند درصد سود محصولاتش را به بازار لوازم یدکی خودرو عرضه می‌کند، گفت: درصد سود با نرخ تورم و حامل‌های انرژی تعیین می‌شود و سال به سال متغیر است.

او اظهار کرد: در شرایط فعلی تولیدکننده منافع زیادی از تولید ندارد. با تورم موجود حتی گاهی صنعتگر ناچار است با زیان تولید کند، چون بازار ثبات ندارد و او با قیمتی می‌فروشد و در ادامه ناگزیر است مواد اولیه را با قیمت بالاتر خریداری کند.

روان تاکید کرد: علت آشفتگی بازار قطعات و روند صعودی قیمت‌ها مربوط به نرخ مواد اولیه و خام است.

محمود مخلص

بازار و قیمت‌ها از اختیار دولت خارج شده است

نادر روان

علت آشفتگی بازار قطعات و روند صعودی قیمت‌ها مربوط به نرخ مواد اولیه و خام است

یادداشت

بندبازی تولید

فاطمه امیراحمدی، روزنامه‌نگار: بارها از زبان مدیران و کارشناسان صنعتی شنیده‌ایم که کشور درگیر جنگ اقتصادی است و تولیدکنندگان هم در خط‌مقدم آن مشغول نبرد با تحریم‌ها هستند.

بخش خصوصی به این دلیل که سرمایه مالی و زمانی زیادی برای واحد صنعتی خود صرف کرده با تمام توان تلاش می‌کند فعالیت خود را حفظ کند یا با حداقل ظرفیت اجازه توقف تولید را ندهد. همین موضوع باعث‌شده برخی کارشناسان صنعت خودرو، راهکار برون‌رفت این صنعت از مشکلاتش را در خصوصی‌سازی آن ببینند. اما قطعه‌سازان (زنجیره تامین خودروسازان) که در بخش خصوصی فعالیت دارند، گلایه‌مند از برخی خودتحریمی‌هایی هستند که تاثیر زیادی بر میزان تولید داشته و موجب افت کارآمدی و بهره‌وری در بخش خصوصی می‌شود.

یکی از چالش‌های موجود که مسئولان و مدیران دولتی کاملا به آگاه هستند، نرخ مواد اولیه تولید داخل است که بر پایه فوب خلیج‌فارس یا نرخ جهانی «ال‌می» محاسبه می‌شود. افزایش چندبرابری قیمت فولاد، مس، آلومینیوم و... جملات تکراری است که تمام صنعتگران از آن بسیار گلایه‌مند هستند. به‌عنوان مثال، احمد نعمت‌بخش، دبیر انجمن خودرسازان کشور در نشست خبری ابتدای سال این انجمن گفته بود، تاکید بر کیفیت محصولات از جمله خودرو می‌شود اما تا زمانی‌که تولید همراه با زیان است چگونه این امر شدنی است. زمانی که فقط یک قلم کالا(لاستیک) ۹۱درصد افزایش قیمت دارد یا ورق‌های فولادی داخل ۸۵درصد گران‌تر شده است(قیمت مربوط به اردیبهشت است)، چگونه می‌توان قیمت تمام‌شده را کاهش داد، درحالی که ۷۰ تا ۷۵درصد هزینه تولید یک خودرو مربوط به مواد اولیه است. یا مازیار بیگلو، دبیر انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو کشور معتقد است تا زمانی‌که مواد معدنی و پتروشیمی تولید داخل پایه جهانی داشته باشد، کاری از پیش نمی‌بریم و فقط انرژی و سرمایه صنعتگران این حوزه تلف می‌شود. صنعت خودرو کشور با ترکیه و کره‌جنوبی مقایسه می‌شود، اما کسی عنوان نمی‌کند خودروساز و قطعه‌ساز این دو کشور مواد اولیه تولید داخل‌شان را با یارانه ۴۰ تا ۵۰ درصدی دریافت می‌کنند. نرخ مواد اولیه تولید داخل به‌گونه‌ای است که اگر تولیدکننده این مواد را وارد کند، برای او ارزان‌تر تمام می‌شود. درحال‌حاضر، فقط تولیدکنندگان مواد اولیه و خام‌فروشان سود دارند و با این روند خودکفایی معنا ندارد. همچنین فرهاد بهنیا، سخنگوی این انجمن با بیان اینکه تا هنگامی‌که مشکلات ارز، مواد اولیه و... رفع نشود، مشکلات تولید باقی خواهد ماند و زیان آن متوجه بخش خصوصی خواهد شد، گفته بود، شورای رقابت با سرکوب قیمت خودرو، سعی در جلب رضایت مصرف‌کننده دارد، اما مواد اولیه را فراموش کرده که فولاد از کیلویی ۶۰۰ تومان سال ۹۱، امروز(اردیبهشت ۹۹) به ۱۵ هزار و ۲۰۰ تومان رسیده است. آیا شورای رقابت که مامور تعیین قیمت خودرو است این واقعیت‌ها را می‌بیند. در سالی که شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو کنار گذاشته شده بود، اگر به‌سراغ بنگاه‌های تولیدی مواد اولیه می‌رفت، امروز منطقی‌تر جلو می‌رفتیم. شرکت‌های بورسی مواد اولیه در ۲ سال گذشته بین ۵۰ تا ۷۰درصد سود سالانه داشتند. چرا شورای رقابت دخالت نکرد؟ اگر سرکوبی قیمت‌ها مطرح است، نرخ فولاد، مس، آلومینیوم و پتروشیمی هم باید با فرمول شورای رقابت تعیین شود. در جهان مرسوم نیست خریدوفروش مواد اولیه و خام سود داشته باشد، اما محصولات نهایی خیر. این امر، به تولید و در سطح کلان به صنعت و اقتصاد کشور آسیب می‌زند.

حال باید دولت دلیل این روند را توضیح دهد که سود در بازار مواد اولیه به چه قیمت؟ آیا این سود پاسخگوی تعطیلی و زیان تولید و صنعت خواهد بود؟

تلاش مضاعف ایساکو در راستای حفظ سلامت مشتریان

روابط‌عمومی شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو از تلاش مضاعف این مجموعه در راستای مقابله با انتشار بیماری کووید ۱۹ در شرایط بحرانی اخیر خبر داد. مدیرعامل ایساکو در این‌باره گفت: این شرکت به‌عنوان خط مقدم ارائه خدمات پس از فروش به مشتریان گروه صنعتی ایران‌خودرو، برای کاهش مخاطرات ناشی از ویروس کرونا، همچنان بر استفاده از خدمات غیرحضوری و تجمع نکردن در نمایندگی‌ها تاکید دارد. به‌گزارش ایکوپرس، مهدی مونسان به دارندگان محصولات ایران‌خودرو توصیه کرد: پیش از مراجعه به نمایندگی‌های این شرکت، با کسب اطلاع از مرکز پاسخگویی ایران‌خودرو به شماره تلفن ۹۶۴۴۰ یا مراجعه به اپلیکیشن ایساکو از خدماتی که به صورت غیرحضوری از سوی امدادخودرو ایران، در محل قابل انجام است، مطلع و برای حفظ سلامتی خود و پیشگیری از ابتلا به ویروس کرونا، با ماندن در منزل از این امکانات بهره‌مند شوند. وی افزود: در صورتی که مشکل خودرو، با دریافت خدمات غیرحضوری در محل قابل حل نبود، مشتریان می‌توانند با رعایت کامل موازین بهداشتی، به نمایندگی‌ها مراجعه کنند. مونسان یادآور شد: از اوایل شیوع بیماری در اسفند سال گذشته، تمهیدات و شیوه‌نامه‌های بهداشتی در تمامی نمایندگی‌های ایران‌خودرو اعمال شد و همزمان با اوج گرفتن دوباره این بیماری در مرحله دوم، این برنامه‌ها با دقت و سختگیری بیشتری در همه مراکز به اجرا درمی‌آید. مدیرعامل ایساکو از اقداماتی نظیر تاکید بر استفاده از ماسک و تب‌سنجی در بدو ورود، در دسترس قرار دادن مواد ضدعفونی‌کننده دست، ایجاد فاصله اجتماعی لازم در سالن‌های پذیرش و انتظار، جداسازی فضای حضور کارکنان و مراجعه‌کنندگان با استفاده از لایه محافظ، ضدعفونی مداوم فضاهای عمومی و... در نمایندگی‌ها خبر داد. مونسان گفت: ارائه خدمات به هموطنان نباید با هیچ خللی مواجه شود و از این‌رو، کارکنان ما با تلاش در مسیر حفظ سلامتی خود و دیگران، می‌کوشند.

صنایع معدنی در سربالایی افزایش هزینه تولید

صنایع معدنی زیر تیغ گرانی

معدنکاران، چشم انتظار ثبات اقتصادی

خبر

اعطای یارانه به خریداران ماشین‌آلات معدنی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: خریداران ماشین‌آلات معدنی ساخت داخل از یارانه سود تسهیلات برخوردار می‌شوند.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو خداداد غریب‌پور گفت: مقرر شده با هدف توسعه ساخت داخل و حمایت از تولیدکنندگان داخلی، صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تا ۴درصد از سود تسهیلات را به صورت یارانه در اختیار معدنکاران قرار دهد. رئیس هیات عامل ایمیدرو پیرامون سیاست‌های ایمیدرو در تقویت تولیدات داخلی، اضافه کرد: مجموعه این اقدامات سبب تحقق شعار جهش تولید می‌شود. وی تصریح کرد: پیش از این، ایمیدرو با پیشنهاد صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی مبنی بر حمایت از سازندگان ماشین‌آلات معدنی، موافقت کرده بود و به تازگی مصوبه هیات عامل ایمیدرو در این‌باره نیز صادر شده است. صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های ایمیدرو فعالیت می‌کند. عملکرد این صندوق، متمرکز بر پشتیبانی از معادن بخش خصوصی است و خدمات آن به شکل عمده برای مناطق کم برخودار کشور ارائه می‌شود. اردیبهشت امسال نشست سیاست‌گذاری به منظور تامین و نوسازی ماشین‌آلات معدنی در وزارت صنعت، معدن و تجارت با حضور کارفرمایان بزرگ معدنی برگزار شد و چگونگی تامین ارز ماشین‌آلاتی که مشابه ساخت داخل ندارند، مورد بررسی قرار گرفت. وزارت صنعت اعلام کرد: سال گذشته ۳۲۱ دستگاه ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی وارد کشور شده که با نیاز این بخش همخوانی ندارد.

تاثیر مشکلات اقتصادی بر فعالیت معدنکاران بررسی شد

آسیب‌پذیری معادن کوچک در مقابل نوسانات بازار

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

سجاد غرقی

معدنکاران باور دارند با وجود همه مشکلاتی که از داخل و خارج با آن روبه‌رو هستند، از جمله موانع اقتصادی، تحریم‌های خارجی و بدعهدی‌های رئیس‌جمهوری امریکا در زمینه اجرای برجام، دولت ایران هم هوای آنها را نداشته است. به این صورت که دولت نه‌تنها موانع را برای رونق فعالیت معدن بر طرف نکرده است، بلکه با افزایش عوارض صادراتی، در اختیار نگذاشتن تسهیلات برای آنها مشکل‌تراشی هم کرده است. معدنکاران در شرایط فعلی اقتصادی از دولت انتظار دارند با توجه به اینکه درآمدهای نفتی کاهش یافته و باید به سمت معدن و معدنکاری حرکت کرد، شرایط رشد این حوزه را فراهم کند. با رونق بخش معدن می‌توان شاهد رشد اقتصاد و اشتغال هم بود.

صمت درباره مشکلات اقتصادی، بی‌توجهی دولت نسبت به معدنکاران با کارشناسان این حوزه گفت‌وگو کرده که در زیر می‌خوانید.

■ ناپایداری اقتصادی

سجاد غرقی، عضو کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران درباره نقش معادن کوچک و متوسط در رشد اشتغال کشور به صمت گفت: طبق اطلاعات مرکز آمار که مرتبط با سال ۱۳۹۳ است و به‌عنوان سال رونق معدن در نظر گرفته‌شده است؛ ۸۵ درصد کسانی که در بخش معدن شاغل هستند، در معادن کوچک و متوسط مشغول به فعالیت هستند. غرقی با بیان اینکه هرجایی که ذخیره معدنی باشد امکان اشتغالزایی وجود دارد، اظهار کرد: ویژگی عمومی بخش معدن به‌خصوص معادن کوچک و متوسط رشد اشتغالزایی به‌ویژه در مناطق دورافتاده است. هرجایی که معدن است اشتغال هم صورت گرفته و این مهم کمک کرده که در مناطق پراکنده کشور مهاجرت معکوس اتفاق بیفتد. یعنی اگر روستایی بوده که به‌واسطه نبود صنعت و معدن و در کل شرایط اشتغال دچار ضعف بوده و افراد به دیگر مناطق برخوردار کشور مهاجرت می‌کرده‌اند؛ ولی با حضور یک معدن اشتغال بهینه‌شده و نیروی انسانی بیشتری جذب می‌شود.

غرقی به آسیب‌پذیری معادن کوچک در مقابل نوسانات بازار و بروز مشکلات اقتصادی اشاره کرد و گفت: این میزان از اشتغال با توجه به آسیب‌پذیری معادن کوچک و متوسط در دوران رکود و رونق همیشه نوسان داشته است. در شرایط رکود، ناپایداری و بروز مشکلات اقتصادی می‌توان گفت که تا حدود ۵۰ درصد هم افت داشته و سیر نزولی را در اشتغال تجربه کرده است. این عضو کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی اظهار کرد: به دلیل کوچک‌مقیاس بودن، ظرفیت پایین بدهی و اخذ تسهیلات و تامین مالی باوجود اینکه این معادن درصد بالایی از اشتغال را دربر می‌گیرند، اما آسیب‌پذیرتر بوده و همواره در ایران با تعطیلی و کاهش ظرفیت روبه‌رو هستند. او تاکید کرد: در چرخه‌های تجاری به ویژه در وضعیت رکود داخلی این معادن آسیب‌پذیرتر هستند. این عضو کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی با بیان اینکه معادن می‌توانند در مناطق مختلف کشور آبادانی به همراه بیاورند، اظهار کرد: بسیاری از معادن ما در مناطقی هستند که به این خاطر که دورافتاده‌اند، ظرفیت‌های تولید کشاورزی یا تاسیس واحدهای صنعتی را ندارند، هزینه زیرساخت و تاسیس صنعت هم در آنجا بالا است؛ در نتیجه معدن به سراغ آبادانی در این مناطق می‌رود. به گفته این کارشناس معدنی، از ویژگی‌های عمومی بخش معدن این است که اشتغال را در این مناطق ایجاد کند که پیش‌ازاین

عکس: آیدا فریدی

امکان سرمایه‌گذاری اشتغالزا در آن مناطق بالا و بسیار هزینه‌بر بوده است. به‌این‌ترتیب این معادن از نظر پراکندگی جغرافیایی و زیرساختی معادن امکان رشد را در کشور ایجاد می‌کنند.

■ دغدغه افزایش قیمت

محمد یاوری، مدیرعامل یک شرکت معدنی که در حوزه ساخت دستگاه برش الماس فعالیت می‌کند در گفت‌وگو با صمت از دغدغه فعالان سنگی سخن گفت و بیان کرد: دغدغه فعالان حوزه سنگ افزایش مداوم قیمت‌ها است. متاسفانه به فاصله یک روز ما افزایش نرخ داریم که این برای آینده صنعت سنگ کشور به هیچ‌وجه مساعد نیست. او تاکید کرد: از آنجایی که ساختمان‌سازی وابسته به مواد اولیه است؛ درنتیجه با افزایش نرخ سنگ، حوزه‌های دیگر هم تحت‌تاثیر قرار می‌گیرند. یاوری با گله از اوضاع اقتصادی کشور گفت: به دلیل مشکلات اقتصادی مشتری توان خرید وسایل موردنیاز خود را ندارد. این مسئله به‌تدریج بر کارگاه‌ها و کارخانه‌های سنگ هم تاثیر گذاشته و منجر به کاهش نیروی کار و در آینده هم تعطیلی کارگاه‌ها می‌شود. این فعال حوزه ساخت دستگاه برش الماس اظهار کرد: وسیله‌ای که ما تا چندی پیش ۲۰ میلیون تومان می‌فروختیم، امروز به ۱۰۰ میلیون تومان رسیده است؛ در نتیجه این مسئله روی کاهش تقاضا به‌شدت تاثیر گذاشته است. دستگاه‌هایی که مربوط به مس و آلومینیوم هستند نیز همه با افزایش قیمت روبه‌رو شده‌اند. یاوری ادامه داد: ما فقط سعی می‌کنیم در بازار بمانیم اما سال‌به‌سال شرایط برای ادامه حیاتمان سخت‌تر می‌شود. امروز در شرایط ضرر دهی هستیم، برای همین از مسئولان تقاضا داریم که به این مسئله رسیدگی کنند. او درباره اهمیت صادرات در این حوزه و کمک به رشد اقتصادی گفت: مشکلات حوزه سنگ باعث شده مجموعه‌های مختلف به دنبال صادرات سنگ باشند. تنها این مسئله است که می‌تواند به سرپا ماندن فعالان سنگ و رونق کشور کمک کند. این فعال سنگی سپس به موانع صادرات سنگ اشاره کرد و گفت: متاسفانه امریکا ترسی را بین بیشتر کشورها ایجاد کرده که با ایران معامله نکنند و روزبه‌روز شدت تحریم‌ها را بیشتر می‌کند. هرچند این اقدام هم تا حدودی موجب بروز مشکلاتی شده اما اگر مجموعه‌های ما با توجه به ظرفیت‌های نهفته کشور، خود را به‌روز و در تولید و خدمات موفق عمل کنند به طور حتم می‌توانیم جایگاه خود را ارتقا دهیم. یاوری تاکید کرد: ایران از نظر تنوع سنگ در دنیا اول است و همچنین ازنظر ذخایر معدنی رتبه چهارم را دارد، این نشان می‌دهد اگر موانع را رفع کنیم و دولت در این رابطه همتی بلند داشته باشد، می‌توانیم رشد کرده و به اقتصاد کشور کمک کنیم.

■ مسئولان قدر نمی‌دانند

نادعلی اسماعیلی‌دهج، رئیس هیات‌مدیره شرکت ملی صنایع مس ایران اظهار کرد: معدن نقش بسیار اساسی در اقتصاد کشور ایفا می‌کند و پیشران اقتصاد کشور است و نیاز تمام صنعت حتی بخش کشاورزی را تامین می‌کند. در ایران صنعتی وجود ندارد که به معدن وابسته نباشد؛ چرا که معدن تامین‌کننده مواد اولیه در همه صنایع است. به گزارش اقتصاد کرمان، اسماعیلی اظهار کرد: با توجه به تنوع ماده‌های معدنی، بخش معدن قابلیت جایگزین شدن نفت را دارد؛ اما متاسفانه مسئولان این موقعیت استراتژیک را قدر نمی‌دانند و با ضعف مدیریت از پتانسیل این بخش نه در دوران جنگ تحمیلی، نه در ۸ سال دولت نهم و دهم و نه امروز که فشارها زیاد شده، استفاده نکرده‌اند.

مناقصه عمومی

خرید جاذب در ایرهای خوراک و هیدروژن (Molecular seive)

شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس (سهامی خاص) در نظر دارد خرید حدود ۴۰ تن جاذب درایرهای خوراک و هیدروژن واحدهای ایزومریزاسیون مورد نیاز پالایشگاه را از طریق مناقصه عمومی به تأمین‌کنندگان واجد شرایط واگذار کند. لذا از همه شرکت‌های معتبر دعوت می‌شود جهت تهیه اسناد مناقصه تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۲ با ارسال نامه اعلام آمادگی و فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی ارسال کنند.

هزینه خرید اسناد: ۲،۰۰۰،۰۰۰ (دو میلیون) ریال واریزی به حساب شماره ۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴ بانک تجارت به نام پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس.

مهلت تحویل پاکت‌های مناقصه: تا پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۳

محل تحویل پاکت‌های مناقصه: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار شهید سردار سلیمانی، میدان نفت، بلوار خودکفایی، شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، امور حقوقی و قراردادها

تلفن: ۳۱۳۱۰۰۰۰-۰۷۶ داخلی ۲۵۹۶ **کدپستی:** ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳، **ایمیل:** Legal@pgsoc.ir

ساعات پاسخ‌گویی: ۱۰ الی ۱۳

روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

نوبت دوم

شماره: ۵۲۴۱۳۶۳۳

مناقصه‌گذار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تهیه و نصب درب‌وپنجره‌ها دوجداره و سقف‌کاذب
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۱۲ ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز جمعه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۳ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت WWW.KSC.IR منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۷ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۰
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت / فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۱
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۳۲۱۳-۶۴۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** MI.DEHGHANI@KSC.IR

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

تاریخ انتشار اول ۱۳۹۹/۰۴/۲۳ تاریخ انتشار دوم: ۱۳۹۹/۰۴/۲۸

آگهی مزایده

شهرداری کرج سازمان مدیریت پسماند

شهرداری کرج در نظر دارد اجرای عملیات مشروحه ذیل را به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد به آدرس سازمان مدیریت پسماند شهرداری کرج مراجعه نمایند.

ردیف	نوع	مزایده حضوری و حراج	تناژ
۱	مزایده	ضایعات آهن	در حدود ۶۵ تن
۲	مزایده	ضایعات آهن چرخ دستی	در حدود ۲۵ تن
۳	مزایده	بشکه ۲۰۸ لیتری سالم	۶۷ عدد
۴	مزایده	لاستیک مستعمل سنگین، سبک، راهسازی و...	۴۰۰ حلقه
۵	مزایده	مخزن فلزی ۲۰ لیتری	۱۵۰ عدد

۱- از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید از مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۸ لغایت ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ در ساعات کاری به استثنای ایام تعطیلی نسبت به حضور و بازدید در محل این سازمان حضور به هم رسانند.
۲- مزایده حضوری (حراج) در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۲ در ساعت ۱۱ صبح در محل سازمان برگزار خواهد گردید.
۳- برنده مزایده می‌بایست ۱۰ درصد از مبلغ کل مزایده را تحت عنوان حسن انجام تعهدات در روز برگزاری مزایده در وجه این سازمان به صورت نقدی پرداخت نماید.
۴- سازمان در رد یا قبول پیشنهادات مختار می‌باشد و کلیه کسورات به عهده برنده مزایده می‌باشد.
۵- قیمت پیشنهادی نباید از قیمت کارشناسی (قیمت پایه) کمتر باشد و هزینه‌های چاپ آگهی و کارشناسی برعهده برنده می‌باشد.
۶- داشتن کارت شناسایی معتبر به همراه کپی آن در روز مزایده برای تمامی شرکت‌کنندگان الزامی می‌باشد.
۷- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۲۸۰۱۰۸۲-۰۲۶ داخلی ۲۰۲ تماس حاصل فرمایید.
۸- واریز مبلغ ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب ۱۰۰۶۸۶۳۳۷۶ سازمان مدیریت پسماند شهرداری کرج نزد بانک شهر جهت شرکت در مزایده الزامی می‌باشد. لازم به ذکر است هر فیش واریزی به‌ازای یک شرکت‌کننده می‌باشد.
۹- کلیه موارد مورد مزایده با قیمت پایه صادره از سوی کارشناس رسمی دادگستری به صورت کلی به فروش می‌رسد و مزایده موردی وجود نخواهد داشت.

سازمان مدیریت پسماند شهرداری کرج

آگهی تغییرات شرکت ورق خودروی چهارمحال و بختیاری

آگهی تغییرات شرکت ورق خودروی چهارمحال و بختیاری شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۴۸۳۱ و شناسه ملی ۱۰۶۸۰۰۴۵۱۴۷ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: صورت‌های مالی منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ مشتمل بر تراز نامه، صورت حساب سود و زیان وصورت گردش وجوه نقد به تصویب رسید. موسسه خدمات حسابرسی راز دار به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۲۹۰۸۶ و شماره ثبت ۱۱۷۷ به‌عنوان حسابرس و بازرس اصلی و موسسه حسابرسی دقیق تراز سپاهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۱۹۱۲۰۳ و شماره ثبت ۱۵۸۸ به‌عنوان حسابرس و بازرس علی‌البدل برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹ انتخاب گردیدند. روزنامه صمت به عنوان روزنامه کثیرالانتشار شرکت برای سال ۱۳۹۹ انتخاب گردید.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان چهارمحال وبختیاری اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شهرکرد (۹۱۵۹۵۸)

سازمان آگهی‌ها ۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

یادداشت

فرصتی برای احیای صنایع‌معدنی

مهدی کرباسیان
رئیس پیشین سازمان ایمیدرو

کشور ما از ذخایر غنی معدنی و منابع انرژی برخوردار است و صنایع‌معدنی نیز بر پایه بهره‌گیری از این پتانسیل‌ها بنا شده‌اند. از آنجاکه بخش عمده‌ای از مواد اولیه مورد نیاز برای تولید محصولات این صنایع در کشور وجود دارد، باید اقرار کرد که فعالیت صنایع‌معدنی در کشور ما با توجیه اقتصادی همراه است. در طول یکی دو سال گذشته، اقتصاد کشور با بی‌ثباتی روبه‌رو شده است، نرخ ارز به‌شدت و به‌صورت بی‌سابقه‌ای بالا رفته و زمینه افزایش قیمت سایر کالاها را فراهم کرده است، اما این شرایط نابسامان اقتصادی تاثیر منفی آنچنانی بر اغلب فعالیت‌های معدنی و صنایع‌معدنی ندارد، زیرا همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد، مواد اولیه مورد نیاز برای تولید آنها از داخل کشور تامین می‌شود. هزینه حقوق و دستمزد در کشور ما در مقایسه با بسیاری از کشورها پایین است. این واحدها حقوق دولتی مصوب را پرداخت می‌کنند که در مقابل نرخ ارز بسیار پایین است. درنتیجه اغلب این واحدها (به‌جز صنایعی که همچنان مشمول قیمت‌گذاری دستوری هستند) در شرایط مساعد اقتصادی به سر می‌برند و سودآوری قابل‌قبولی را از آن خود می‌کنند. در همین حال، واحدهایی که محصول صادرات‌محور تولید می‌کنند، از شرایط مساعدتری برخوردار هستند، چراکه ارز حاصل از صادرات تاثیر بسزایی در توسعه این مجموعه‌ها دارد. کما اینکه شاهدیم که ارزش سهام اغلب واحدهای صنعتی و معدنی در بازار سهام رو به افزایش است. صنایعی که فروش آنها به بازار داخلی محدود است نیز تا جایی که با روند قیمت‌گذاری دستوری روبه‌رو نباشند، با چالش خاصی درنتیجه رشد قیمت‌ها روبه‌رو نخواهند شد، چراکه به همان نسبت قیمت محصولات خود را افزایش می‌دهند. درواقع با وجود تمام چالش‌هایی که در موقعیت کنونی، اقتصاد کشور را درگیر کرده، شرایط مساعدی برای رشد و توسعه صنایع معدنی وجود دارد. باید از این فرصت بهره گرفت و نقش این بخش را در اقتصاد پررنگ کرد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ارزبری معدن و صنایع‌معدنی در کشور ما محدود است، بنابراین چندان از این شرایط متضرر نمی‌شوند. درواقع، واردات تجهیزات یا برخی نهاده‌های تولید در این مجموعه‌ها در مقایسه با سودآوری آنها محدود است. البته برخی صنایع‌معدنی مانند تولید شمش آلومینیوم وابستگی قابل‌توجهی به واردات مواد اولیه دارد، چراکه به‌دلیل ذخایر محدود معدنی بوکسیت در ایران، پودر آلومینا به اندازه کافی در کشور تولید نمی‌شود. این واحدها نیز اغلب مواد اولیه مورد نیاز خود را در قالب تهاتر با شمش آلومینیوم تهیه می‌کنند؛ درنتیجه در سایه گرانی‌ها با مشکل چندان جدی روبه‌رو نخواهند شد. با این وجود، متاسفانه در مواردی شاهدیم که نهادهای دولتی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی هر روز مانعی تازه در مسیر صادرات می‌تراشند. یا سازمان امور مالیاتی چالشی جدید برای این فعالان صنعتی ایجاد می‌کند که شرایط تولید آنها تحت‌تاثیر منفی آن قرار می‌گیرد. یکی از چالش‌های اساسی در اقتصاد ما، مغایرت بین تصمیمات و استراتژی‌هاست. از یک‌سو اعتقاد داریم تولید باید افزایش پیدا کند، اما از سوی دیگر، تصمیماتی بر ضدتولید اتخاذ می‌شود. لازمه رشد تولید حمایت از صادرات است، اما در عمل چنین چیزی اتفاق نمی‌افتد. در این میان، یکی از راه‌های برطرف کردن مشکلات اقتصادی کنونی توجه هرچه بیشتر به معدن و صنایع‌معدنی است. این بخش ظرفیت قابل‌توجهی برای ارزآوری دارد؛ بنابراین باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. بدون تردید در سایه این توجه موقعیت‌های شغلی متعددی هم فراهم خواهد شد. درواقع در چنین شرایطی باید از تولید و صادرات معدن و صنایع‌معدنی حمایت شود، با این وجود، شاهد آن هستیم که هر روزه مقررات جدیدی برای ورود ارز تصویب می‌شود که تداوم فعالیت را بیش از پیش دشوار می‌کند.

اما در مجموع باید اقرار کنیم که معدن و صنایع‌معدنی در طول سال‌های اخیر با وجود تمام گرفتاری‌های موجود، چالش‌هایی که تحریم‌ها ایجاد کردند و مشکلاتی که شیوع ویروس کووید ۱۹ در مسیر فعالیت صنایع قرار داد، در مسیر توسعه گام برداشته‌اند و جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند. درواقع صنایع‌معدنی با توجه به امتیازاتی که بر پایه ذخایر غنی معدنی دارند می‌توانند اقتصاد کشور را در چارچوب اقتصاد مقاومتی شکل بدهند.

صنایع‌معدنی در سربالایی افزایش هزینه تولید

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

شهریار گراوندی

صنایع‌معدنی با توجه ذخایر غنی مواد معدنی در کشور به‌عنوان موتور رشد اقتصادی، عامل مهمی برای تحرک سایر بخش‌های اقتصادی کشور به‌شمار می‌روند؛ بنابراین شرایط این صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حال در موقعیت کنونی که اقتصاد کشور درگیر چالش‌هایی اساسی مانند بی‌ثباتی اقتصادی و تورم است؛ این صنایع نیز در شرایط ویژه‌ای قرار گرفته‌اند. افزایش قیمت تمام‌شده تولید را باید یکی از پیامدهای بی‌ثباتی اقتصادی و رشد نرخ ارز در سال جاری دانست. در چنین شرایطی و در برخی موارد حتی با وجود رشد قیمت فروش کالای نهایی نیز فشار قابل‌توجهی به تولیدکنندگان وارد می‌شود. البته این فشار برای صنایع مختلف، متفاوت است. به‌عنوان نمونه، فشار وارد آمده بر صنایعی که اغلب نهاده‌های تولید آنها از داخل تامین و محصول نهایی براساس نرخ‌های جهانی قیمت‌گذاری یا در بازار صادراتی به فروش می‌رسند؛ چندان قابل توجه نیست. حتی در مواردی می‌تواند زمینه سودآوری آنها را هرچند در کوتاه‌مدت فراهم کند، اما برخی صنایع که از قیمت‌گذاری دستوری رنج می‌برند یا به ذاته محصول تولیدی آنها صادراتی نیست؛ به‌شدت از وضعیت موجود متضرر می‌شوند. اما همین صنایع نیز به‌واسطه مواردی مانند کاهش قدرت خرید و افت سرمایه در گردش با چالش‌هایی اساسی در مسیر تولید روبه‌رو هستند. صنعت سیمان را باید یکی از مهم‌ترین صنایعی دانست که از این بی‌ثباتی اقتصادی و تورم رنج می‌برد. تا جایی که دیگر بحث سودآوری این واحدهای تولیدی مطرح نیست، بلکه تداوم فعالیت واحدهای صنعت سیمان در معرض خطر قرار گرفته است.

سیمان متضرر از رشد قیمت‌ها

چندی پیش شهریار گراوندی، عضو هیات‌مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان کشور در گفت‌وگو با صمت و درباره قیمت‌گذاری سیمان گفت: قیمت سیمان در طول سال‌های گذشته با همکاری میان انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان و وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شد؛ یعنی تعیین نرخ فروش این محصول به‌صورت آزاد انجام نمی‌شود و انواع محدودیت‌ها برای آن وجود دارد. همین موضوع نیز در طول یک دهه گذشته باعث‌شده قیمت این محصول ساختمانی نسبت به نرم‌های جهانی و در مقایسه با سایر صنایع هم ردیف آن در کشور عقب بماند. گراوندی افزود: از ۲ تا ۳ سال گذشته و به‌دنبال جهش نرخ ارز، هزینه‌های تولید سیمان در کشور رشد قابل‌توجه و غیرمنطقی داشته است. این رشد غیرمنطقی به‌دنبال بی‌ثباتی‌های اقتصادی کشور در سال جاری به مراتب بیشتر شده؛ یعنی نرخ فروش انواع نهاده‌های تولید مورد نیاز برای تولید در صنعت سیمان به‌شدت بیشتر شده است. به‌عنوان مثال، قیمت آجر نسوز از کیلویی ۳۵۰۰ تا ۴۵۰۰ تومان در ۲ سال گذشته به ۱۸ هزار تومان افزایش یافته است. خرید این محصول مشروط به آن است که ۷۰ درصد قیمت خرید ابتدا پرداخت شود و زمان تحویل آن هم مشخص نیست. متاسفانه درحال‌حاضر، زمان تحویل آجر نسوز از یک سال هم فراتر رفته است. تا جایی که برخی واحدهای تولیدکننده سیمان به‌دلیل کمبود نسوز حتی ناچار به توقف خط تولید خود شده‌اند. کمبود نقدینگی و عدم امکان خرید نسوز برای تولیدکنندگان نیز در مواردی زمینه توقف فعالیت آنها را رقم زده است. این عضو هیات مدیره انجمن کارفرمایان سیمان گفت: در همین حال قیمت خرید قطعات ریخته‌گری در ۲ تا ۳ سال گذشته، افزون بر ۳۰۰ درصد افزایش داشته و نرخ خرید قطعات و تولیدات وارداتی نیز با توجه به ارزبری که دارند، در همین بازه زمانی بیش از ۴۰۰ درصد افزایش پیدا کرده است. دستمزد کارگران نیز در بازه زمانی مورد بحث بیش از ۸۰ درصد بیشتر شده است. نرخ حمل‌ونقل هم چه برای تامین مواد اولیه و چه برای فروش محصولات بیش از ۱۵۰ درصد افزایش یافت. تنها مزیت تولید سیمان در ایران ارائه یارانه انرژی است که به سایر صنایع مانند فولاد نیز تعلق می‌گیرد. در ۲ دهه قبل، قیمت سیمان حدود یک‌پنجم نرخ فروش فولاد بود، اما اکنون نسبت قیمت سیمان به فولاد برابر یک به ۳۶ شده است. یعنی فولاد راه خودش را در بازار به‌طور نسبی پیدا کرده است و با این وجود، همچنان فولادسازان معترض هستند. عضو هیات مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان گفت: درواقع، در سایه قیمت‌گذاری دولتی، سیمان از گردونه رقابت عقب مانده است. در تبیین هرچه دقیق‌تر این موضوع می‌توان گفت: قیمت سیمان در سال ۸۸ برابر ۴۸ دلار به‌ازای هر تن بود، اما اکنون قیمت این محصول به حدود ۱۱ دلار به ازای هر تن کاهش یافته است. سرمایه‌گذاری لازم برای احداث یک واحد ۳۵۰۰ تنی سیمان حدود ۱۳۰ میلیون دلار برآورد شده؛ بنابراین درحال‌حاضر فعالیت در این صنعت با سوددهی همراه نیست و چنانچه واحدی قصد تعمیرات اساسی یا خرید قطعه‌ای اصلی را داشته باشد از عهده آن بر نمی‌آید. با این وجود، در سال‌های گذشته شاهد چنین جهش قیمت ناگهانی نبودیم؛ درنتیجه تولیدکنندگان سیمان با دشواری هرچه تمام فعالیت خود را ادامه می‌دادند، اما در شرایط کنونی خطر توقف فعالیت کارخانه‌های سیمانی وجود دارد. این صنعت در طول سالیان گذشته موقعیت‌های شغلی متعددی را ایجاد کرده و تداوم فعالیت آن اهمیت ویژه‌ای دارد. وی افزود: به همین دلیل از وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال گذشته تقاضا کردیم قیمت سیمان ۱۰۰ درصد افزایش پیدا کند.

عکس: آیدا فریدی

صنعت سیمان را باید یکی از مهم‌ترین صنایعی دانست که از بی‌ثباتی اقتصادی و تورم رنج می‌برد. تا جایی که دیگر بحث سودآوری این واحدهای تولیدی مطرح نیست، بلکه تداوم فعالیت واحدهای صنعت سیمان در معرض خطر قرار گرفته است

رشد قیمت ۲۰ درصدی کافی نیست

قرار شد این رشد قیمت در ۲ مرحله اجرایی شود. در مرحله نخست، قیمت‌ها حدود ۳۷ درصد افزایش یافت و قرار بود تا پایان سال ۹۸، قیمت‌ها ۶۳ درصد بیشتر شود. با این وجود، رشد قیمت در نیمه دوم سال به تعویق افتاد. حال در سال جاری و به‌دنبال رشد مداوم قیمت‌ها، فعالان این صنعت از سیاست‌گذاران درخواست اجرای مابقی رشد قیمتی سال گذشته را داشتند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که براساس آمار رسمی منتشر شده از سوی بانک مرکزی، تورم در سال ۹۸ از ۴۰ درصد هم فراتر رفت. به‌علاوه آنکه قیمت‌ها در نیمه دوم سال نیز رشد قابل‌توجهی داشتند. با این وجود، در جلساتی که میان نمایندگان صنعت سیمان و نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار شد، اینطور مطرح کردند که در موقعیت حساس کنونی، رشد ۶۰ درصدی سیمان به صلاح نیست؛ بنابراین قرار شد واحدهای سیمانی تنها اجازه رشد ۲۰ درصدی قیمت محصولات خود را داشته باشند. بدیهی است که در چنین شرایطی و با وجود رشد قابل‌توجه تولید تداوم فعالیت واحدهای سیمانی کشور به‌شدت در خطر است. یعنی این واحدها حتی از پس رفع چالش‌های خود هم بر نمی‌آیند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران:

رانت حاصل از تصمیمات ناگهانی به جیب چه کسانی می‌رود؟

سیدرسول خلیفه‌سلطانی، دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، با اشاره به تصمیمات ناگهانی در زنجیره فولاد گفت: فولاد کشور این روزها از یک مسئله اصلی و ریشه‌ای رنج می‌برد و آن هم اخذ تصمیمات بدون پشتوانه کارشناسی لازم است؛ تصمیماتی که از صدر تا ذیل بازار فولاد را دگرگون کرده و همه مولفه‌ها از قیمت‌های بازار و بورس کالا گرفته تا عرضه و تقاضا را تحت‌تاثیر قرار داده است.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بارها تاکید کرده که هرگونه تصمیم درباره بازار داخلی و صادراتی فولاد برای اینکه با پختگی لازم و در نظر گرفتن جوانب حداکثری اتخاذ شود، باید با مشورت تولیدکنندگان و در چارچوب مطالعات کارشناسی از جمله کمیته تخصصی فولاد باشد، اما متاسفانه شاهدیم هنوز بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های ناگهانی تمامی فعالان بازار فولاد را شوکه و آرامش تولیدکنندگان و تجار را مختل می‌کند. به‌گزارش انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، رانت ناخواسته حاصل از تصمیمات ناگهانی و بدون پشتوانه قوی کارشناسی، به جیب افرادی می‌رود که به منابع دسترسی دارند و جای تاسف است که نه تولیدکننده واقعی و نه مصرف‌کننده نهایی از این تصمیمات نفعی نمی‌برند.

تصمیمات و مصوبات وقتی موثر محسوب می‌شوند که مصرف‌کنندگان نهایی یعنی همان مردم کوچه و بازار از آن منتفع شوند که متاسفانه درباره فولاد، در جریان تصمیمات دو سال اخیر چنین اتفاقی نیفتاده و تنها فاصله قیمتی بین بورس و بازار زیاد شده و عده‌ای از این فرصت نهایت سوءاستفاده را کرده‌اند.

فرصت رایگان بهره‌گیری از توان کارشناسی تشکل‌های صنفی، فرصتی بس مغتنم است که لازم است دولتمردان از آن نهایت استفاده را ببرند و نه فقط در شعار، بلکه در عمل به کوچک‌سازی و چابکی دولت جامه عمل بپوشانند، اما بسیار عجیب است که این فرصت آنچنان که باید مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گیرد و تشکل‌های صنفی آن هم تشکلی مانند انجمن فولاد به‌عنوان تشکل برتر کشور در دو دوره ارزیابی، مورد بی‌مهری برخی مسئولان قرار گرفته است. نتیجه آن شده که تولید فولاد کشور پس از ۱۰ سال کاهش می‌یابد و صادرات فولاد هم روند کاهشی به خود گرفته و حتی برآورد می‌شود این روند کاهشی تشدید شود حال آنکه تاکید تمامی مسئولان کشور بر توسعه صادرات و افزایش ارزآوری است!

رویکرد تشکل‌گرایی و اتخاذ تصمیم مبتنی بر مشورت حداکثری با تشکل‌های صنفی موثر، رویکردی است که با برگزاری جلسات صرف تحقق پیدا نمی‌کند، بلکه باید از صمیم قلب به توان کارشناسی تشکل‌ها و بی‌طرفی و جامع‌نگری آنها اعتماد داشت و اختیارات ممکن را به آنها واگذار کرد. به‌طور خاص در حوزه تنظیم بازار فولاد، برای کمک به تصمیم‌گیران در اتخاذ تصمیمات کارشناسی‌شده، مسیر کمیته تخصصی فولاد پیش‌بینی‌شده همان‌طور که در پتروشیمی هم همین مسیر بوده که موفق عمل کرده است. نکته قابل توجه این است که پذیرفتن ظاهری کمیته تخصصی و نفی عملی آن، دردی از مشکلات تصمیم‌گیری در حوزه فولاد را دوا نمی‌کند، بلکه لازم است به این مسیر با تمامی مصائب آن باور داشته باشیم، چراکه یک تصمیم خوب و موثر از دل مطالعات کارشناسی و اعمال تضارب‌آرا در یک کمیته متشکل از صاحب‌نظران بیرون می‌آید نه با بخشنامه‌های و دستورالعمل‌های ناگهانی با مشورت عده‌ای که شایسته مشاوره‌های صنفی در راستای منافع ملی نیستند.

کرونا، خانواده بزرگ هلدینگ توکافولاد را عزادار کرد

دکتر مهران برومند، مدیرعامل شرکت آسیا سیر ارس پس از تحمل یک دوره سخت ابتلا به ویروس کرونا، بدورد حیات گفت و تسلیم مشیت الهی شد. به گزارش صمت، دکتر مهران برومند پس از یک دوره موفق در مدیرعاملی شرکت لاستیک کوهرنگ به اشتغال در هلدینگ سرمایه‌گذاری توکا فولاد در آمد و به مدیریت مالی این شرکت منصوب شد و پس از مدتی به پاس خدمات ارزنده ایشان در اردیبهشت سال ۱۳۹۶ به مدیرعاملی و عضو هیات‌مدیره شرکت آسیا سیر ارس از مجموعه شرکت‌های گروه توکا منصوب گردید.

توجه به سرمایه‌های انسانی، برنامه‌ریزی و تدوین سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی شرکت، تعامل ارزش‌آفرین با ذینفعان و سهامداران و آینده‌نگری از مهمترین خصیصه‌های کاری این مدیر خوش‌فکر و خوش‌اخلاق هلدینگ توکا فولاد بود که متاسفانه بر اثر ابتلا به بیماری منحوس کرونا جان به جان آفرین تسلیم کرد.

تلاش بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر شادروان دکتر برومند، در اعتلای صنعت ریلی و فولاد و همت و حمیتش در پیشبرد اهداف و تعالی گروه توکا فولاد، مبرهن بود و ایشان منشا حرکات بزرگ و ماندگار در این شرکت بودند که امیدواریم روح‌شان قرین رحمت الهی و در جوار اولیاءالله در بهشت برین جایگاه‌شان ابدی باشد.

مهندس عبدالرضا جمالی، مدیرعامل و عضو هیات‌مدیره هلدینگ سرمایه‌گذاری توکافولاد، پس از درگذشت این همکار خدوم شرکت، با صدور پیامی؛ این ضایعه را به خانواده آن مرحوم و همکاران در خانواده هلدینگ توکا فولاد تسلیت گفت.

مهندس جمالی در پیام خود آورده است؛

إِنَّا لِلّه وَ إِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ

رحلت جانکاه همکار ارجمند و گرانقدرمان مرحوم مغفور دکتر بروموند را به خانواده گرامی و داغدار و همه همکاران عزیز خانواده توکا فولاد و فولادمبارکه صمیمانه تسلیت می‌گویم. از خداوند رحمان و رحیم، رحمت و رضوان ابدی برای آن عزیز سفرکرده و سلامتی و طول عمر باعزت و صبر و اجر برای خانواده و فرزندان عزیزش مسئلت می‌نمایم همه ما ضمن تسلیم در مقابل مشیت الهی در این غم بزرگ شریک هستیم.

مدیر روابط عمومی هلدینگ توکا فولاد نیز با صدور پیامی، ضایعه درگذشت همکار فرهیخته دکتر مهران برومند را به خانواده ایشان و همکاران در هلدینگ معظم توکافولاد تسلیت گفت.

موسوی در این پیام با اشاره به خدمات ارزنده شادروان برومند، بر جاودانگی نام نیک آن شادروان تاکید کرده و آورده است: توکافولاد خدمات بی‌شائبه شادروان برومند را فراموش نخواهد کرد و نام و یاد ایشان همواره در خاطر اذهان همکاران در هلدینگ خواهد ماند.

موسوی در پایان از درگاه خداوند متعال برای آن شادروان، غفران و رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسالت نموده است.

آگهی تحدید حدود اختصاصی

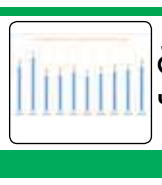
عملیات تحدید حدود ششدانگ یک قطعه زمین به پلاک ۴۶۵ فرعی از سنگ ۳۷ اصلی واقع در کلوگان رودبار قصران بخش ۱۱ تهران به دلیل عدم حضور مالک تاکنون به عمل نیامده است، لذا برحسب درخواست کتبی آقای محمدعلی عالی کلوگانی مراتب طی آگهی تحدید حدود اعلام و عملیات تحدید حدود اختصاصی اعلام و عملیات تحدید حدود رقبه فوق از ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۹۹/۵/۲۷ در محل شروع و به عمل خواهد آمد، بنابراین چنانچه مالکین مشاعی و مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل هستند میتوانند مستندا به تبصره ۲ ماده واحده تعیین تکلیف پرونده های معترض ثبتی مصوب ۷۳/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی موضوع ماده ۱۶ قانون ثبت اعتراض خود نسبت به تحدید حدود را ظرف مدت ۳۰ روز کتبا به اداره ثبت فشم تسلیم و سپس ظرف مدت یک ماه دادخواست خود را به دادگاه عمومی حوزه مربوطه تسلیم و رسید آن را به اداره ثبت فشم ارائه نمایند در غیر اینصورت پس از سپری شدن مدت واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت به نام مالک طبق مقررات اقدام خواهد شد. تاریخ انتشار: شنبه ۹۹/۴/۲۸ (شناسه آگهی ۹۱۳۰۶۵) ۲ م/۱۲۵۴۵ الف

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک فشم
علی نجفی بانه

گسترش تجارت
شنبه
۲۸ تیر ۱۳۹۹
۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۱
۱۸ ژوئیه ۲۰۲۰
شماره ۱۵۶۵
پیاپی ۲۸۸۳
www.Tejaratdaily.com

اصناف با این اقتصاد چقدر دوام می‌آورند؟!

دخل و خرج سال‌هاست بر ابر نیست

جزئیات طرح بیمه تکمیلی فعالان صنعت نمایشگاهی

یادداشت

باید از بحران عبور کنیم

سید مرتضی افقه
اقتصاددان

اگرچه در طول چهار دهه گذشته، همواره انبوهی از تحلیل‌ها در مورد مشکلات اقتصادی کشور ارائه شده و راه‌حل‌هایی نیز برای جلوگیری از این ناکامی‌ها تدوین و پیشنهاد شده است ولی با این حال هیچ یک از این راهکارهای ارائه شده نتوانسته تغییرات قابل توجهی در ارتقای شاخص‌های اقتصادی کشور ایجاد کند و ما همواره در این سال‌ها به جای درمان علت اصلی، به کاهش علایم و معلول‌های حاصل از این علت پرداخته‌ایم و این روند تا امروز که ما به یکی از چالش‌های بزرگ اقتصادی کشور در طول این سال‌ها رسیده‌ایم ادامه داشته است و همچنان ما همان تحلیل‌ها و همان راهکارهای قدیمی را برای برون‌رفت از این موضوع ارائه می‌دهیم. حقیقت این است که در حال حاضر وضعیت اقتصادی کشور در شرایط بحرانی است و مهم‌ترین مشکل اقتصاد ما در این ایام مشکل نقدینگی است و تا نتوانیم از سد این مشکل عبور کنیم، نوسانات بازار داخلی نیز ادامه پیدا می‌کند. حاکمیت در شرایط کنونی می‌تواند با تغییر در روابط دیپلماتیک خود با کشورهای مختلف از مشکل تحریم هرچه سریع‌تر عبور کند تا اقتصاد کشور نیز به‌دنبال آن به یک ثبات نسبی برسد. مشکل امروز اقتصاد ایران به عوامل بسیاری بستگی دارد که یکی از مهمترین آنها کمبود ارزی کشور و کمبود نقدینگی است که به‌دلیل کاهش فروش نفت، تحریم‌ها و کم شدن بی‌سابقه قیمت جهانی نفت بر کشور تحمیل شده و از این نظر کشور را در تنگنا قرار داده است. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به وضع موجود و وابستگی اقتصاد کشور ما به نفت، تا زمانی که مشکل فروش نفت و نقدینگی و منابع ارزی حل نشود ممکن است نوسانات بازار نیز ادامه پیدا کند و قیمت دلار باز هم بالاتر برود. در هر حال بخش عمده‌ای از مسائل اقتصادی و مشکلاتی که کشور ما امروز به آن دچار شده متأثر از سیاست خارجی و روابطی است که در حال حاضر داریم و اگر روابط دیپلماتیک ما با کشورهای دیگر حل نشود و نتوانیم مسئله تحریم‌ها را حل کنیم، نمی‌توان گفت این مشکلات چه زمانی برطرف خواهد شد و مشخص نیست این آشفتگی‌ها تا چه زمانی ادامه پیدا خواهد کرد. دولت با اولویت‌بندی به منابع مجود خود و همچنین اعمال فشار بر بخش خصوصی درصدد است تا ارز بیشتری را از طریق صادرات غیرنفتی وارد کشور کند و در هر حال بخشی از خلأ ایجاد شده در آورده‌های ارزی کشور را جبران کند که مسیر پرفراز و نشیبی به نظر می‌رسد. از سوی دیگر در داخل کشور هم مردم که هیچ تقصیری در نوسانات بازار و آشفتگی‌های کنونی ندارند، امروز در بازار به دنبال خرید سکه و ارز هستند تا در شرایط کنونی اقتصادی با اقدامی عاقلانه و در بسیاری موارد بدون برنامه‌ریزی اقتصادی، ارزش پول خود را حفظ کنند و قدرت خرید خود را در شرایط مطلوب نگه دارند. اما این موضوع نمی‌تواند تا زمان طولانی ادامه پیدا کند و باید در این زمینه اقدامی اساسی صورت گیرد. در این شرایط به نظر می‌رسد دولت و مسئولان بانک مرکزی باید هرچه سریع‌تر به بازار ارز ورود پیدا کنند و با برنامه‌ریزی مدون و راهکارهای عملی و قابل اجرا در وضعیت کنونی این وضعیت را تحت کنترل خود درآورند.

نابسامانی اقتصاد، دستپخت دولت است یا بخش خصوصی

توپ در زمین کدام گروه است؟!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

اقتصاد کشور ما روزهای سختی را پشت‌سر می‌گذارد و حالا همه بر این موضوع اتفاق نظر دارند که این اقتصاد بیمار است و برای این بیماری باید زودتر کاری کرد.

اما موضوعی که همچنان بر سر آن اختلاف نظر وجود دارد این است که مقصر وضعیت بحرانی این بیمار کیست؟ مردم تصمیمات غلط را مقصر می‌دانند؛ بخش خصوصی دولت را مسئول سیاست‌گذاری‌ها می‌داند؛ دولت بخش خصوصی را به بی‌قانونی متهم می‌کند و خلاصه در این آشفته‌بازار بیش از آنکه راهکاری برای درمان و بهبود این بیمار سالیان دراز اندیشیده شود، همه در جست‌وجوی مقصر می‌گردند.

گزارش این صفحه صمت دو دیدگاه متفاوت درباره نقش دولت و بخش خصوصی در وضعیت نابسامان اقتصادی را بررسی می‌کند:

اتاق باید پاسخگو باشد

تیرداد احمدی، کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه: در حوزه نابسامانی‌های اقتصادی کشور، نوک پیکان اتهام همواره به سمت دولت‌ها نشانه می‌رود. دولت‌ها نیز در واکنش به این موضوع این اتهام‌ها را به سوی تحریم‌ها و مشکلات ناشی از آن حواله می‌دهند. اما در این میان نکته‌ای که باید به آن توجه داشت این است که تقصیر را بر گردن یکدیگر انداختن فرقی در نتیجه این معادله و حل مشکلات نمی‌کند و بسیاری مولفه‌ها در این موضوع دخیل هستند. در حقیقت اگر براساس داده‌ها و اطلاعات موجود به این موضوع نگاه کنیم خواهیم دید که این فقط دولت نیست که باید درباره نابسامانی‌های ایجاد شده در حوزه اقتصاد کشور پاسخگو باشد و نهادهایی مانند اتاق‌های بازرگانی نیز به همان اندازه در این مورد مسئول هستند و باید در مورد آن پاسخگو باشند. اتاق بازرگانی به‌عنوان بستر بازرگانی یعنی محل واردات و صادرات، تبدیل به کارتل واردکنندگان شده است. به بیان دیگر، این اتاق بازرگانی در حوزه واردات صرفا کارویژه‌های خود را که آن هم برای منافع اشخاص خاص در این اتاق پیش می‌برد. در واقع اتاق بازرگانی در این زمینه به جای اینکه به‌عنوان پرسشگر همه تقصیرها را برگردن دولت بیندازد، یکی از ارکانی است که خود امروز باید مورد سوال قرار بگیرد و پاسخگو باشد که چرا تا این حد در حوزه تجارت خارجی کشور ناموفق عمل کرده است. این نهاد باید به این موضوع پاسخگو باشد که در این سال‌ها به جز اینکه تامین‌کننده و محافظ منافع جریان‌های خاصی در اقتصاد بوده باشد، چه کمکی به توسعه کشور ما کرده است؟!

البته همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، قرار نیست تقصیرها را به گردن دولت، تحریم‌ها یا بخش خصوصی بیندازیم. ولی وقتی اتاق بازرگانی خود را در مقام مطالبه‌گر در این حوزه معرفی می‌کند، نیاز به یادآوری است که خود در این موضوع نقش داشته و باید پاسخگو باشد.

در واقع اتاق بازرگانی به‌عنوان یکی از ارکانی است که دارای اختیاراتی شده است. این اختیارات از جنس اختیارات حاکمیتی است و اتاق بازرگانی را در این حوزه دارای مسئولیت می‌کند و در واقع بخشی از ظرفیت‌های حاکمیتی به این نهاد واگذار شده است.

هر نهاد زمانی که مسئولیتی را عهده‌دار شده، باید در مقابل پاسخگو نیز باشد. اتاق بازرگانی استان‌ها، اتاق بازرگانی ایران، کمیسیون‌های مشترک بین کشورهای مختلف و... همه باید پاسخگو باشند که چرا مثلا ما در حوزه عراق هر روز بیشتر از روز قبل ظرفیت‌های ایجاد شده را از دست می‌دهیم؟ چرا در این مورد منفعل هستیم و کشور ترکیه این ظرفیت‌ها را یکی پس از دیگری از آن خود می‌کند؛ یا چرا فعالیت اتاق ایران و چین تا این حد حداقلی است و به جای اینکه کاری از پیش ببرد، همیشه کاسه چه کنم، چه کنم خود را به سوی ارکان دولتی دراز کرده است. اتاق بازرگانی ادعایی در اقتصاد دارد و خصوصی شدن اقتصاد را مطالبه می‌کند. خود نیز باید این ظرفیت را نشان بدهد تا اقتصاد به سوی خصوصی‌سازی پیش برود. امروز بهترین ظرفیت‌های خصوصی‌شدن در اقتصاد وجود دارد اما مهم این است که چه کسی در این فرآیند خصوصی‌سازی کارآمد است و توانمندی دارد؛ ضمن اینکه از کسی گرفتن و به کسی دیگر بخشیدن، مشکلی را حل نخواهد کرد. در نهایت اینکه اتاق بازرگانی در حوزه تجارت خارجی کشور کارنامه درخشانی ندارد و به اندازه دولت‌ها در قبال این ناکارآمدی مسئول است و به جای اینکه در این مورد پرسشگر باشد، باید پاسخگو باشد.

اتاق به اندازه سهمش باید پاسخ دهد

مجیدرضا حریری، فعال و کارشناس اقتصادی: برای هر موضوعی باید پایه استدلالی مشخصی وجود داشته باشد بتوان بر مبنای آن به نتیجه‌گیری روشنی است. به نظر می‌رسد که اظهارنظرهای یک سویه در مورد اتاق اصناف، بیشتر به دلیل ناآگاهی از اختیارات این نهاد است و گرنه بر اساس اختیارات و وظایف، اتاق بازرگانی حتی اگر بخواهد نمی‌تواند تاثیر چندانی در حوزه اقتصاد و تجارت کشور داشته باشد. البته این حرف به معنای آن نیست که همه شرایط در اتاق‌های بازرگانی ایده‌آل است و مشکلی در نوع فعالیت اعضا وجود ندارد ولی باید دید که این نهاد تا چه حد می‌تواند در جریان سیاست‌گذاری‌ها و اجرای سیاست‌های اتخاذ شده دخیل باشد.

وجه بارز انقلاب اسلامی مبارزه با سرمایه‌داری بود که البته پیش از آن هم بخش خصوصی به معنای واقعی آن در کشور شکل نگرفته بود. یعنی در دهه ۵۰ هم اصل ماجرا و تشکیل سازمان‌هایی مثل سازمان گسترش نیز تحت نظارت دولت انجام می‌شد اما به‌تدریج بخش خصوصی داشت جان می‌گرفت. پس از انقلاب و خصوصیات ضدسرمایه‌داری آن و نیز جنگ تحمیلی این جریان تا سال‌ها متوقف ماند.

پس از جنگ و در دوران سازندگی ما مواجه شدیم با عده‌ای که براساس نزدیکی با مراکز قدرت توانستند در بخش‌های مختلف اقتصاد را در دست بگیرند و بخش خصوصی ما در آن سال‌ها عموما به این صورت شکل گرفت. در هر حال آنچه امروز به‌عنوان بخش خصوصی با آن مواجه هستیم، پدیده نویی است که به شدت هم در شرایط رانت و فساد رشد کرده است و تا اینجا می‌توان با منتقدان بخش خصوصی فعلی کشور می‌توان هم‌عقیده بود که بخش خصوصی ما نیز مانند بسیاری از بخش‌های دیگر کشور منزه و به اصطلاح علیه‌السلامی نیست. قاعدتا اتاق بازرگانی نیز پس از انقلاب تا سال‌ها با حکم بنیانگذار انقلاب اسلامی اداره می‌شد و نمی‌شد نام بخش خصوصی بر آن نهاد. پس از آن و بعد از انتخابی شدن اتاق بازرگانی هم می‌بینیم که براساس قانون در اتاق بازرگانی، تصمیم‌گیری نهایی به عهده بخش خصوصی نیست و شورای‌عالی نظارت در بالادست آن حضور دارد که در جمع اعضای آن چند وزیر هم حضور دارند و همه چیز در فضای کاملا حکومتی شکل می‌گیرد. پس نمی‌توان این بخش خصوصی را مانند بخش خصوصی و مفهوم آن در سایر کشورها در نظر گرفت.

پس با این شرایط اتاق بازرگانی را نمی‌توان به‌عنوان نماینده کامل بخش خصوصی در نظر گرفت و در نظر گرفتن اسامی جعلی چون پارلمان بخش خصوصی، نمی‌تواند اصل ماجرا را تغییر دهد. ضمن اینکه همه دولت‌ها سعی می‌کنند علاوه بر اختیاراتی که داشتند، در انتخاب نمایندگان اتاق و مهندسی انتخابات نیز شریک شوند و نگذارند بخش عمده‌ای از اعضای اتاق از افراد مستقل، صاحب اندیشه و منتقد باشند. پس ما یک اتاق مستقل و کاملا جدا از دولت نداریم که بخواهیم آن را نماینده کاملی برای بخش خصوصی بدانیم.

علاوه بر این اگر نگاه جامع‌تری به موضوع نقش اتاق بازرگانی بر سیاست‌گذاری‌های اقتصادی داشته باشیم، خواهیم دید که این اتاق هیچ‌وقت نقش چندانی در این حوزه نداشته است. ما از کسی می‌توانیم انتظار مسئولیت و پاسخگویی داشته باشیم که اختیار و مسئولیتی را به او داده باشیم. درحال‌حاضر کدام مسئولیت در حوزه سیاست‌گذاری به عهده اتاق بازرگانی نیست که بخواهد در مورد صحیح یا غلط بودن آن پاسخگو باشد؟!

ضمن اینکه این موضوع فقط مربوط به حوزه سیاست‌گذاری نیست و در بحث اجرا نیز اتاق بازرگانی سهم بسیار اندکی در حوزه اقتصاد بر عهده دارد. درحال‌حاضر که رئیس اتاق بازرگانی ایران در شورای‌عالی اقتصاد و نیز در شورای‌عالی صادرات حضور دارد ولی نقش او یک رای در برابر نزدیک به ۲۰ رای است؛ پس اتاق به همین اندازه می‌تواند پاسخگوی سیاست‌گذاری‌های این حوزه و نابسامانی‌های حاصل از آن باشد. در واقع به نظر می‌رسد که صندلی‌های اعطا شده به اتاق بازرگانی به‌ویژه در یک دهه اخیر بیشتر جنبه نمایشی داشته برای اثبات شراکت بخش خصوصی.

اندازه اتاق بازرگانی در کل اقتصاد چه در حوزه تولید و در حوزه تجارت این کشور کمتر از ۲۰ درصد است و این موضوع به راحتی قابل اثبات است. صادرات نفت که کلا به عده دولت است. از صادرات غیرنفتی هم حدود ۵۵درصد مربوط به فرآورده‌های نفتی بوده است که همه شرکت‌های حکومتی بوده‌اند. ۲۲ درصد صادرات غیرنفتی ما نیز مربوط به معادن بزرگ بوده که همه وابسته به دولت هستند. ۱۰ درصد از صادرات نیز به عهده شرکت‌های بزرگی مثل شرکت‌های سیمانی وابسته به حکومت هستند و در نهایت حدود ۲۰ درصد از این میزان توسط بخش خصوصی انجام می‌شود.

ما هم معتقد هستیم که بخش خصوصی باید در ارتباط با عملکرد خود باید پاسخگو باشد ولی این پاسخگویی نباید بیش از سهم ۲۰درصدی آن باشد و نباید این طور باشد که امروز همه بخواهند از زیر بار مسئولیت اقتصاد کشور که مثل یک فرزند لوس، بی‌تربیت، قمارباز بار آمده شانه خالی کنند و تقصیر آن را برعهده بخش خصوصی بگذارند. این اقتصاد دست‌پرورده ۵۰ سال سلایق مختلف دولت‌ها در دوره‌های متفاوت است که باید پاسخگوی آن باشند.

نصب آبگرمکن و سایر وسایل گازسوز در حمام خطرناک است.
شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان البرز (سهامی خاص)
نوبت دوم
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۱۹۴۷
فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) دومرحله‌ای
(خرید لوله پلی‌اتیلن ۹۹۳۰۰۰۱)
شرکت گاز استان البرز در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی "خرید لوله پلی‌اتیلن ۹۹۳۰۰۰۱" مناقصه به شماره نیاز در سامانه ستاد (۲۰۹۹۰۰۱۴۰۲۰۰۰۰۲۱) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی (دولت) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه‌گر دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه انجام نمایند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ می‌باشد.
مبلغ برآورد اولیه: ۳۴.۹۹۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ به مبلغ ۱.۷۴۹.۵۰۰.۰۰۰ ریال
آخرین زمان بارگزاری اسناد توسط مناقصه‌گزار در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰روز شنبه تاریخ ۹۹/۰۵/۰۴
آخرین زمان بارگزاری اسناد توسط مناقصه‌گر در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰روز یکشنبه تاریخ ۹۹/۰۵/۱۹
زمان بازگشایی پاکتها (ازطریق سامانه ستاد)
گشایش پاکت "الف، ب": ساعت ۰۹:۰۰ روز یکشنبه تاریخ ۹۹/۰۵/۲۶
گشایش پاکت "ج": ساعت ۰۸:۰۰ روز یکشنبه تاریخ ۹۹/۰۶/۰۲
مناقصه‌گران نیز می‌توانند جهت کسب اطلاعات از دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت مراحل پیمان‌سپاری درخصوص اسناد مناقصه به آدرس: کرج، میدان طالقانی، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، روبروی تربیت ۶، شرکت گاز استان البرز و تلفن: ۱۴۳-۳۴۱۸۷۱۴۶ نمابر: ۰۲۶۳۲۵۲۰۸۶۸ مراجعه و یا تماس حاصل نمایند.
شرایط مناقصه‌گر: ارائه تاییدیه وزارت نفت و یا شرکت ملی گاز ایران درخصوص اقلام موضوع مناقصه توسط مناقصه‌گران الزامی می‌باشد.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۸۵۱۹۳۷۶۸-۸۸۹۶۹۷۳۷
اطلاعات تماس دفاتر ثبت نامه سایر استان‌ها، در سایت سامانه (WWW.setadiran.ir)، بخش "ثبت‌نام / پروفایل تامین‌کننده / مناقصه‌گر" موجود است.
مدت اعتبار پیشنهادات: ۳ ماه تقویمی درصورت صلاحدید مناقصه‌گزار جهت یک دوره سه ماه تمدید خواهد شد.
روابط عمومی شرکت گاز استان البرز
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۴/۲۸

یادداشت

شرط‌های دستیابی به تورم ۲۲ درصدی

سیامک تقی‌پور
کارشناس بانکی

تـورم را می‌تـوان نشـان‌دهنده افزایش یـا کاهش یا ثبـات در قیمت مصرف‌کننده کالاها و خدمات دانسـت. برای اندازه‌گیری این شـاخص معمولا در بازه‌های زمانی هفتگی، ماهانه و سالانه، قیمت انواع کالاها و خدمات در سراسر هر کشوری اندازه‌گیری و اعلان عمومی می‌شود. کالاها و خدماتی که قیمت‌شـان در نرخ تورم محاسـبه می‌شود، معمولا از کالاها و خدمات ضروری زندگی مردم به‌شـمار می‌روند؛ به مجموعه این کالاها «سـبد کالایی و خدماتـی سـنجش نرخ تـورم» می‌گویند. این سـبد کالایی و خدماتی که به‌عنوان سـبد پایه و شاخص کالا شناخته می‌شود، هرچند سالی یک بار مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

شـاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی(CPI)، معیار سـنجش تغییـرات قیمـت کالاها و خدماتی اسـت که ازسـوی خانوارهای شهرنشین ایرانی به مصرف می‌رسد. این شـاخص به‌عنوان وسـیله‌ای برای اندازه‌گیری سطح عمومـی قیمت کالاها و خدمات مـورد مصرف خانوارها، یکی از بهترین معیارهای سنجش تغییر قدرت خرید پول داخل کشـور به‌شمار می‌رود. نرخ تورم منتهی به هر ماه از محاسبه درصد تغییر متوسط شاخص CPI در دوازده ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه قبل به دسـت می‌آید. بدیهی است چنانچه ماه مورد نظر اسفند باشد، به آن نرخ تورم سال مورد نظر می‌گویند.

شـاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی نخسـتین‌بار در ایـران در سـال ۱۳۱۵ تهیه شـد و در سـال ۱۳۳۸ جنبه‌های مختلف تهیه این شـاخص مـورد تجدیـدنظر اساسـی قـرار گرفت، تجدیدنظرهـای بعدی به علت تغییرات چشمگیر در الگوی مصرفی خانوارها و تحولات اجتماعی و اقتصادی در سال‌های ۱۳۴۸، ۱۳۵۳، ۱۳۶۱، ۱۳۶۹، ۱۳۷۶، ۱۳۸۳، ۱۳۹۰ و آخریـن آن در سـال ۱۳۹۵انجام‌شد.

با توجه به تغییرات در الگوی مصرف خانوارها در سال پایـه ۱۳۹۵ با اسـتفاده از نتایج بررسـی بودجه خانوار شهری تجدیدنظری در انتخاب کالاها و خدمات نماینده صورت گرفت و از بین کالاهـا و خدماتی که خانوارهای سـاکن در شهرها مصرف می‌کنند تعداد ۳۸۶ قلم کالا و خدمت نماینده (۲۹۴ قلم کالا و ۹۲ قلم خدمت) با توجه به اهمیت آنها از طریق علمی انتخاب شده است.

آمارگیـران اقتصادی بانک مرکزی هر ماه به حدود ۴۰ هـزار منبع اطلاع مراجعه و قیمـت جاری بیش از ۱۲۱ هزار مظنه از کالاها و خدمات را پرسـش می کنند و در صورتی که قیمـت کالا یا خدمتی در مـاه قیمت‌گیری نسـبت به ماه گذشـته افزایش یا کاهش داشـته باشد، دلایل این نوسان بررسی می‌شود.

پس از جمع‌آوری قیمت‌ها برای محاسبه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی فرمول شـاخص قیمت لاسپیرز (لاسـپیرز تعمیم یافته) به کار می‌رود که از این موضوع برای محاسـبه میزان تورم در سطح هر یک از استان‌ها و سپس کل کشور استفاده می‌شود.

برای محاسـبه شـاخص با توجه بـه فرمـول لاسـپیرز تغییـرات قیمت کالاها و خدمـات مصرفی خانوارها در هر زمان نسـبت به سال پایه سـنجیده می‌شود، به این صورت کـه مقدار مصرف تعیین‌شـده بـرای هر یک از کالاها و خدمات در سـال پایـه در قیمت جدید ضرب و هزینه جدید در زمان مورد نظر به‌دسـت می‌آید. با جمع هزینه‌های جدید اقلام سـبد خانوار، مجموع هزینه‌های خانوار شهری براساس قیمت‌های جدید محاسبه و سپس این هزینه بر هزینه خانوار در سـال پایه تقسـیم شده و عدد حاصل در ۱۰۰ ضرب می‌شود. بدین‌ترتیب شاخص در زمان مورد نظر به‌دست می‌آید.

حـالا بانک مرکزی در حالی تـورم هدف را ۲۲ درصد اعلام کرده اسـت. همتی اوایل خردادماه از آمادگی این بانک برای اجرای سیاسـت هدف‌گذاری تورم خبر داد و چند روز بعد هم برنامه‌های دستیابی به هدف‌گذاری نرخ تورم ۲۲ درصدی برای یک سال آینده اعلام شد. به گفته بانک مرکزی با اجرای این سیاست تغییراتی در عملکرد این نهاد پولی- مالی صورت خواهد گرفت.

در این بین آنچه اهمیت دارد این اسـت که آیا اقتصاد ایران با کاهش ۱۲ درصدی به تورم ۲۲ درصدی می‌رسد و تحقق این تورم هدف به چه چیزهای نیاز دارد؟ عده‌ای از کارشناسـان اقتصادی به این سوال‌ها پاسخ دادند و به اعتقاد آنها تحقق تورم ۲۲ درصدی برای اقتصاد ایران تا یک‌سال آینده دور از انتظار نیست، اما به یکسری شروط و ملزومات احتیاج دارد که دولت و سـایر ارکان کشـور باید در این مسیر از بانک مرکزی حمایت کنند. در حال حاضر، یکی از معلول‌های رشـد نقدینگی و سرعت‌گیری گردش پول در بازارهای مانند ارز و مسکن است.

یکـی از ملزومات رسـیدن به تورم هدف اعلام‌شـده از سـوی بانک مرکزی این اسـت که دولت برای تامین کسری بودجه دور نظام بانکی را خط بکشد و از آن قرض نکند . در نهایت اینکه برای تحقق تورم هدف اعلام شده بایـد روش تامین کسـری بودجه از محـل پایه پولی به سـمت اوراق تغییـر پیدا کند که متاسـفانه دولت‌ها در گذشـته هر زمانی که با کسـری بودجه مواجه شده‌اند، دسـت به خزانه بانک مرکزی زده و پول پرقدرت منتشر کرده‌اند که تاثیرات تورمی همراه داشته است.

تداوم بحران کسب و کار

اصناف با این اقتصاد چقدر دوام می‌آورند؟!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

شـیوع ویروس کرونا به‌عنوان پدیده شوم و فراگیر قرن حاضر، فضای نامساعد کسب‌وکار و اصناف را که پیش از آن هم با مشکلات جدی اقتصادی مواجه بودند دچار چالش‌های جدی‌تر ولی این‌بار نه برای کسب سود بیشتر، که برای بقا در عرصه کسب و کار کشور کرد.

پیش از این زمان نیز اصناف مختلف کشور در طول سال از بالا رفتن قیمت‌ها، کاهش قدرت خرید مردم و کم شـدن حاشیه سـود فروش گلایه‌مند بودند ولی در عین حال چشم امیدی به بازار روزهای پایان سـال و بازارهای شـب عید داشتند تا رکود ماه‌های قبل از آن را جبران و شـرایط را قابل تحمل کنند. اما در هفته‌های پایانی سـال گذشته، همه‌گیری ویروس کرونا سـبب شد تا بیشتر کسب‌وکارها به‌صورت اجباری و برای قطع زنجیره انتقال ویروس تعطیل شوند و این یعنی آغاز یک بحران جدی در حوزه اصناف شیرینی، آجیل، پوشاک، لوازم‌خانگی و بسـیاری از صنف‌های دیگر که حسـاب ویژه‌ای برای فروش شـب عید باز کرده بودند، در معـرض خطر قرار گرفته بودند. البته مشـکل فقط محدود به ایـن اصناف نبود. قرنطینه‌های خانگی و تعطیلی تالارهای پذیرایی و رستوران‌ها، بسیاری از مراسم‌های خانوادگی تولد و عقد عروسـی را لغو کرد و این مشـاغل نیز درآمد روزهای معمولا پرترافیک خود را از دست دادند و به‌تبع آن بازار لوازم‌خانگی که بخش عمده مشـتریان آن را زوج‌های در حال ازدواج تشکیل می‌دادند نیز با رکود مواجه شدند.

عکس: آیدا فریدی

چالش‌های مضاعف ایران

کرونا موضوعی نیست که تنها محدود به کشور ما باشد و بسیاری از کشـورها همین شرایط را در حوزه کسب‌وکارها و اصناف خود تجربه کردند. کشـورهای مختلف جهان نیز به تناسـب شـرایط اقتصادی و میزان آسـیب وارده ناشی از کرونـا حمایت‌هـای مختلفی را از بنگاه‌هـای اقتصادی، سرمایه‌گذاران خرد و کسـب‌وکارهای آسیب دیده به عمل آوردند. اما شرایط در کشـور ما کمی متفاوت است. فضای اقتصادی ما در ایـن ماه‌ها فقط درگیر مبارزه با کرونا نبود. تحریم‌هـای شـدت گرفته به خودی خود، مسـیر صادرات نفتـی را برای ما تنـگ کرده و کاهش ناگهانـی نرخ نفت، فـروش نفت و به‌تبع کسـب درآمدهای نفتـی دولت را به همراه داشته است.

در این شـرایط دولت برای کسب درآمد راهی جز تامین اعتبار از محل صادرات غیرنفتی و درآمدهای مالیاتی ندارد کـه این دو مورد هم در سـایه تحریم و کرونا با مشـکلات خاص خود مواجه است.

چراغ تالارها خاموش می‌شود

بـدون شـک مشـاغل و اصنافی کـه در حیطه خدمات قـرار دارنـد در این بحـران و وضعیت اقتصادی فعلی آسـیب بیشـتری دیده‌انـد و در ایـن میان تـالاردارن به دلیل حجم سـرمایه در گـردش و میـزان اشـتغال‌زایی در ایـن حـوزه شاخص‌تر بودند. خسرو ابراهیمی‌نیا رئیس اتحادیـه تـالاردارن در گفت‌وگو با صمت گفت: شـرایط نامسـاعد اقتصادی، پیش از این نیز تالاردارن را تحت فشـار قرار داده بود ولـی مشـکلات و حواشـی مربوط به همه‌گیـری ویروس کرونا ضربه سـنگینی بر پیکره این صنف بود که شـاید تا سال‌ها نتوان اثرات مخرب آن را جبران کرد.

وی عنـوان کرد: در حالـی که تالاردارن برای روزهـای پرترافیک پیـش از نوروز و اعیـاد این ماه‌ها قراردادهای خود را بسـته و خریدهـای خـود را انجـام داده بودنـد، محدودیت‌هـا و تعطیلی‌هـای اجبـاری به وجـود آمـده، همه محاسـبات صاحبـان ایـن مشـاغل را به‌هم ریخـت و زیان‌هـای مالـی تا ۲ میلیـارد تومان را نیـز برای این واحدها ایجاد کرد.

رئیـس اتحادیـه تـالاردارن همچنین گفـت: این وضعیت در شـرایطی رخ داد که ما همچنان مجبور به حفظ پرسـنل، پرداخت حقوق و همین‌طـور هزینه‌های جـاری بودیم و این مـوارد در کنار هم بار مالی سـنگینی را بر دوش تالاردارن گذاشت.

ابراهیمی‌نیـا تاکید کـرد: موج دوم کرونا و تعطیلـی مجدد تالارهـا، در حالی که به ایـن اماکن پیـش از این مجوز بازگشـایی با رعایت پروتکل‌ها داده شـده بود، شـوک دیگری به این صنف بود که دوباره با موجی از لغـو قراردادهـا و تدارکات انجام شـده مواجه شدند و اگر تعطیلی‌ها در این مقطع طولانی شـود، بی‌شـک به تعطیلی دائمی بسیاری از تالارها خواهد انجامید.

خانه‌نشینی فروشندگان لوازم‌خانگی

لوازم‌خانگـی نیز که بازار فروش آنها بیشـتر در ماه‌هـای منتهی به نـوروز و همچنیـن مربوط به زوج‌های جوانی است که در تدارک ازدواج هستند، در اقتصـاد کرونازده این روزهـا متحمل زیان‌های مالی بسـیاری شدند. سـیدمرتضی میری، رئیس سابق اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در این‌باره در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: بازار لوازم‌خانگی ایـن روزها حال چندان مسـاعدی نـدارد و بدون درآمدزایـی، با تبعات ناشـی از همه‌گیری ویروس کرونا دست به گریبان است.

میری اظهارکـرد: معمولا نیمـی از فـروش لـوازم خانگـی مربـوط بـه خریدهای زوج‌های جوان در آسـتانه ازدواج می‌شود و وقتـی شـیوع ویـروس کرونا این مراسـم‌ها را به تعویـق انداخـت، خریدهای مربوط بـه آن نیز به آینده موکول شد.

وی در این‌باره افزود: متاسـفانه از سـوی دیگر همه‌گیری این ویروس از نظر زمانی در زمان بسیار حسـاس برای فعالان حوزه لوازم‌خانگی، یعنی در هفته‌های پایانی سـال و در آسـتانه سال نو اتفاق افتاد کـه روزهای طلایی برای فعـالان این صنف بود. خریدهای مربوط به سال نو معمولا حدود ۲۵ درصد از فروش سـالانه فروشـندگان لوازم‌خانگی را بـه خود اختصـاص می‌دهد که بـا وضعیت به وجـود آمـده، محاسـبات و معـادلات این صنف دچار تغییرات زیادی شـد. البته موضوع کسـادی بازار مربوط به دوران شـیوع کرونا نمی‌شود و بازار لـوازم خانگی پیـش از همه‌گیری ویـروس کرونا هم به دلیل گردش مالی نه‌چندان مناسـب سـال گذشته در رکود نسبی به سر می‌برد که کرونا این مشـکلات را مضاعف کرد. کارشناسـان اقتصادی دلیـل رکود بازار لوازم خانگـی حتی پیش از بروز همه‌گیـری ویـروس کرونا را ثابت مانـدن درآمد بیشـتر خانواده‌ها و در مقابل، افزایـش نرخ لوازم خانگـی و در نتیجـه کاهش قـدرت خرید مردم می‌داننـد. درحال‌حاضر کاهش درآمـد، مطالبات دولتی و چک‌های برگشـتی در این صنف، عرصه را بـر فعالان این بخـش تنگ کرده اسـت. البته تبعـات رکود بـازار لوازم‌خانگی تنها بـه بازارهای فروش محدود نمی‌شـود و می‌تواند بر میزان تولید و فعالیت شرکت‌های تولیدکننده نیز تاثیر بگذارد.

حمیدرضـا غزنـوی سـخنگوی انجمن صنفی تولیدکنندگان لوازم‌خانگی ایـران در ایـن‌بـاره صمت گفت: مـا برای اینکه بتوانیم بـه بازارهای بین‌المللی راه پیدا کنیم و به رقابـت با شـرکت‌های خارجـی بپردازیم باید بازارهای بزرگ داشـته باشـیم ولی اگر قرار باشد کارخانه‌های تولید لوازم‌خانگی ما تنها با ۳۰ درصد ظرفیت خود مشـغول به فعالیت باشند، نمی‌توان انتظار داشـت که این حوزه به توسـعه و پیشرفت مطلوب برسد.

وی در این‌باره تاکید کرد: ما از نظر کیفی قابلیت رقابـت با محصولات خارجی را داریم ولی باید باید واحدهـای تولیدی خـود را بـه ۱۰۰درصد توان تولیدی برسـانیم و به مقیاس اقتصادی برسـیم تا هزینه‌ها و نرخ تمام‌شده محصولات ما کاهش پیدا کند و در بازارهای بین‌المللی به رقابت بپردازیم.

مبلمان کجای این معادله است

بـازار تولید و عرضه مبل کشـور نیز مانند همه صنوف دیگر تحت تاثیر شـرایط بد اقتصادی قرار گرفته اسـت و بعد از این مدت همچنان در شوک همه‌گیری ویـروس کرونا و رکود بـازار قرار دارد. هنوز هـم کارخانه‌هـای تولید مبـل نیمه‌تعطیل هستند. افزایش نرخ ارز و بالا رفتن نرخ مواد اولیه و در عین حال کاهش درآمد مردم نسـبت به نرخ تورم، فعالان این صنف را در شرایط بدی قرار داده است.

عبدالحسـین عباسـی، عضـو هیات‌رئیسـه اتحادیه صنف درودگران و مبلسـازان درباره مشـکلات این صنف به صمت گفت: در سال‌های اخیر با توجه به تحولات خوبی که در حوزه مبل انجام شـده بود، در این حوزه در تامین بازارهای داخلی در شـرایط مطلوبی قرار داشـتیم و حتی مازاد تولید هم در این بخش وجود داشـت ولی درحال‌حاضر با توجه به کمبود نقدینگی و همچنین مشـکلاتی از قبیل مسائل مالی مربوط به دارایی، شهرداری و بیمه نمی‌توان انتظار شرایط اقتصادی خوبی را در این حوزه داشت.

عباسـی در این‌باره افزود: همه‌گیری ویروس کرونا در کشور در ماه‌هـای منتهی به نوروز و تعطیلی‌هـای اجباری متعاقب آن که بازار اصلی فروش این صنف اسـت، آسـیب سـنگینی بـه آن وارد کرد. در عین حال افزایـش ناگهانی نرخ ارز، نرخ بالای تـورم و ثابت ماندن درآمدها، بازار میل را از دسـترس بسـیاری از خانواده‌ها خارج کرده اسـت. با وجود اینکه مسئولان عنوان می‌کنند که تولید و وضعیت اقتصـادی ما ربطی به افزایش نرخ دلار ندارد، ما به وضوح می‌بینیم که این موضوع بیشـترین تاثیر را بر مشـکلات اقتصادی کشور داشـته است و عملا همـه چیز به نرخ دلار بسـتگی دارد. رهایی از این وضعیـت نیز به اراده، تـلاش و حمایت دولتمردان بسـتگی دارد. عضـو هیات‌رئیسـه اتحادیه صنف درودگران و مبل‌سازان در شرایطی این موارد را مطرح می‌کند که سیاسـت‌گذاران اقتصادی همچنان صنف مبل را از جمله صنوفی که باید شامل وام شرایط شیوع کرونا شوند نمی‌دانند و امـروز تولیدکننـدگان این حوزه با مشـکلات بسـیار زیاد اقتصادی مواجه هسـتند. بازار فروش وجود ندارد، کارخانه‌ها نیمه تعطیل هستند، هزینه‌های جاری همچنان باید پرداخت شـود، کارگران فعال در این صنعـت مطالبات خود را دارند و چک‌های برگشـتی هر روز بیشتر از روز قبل فعالان این حوزه را تحت فشار قرار می‌دهند و باید دید آینده این صنعت و بازار آن در کشـور به چه سـمت خواهد رفت. صنعت مبل کشـور امروز دارای ظرفیت‌ها و قابلیت‌های بسـیار زیادی شده است و می‌توانـد در تامین بازارهای داخلی و اهداف صادراتی نقش داشـته باشد اما در این چند ماهه و با توجه به همه مشکلات، دچار رکود شـده اسـت و باید گفت در شرایط کنونی کشور، ما با اینکه توانایی تولید داریم، در حال درجا زدن هستیم.

مرغ هم زیر چرخ اقتصاد رفت

اگرچـه دولت همـواره تـلاش می‌کنند با ثابت نگاه داشتن نرخ برخی اقلام ضروری در بـازار، جو را آرام نـگاه دارد ولی گاهی اوقات زور گرانـی بیش از توان دولتمردان اسـت و درنهایت، کار مثل نرخ مرغ در بازار می‌شـود و ناگهـان نرخ آن به کانال ۲۰هزار تومان می رسـد. اگرچه نقل قول‌ها در سازمان حمایت و دیگر نهادهای نظارتی به شـکلی است که گویا نـرخ مرغ در پـی زیاده‌خواهـی تولیدکنندگان و فروشندگان افزایش یافته و باید با آن برخورد کرد، ولی با صحبت‌های فعالان این حوزه مشـخص می‌شـود که اتفاقـا تولیدکننـدگان بیش از همـه در این معامله ضرر می‌کنند.

محمدعلـی کمالی، مشـاور عالی اتحادیه سراسـری مرغداران گوشـتی ایران در گفت‌وگـو با صمت گفت: همه ما از شرایط نامطلوب اقتصادی مردم مطلع هستیم ولی گویا دولت انتظار دارد، تولیدکنندگان این شـرایط را اصلاح کنند.

وی در ایـن‌بـاره تصریـح کـرد: نهاده‌های مـورد نیاز طیـور مثل تمام کالاهای دیگر در این مدت کم و بیش مشـمول تورم شده اسـت. همچنین طبق روال معمول دولـت باید برای دو نهاده اصلی مـورد نیاز طیور یعنی ذرت و کنجاله سویا ارز دولتی تامین کند و نرخ‌گذاری‌ها را نیز بر همین اساس انجام دهد ولی در این ماه‌هـا این روند به کلی مختل شـده اسـت. افزایش نسـبی نـرخ نهاده‌هـا، تغییر ردیف ارزی ریزمغذی‌ها و تامین نامناسـب نهاده‌ها و سوداگری توزیع‌کنندگان این نهاده‌ها بازار را دچار تشنج کرده است.

وی گفـت: مرغداران مجبور شـدند که در سـه ماه گذشـته هر کیلو گوشـت مرغ را با قیمتـی بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان زیـر نرخ تولید، به بازار عرضه کنند و متحمل زیان شـوند و به بخش‌های مختلف بدهکار شده و از چرخه تولید خارج شوند.

جالب اینکه دسـت‌اندرکاران دولتـی در این حوزه به جای پرداختن به حل ریشـه‌ای این موضوع، شـیپور را از دهانه گشـاد آن دمیدند و برای مقابله با گرانی مرغ، مرغ‌های یارانه‌ای را روانه بازارهای فروش کردند و به این موضـوع فکر نکردند که مرغدار داخلی با کالای تولیدی خود با نرخ تمام‌شده بالاتر چه باید بکند.

مرغـدار نهایتا مجبور می‌شـود در این نوبت محصول خـود را زیر نرخ تمام‌شـده راهـی بازار کنـد اما برای جلوگیـری از زیان‌هـای آتی دیگر تن بـه جوجه‌ریزی نمی‌دهد.

در نتیجه تولید کاهش پیدا می‌کند و به دلیل کمبود، نرخ باز هم بالاتر می‌رود.

سخن آخر

آمارهای موجود نشان می‌دهد که حال اقتصاد ما در حوزه بازار و اصناف اصلا خوب نیست.

شـرایط در ایـن مدت بـه گونه‌ای رقم خـورده که حتی بازگشت برخی از این دسته از مشاغل به روال عادی ممکن اسـت دیگر امکان‌پذیر نباشـد یا به زمان بسیار طولانی نیاز داشته باشد.

صاحبان بسـیاری از مشـاغل بـا تعطیلی کسـب و کار خـود در این ایـام، نه‌تنهـا درآمدزایـی نداشـته‌اند، بلکه مبالغ زیادی بسـیاری را نیز صـرف هزینه‌های جاری خود کرده‌اند. در این شـرایط دولت و نهادهـای زیرمجموعه آن نقش بسـیار پراهمیتی را در این حـوزه ایفا می‌کنند و باید با برنامه‌ریزی‌هایی برای در نظر گرفتن تسـهیلات مناسـب و متناسب، روند بازگشـت اقتصاد کشور به شرایط عادی را تسهیل کند. اتفاقی که در طول این ماه‌ها هنوز نیفتاده و اگر به همین منوال پیش برود باید در انتظار اتفاقات ناخوشایند بیشتری در حوزه اصناف و کسب‌وکار کشور بود.

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

بررسی قدرت خرید در ۱۴ سال گذشته از نگاه آمار

دخل و خرج سال‌هاست برابر نیست

عکس: آیدا فریدی

عاطفه خسروی: دو شاخص «اشتغال» و «قدرت خرید» نماد معیشت شهروندان است و دولت هر سال با تعیین میزان دستمزد شرایط معیشت یک سال پیش‌روی خانوارها را رقم می‌زند. دستمزدی که همواره مورد انتقاد کارگران بوده و آنها معتقدند دخل و خرج‌شان با هم نمی‌خواند. آمار و ارقام می‌گوید سیر نزولی قدرت خرید مردم از سال ۸۵ کلید خورد و نبود توازن بین افزایش نرخ تورم و حقوق کارگران و کارمندان از همان سال شروع شد. این روند در دولت دهم تداوم یافت و در نهایت میراث ویرانی از اقتصاد به دولت یازدهم رسید. در این بین، آنچه قابل کتمان نیست، تلاش دولت یازدهم برای حمایت از تولید و موفقیت در کنترل نرخ تورم است که می‌توانست با ادامه برنامه‌ها به افزایش قدرت خرید هم منجر شود. برنامه‌هایی که در دور دوم دولت روحانی و با خروج امریکا از برجام و بازگشت تحریم‌ها یکی پس از دیگری نقش بر آب شد. بر همین اساس، برای رسیدن به درک درستی از تفاوت قدرت خرید و معیشت در چند سال گذشته، به بررسی اقتصاد خانوار و قدرت خرید آن در ۱۴ سال گذشته پرداخته‌ایم. آمارها حکایت از دخل و خرجی دارد که دیگر برابر نیست.

۸۵ سال ۸۵؛ دخل و خرج با هم برابر است

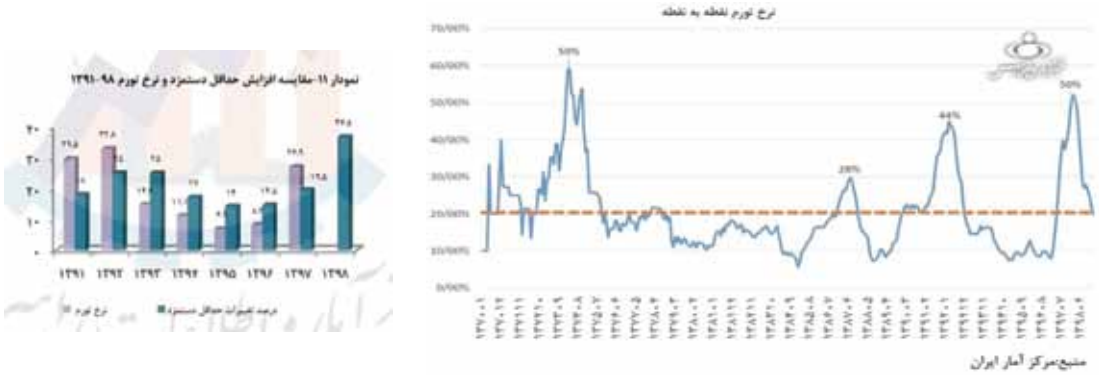
براساس آمار بانک مرکزی حداقل حقوق ماهانه کارگران، ۱۵۰ هزار تومان ثبت شده است. رقمی که نسبت به سال گذشته آن حدود ۲۲ درصد افزایش داشته و در قیاس با نرخ رشد تورم در سال ۸۵، که ۱۱.۹ درصد بوده است، رقمی منطقی محسوب می‌شود. این امر نشان می‌دهد خانواده‌ها توان خرید سبد کالای اساسی در ۱۲ ماه را داشته‌اند که نوعی موفقیت برای این دولت محسوب می‌شود. نزدیک بودن افزایش شاخص نرخ مسکن با شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی هم تاییدکننده همین امر است. شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی با شاخص نرخ مسکن برابری می‌کند و این رقم به‌طور میانگین ۱۱۰ هزار تومان برآورد شده است. نگاهی به نرخ اجاره‌بها که به‌طور میانگین برای هر مترمربع ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بوده نشان می‌دهد دخل و خرج هر خانوار ۴ نفری برابر هم است.

۸۶ سال ۸۶؛ دوشغله‌ها به بازار آمدند

حداقل دستمزد ۱۸۳ هزار تومان است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش داشته، اما نگاهی به افزایش نرخ تورم افزایش دستمزدها هیچ کمکی به قدرت خرید کالاهای مصرفی و اساسی نکرده است. به استناد گزارش‌های میدانی، در این سال کم‌کم به تعداد افراد دوشغله افزوده شده است. با در نظر گرفتن میانگین اجاره هر مترمربع مسکن که براساس آمار بانک مرکزی ۵ هزار و ۸۰۰ تومان بوده، هر خانواده برای اجاره مسکن ۱۰۰ متری، ماهانه ۵۸۰ هزار تومان هزینه اجاره‌بها کرده است. با کسر از کل حقوق ماهانه، باقیمانده درآمد منفی ۳۹۷ هزار تومان می‌شود که با در نظر گرفتن هزینه کالای مصرفی در سال ۸۶ که ۱۸۰ هزار تومان برآورد شده، خانواده‌ها در انتهای هر ۱۲ ماه سال با کمبود بودجه دست‌کم ۵۰۰ هزار تومانی مواجه شده‌اند. نرخ تورم در پایان این سال به ۱۸.۶ درصد رسیده است.

۸۷ سال ۸۷؛ مسکن پادشاهی می‌کند

در این سال، حداقل دستمزد ۲۱۹ هزار تومان ثبت شده است. رقمی که در مقایسه با سال گذشته ۳۶ هزار تومان افزایش داشته اما نکته مهم اینجاست که سال ۸۷ رکورد تورم در ۱۰ سال گذشته اقتصاد ایران (۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷) زده می‌شود تا جایی که این رقم از نرخ تورم ۱۸.۴ درصدی پایان سال ۸۶ به ۲۵.۴ درصد می‌رسد، از سویی دیگر، سال ۸۷، سالی است که مسکن در اقتصاد پادشاهی می‌کند. هجوم مردم برای خرید خانه و سرمایه‌گذاری در این بخش، بیشتر از قبل بر افزایش تورم دامن می‌زند و میانگین نرخ هر مترمربع در شهر تهران به ۲ میلیون تومان می‌رسد. براساس آمار اعلام شده اجاره هر مترمربع ۸ هزار تومان است. با محاسبه حداقل دستمزد و شاخص بهای کالاهای مصرفی، هر خانواده ساکن در خانه ۱۰۰ متری و با احتساب مصرف کالاهای اساسی در پایان ماه با کمبود ۸۰۰ هزار تومانی مواجه شده است.

۸۸ سال ۸۸؛ انتشار آمار ممنوع شد

«سال‌های به دور از زندگی» بهترین صفتی است که می‌شود به ۳۶۵ روزهایی داد که مردم از سال ۸۸ تا ۹۲ تجربه‌اش کردند. روزهایی که فقط یادآور تلخی درآمدهای ناکافی است. حداقل دستمزد کارگران در سال ۸۸ حدود ۲۶۳ هزار تومان ثبت شده است. نسبت به سال گذشته آن باز هم ۲۰ درصد افزایش داشته، اما اصرار دولت در منتشر نشدن آمار از سوی بانک مرکزی و مرکز آمار موجب می‌شود که تنها مرجع اعلام افزایش نرخ تورم شخص رئیس دولت باشد. با استناد به آمار بانک مرکزی باید اینطور تعبیر کرد که با وجود شاخص بهای کالاهای مصرفی که به ۲۵۰ هزار تومان رسیده، متوسط نرخ یک مترمربع واحد مسکونی یک‌میلیون و ۶۱۲ هزار تومان، اجاره بهای ماهانه یک مترمربع ۷ هزار و ۷۰۰ تومان و شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی ۲۷۰ هزار تومان است. دولت در میانه سال اعلام کرد که با هدفمندی یارانه‌ها قصد دارد، فشار اقتصادی را از دوش مردم کم کند. در ابتدا بحث خوشه‌بندی و دریافت اطلاعات دقیق مالی خانواده‌ها به میان آمد. گستردگی و نظام‌بندی این امر نیاز به زمانی بیش از یک سال داشت، اما دولت آن‌قدر زیر فشار بود که در نهایت تصمیم گرفت یارانه‌های نقدی را بدون محدودیت به تمام کسانی که برای دریافت یارانه‌ها ثبت‌نام کرده‌اند، واگذار کند. ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان سهم هر فرد از فروش نفت کشور اعلام شد که حتی با احتساب این رقم، باز هم کمکی به خانواده‌های شهرنشین انجام نشد. نرخ تورم در پایان این سال بر مدار ۱۹ درصد ثبت شد.

۸۹ سال ۸۹؛ تورمی که پایانی ندارد

حداقل دستمزد سال ۳۰۳،۸۹ هزار تومان ثبت شده؛ رقمی که نسبت به سال گذشته حدود ۴۰ هزار تومان افزایش داشته و تقریبا ۱۵ درصد بالا رفته است. این به اصطلاح افزایش در قیاس با نرخ تورم شبیه کاهی است کنار کوه، چراکه به گفته دولت نرخ تورم در سال ۸۹ به بیش از ۲۰ درصد رسیده است. هر چند این رقم به باور بسیاری از کارشناسان غیرواقعی است و نرخ واقعی تورم حدود ۴۰ درصد بوده، اما با استناد به همین آمار باز هم شرایط بازار وخیم است. ریسمان افزایش نرخ خانه هم از دست دولت خارج شده و مسکن بار دیگر به روزهای اوج خودش برگشته است. به‌طور میانگین، نرخ هر مترمربع مسکن یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان شده که نسبت به سال ۸۸ حدود ۳۰۰ هزار تومان افزایش نشان می‌دهد. هر چند آمار و ارقام این سال‌ها زیر سوال است و مشخص نیست که معیار سنجیده شدن این ارقام بر چه اساسی بوده است، اما با جمع‌بندی نیازهای ماهانه خانواده‌ها در طول یک ماه و احتساب نرخ تورمی که از سوی دولت اعلام شده، هر خانواده ۴ نفری در کمترین حالت نیازمند ۳۶۳ هزار و ۵۱۱ تومان برای گذران مایحتاج ماهانه‌شان هستند که با کسر از درآمد پایه، هر خانواده در پایان ماه حدود ۶۰ هزار تومان کمبود بودجه دارد.

۹۰ سال ۹۰؛ گرانی پشت گرانی

حداقل دستمزد به ۳۷۵ هزار تومان رسیده است. ۷۰ هزار تومان بیشتر از حقوق سال قبل؛ افزایشی که حتی با در نظر گرفتن یارانه‌های نقدی که همچنان ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان است، باز هم دردی از مردم دوا نمی‌کند چراکه موج سنگین گرانی‌ها هر لحظه به ساحل بازار می‌خورد. نرخ ارز به یک‌بار ۳ برابر شده و همه اقلام بازار (چه مصرفی و چه خدماتی) ۳ تا ۴ برابر به قیمت‌هایشان افزوده شده است. بحران بازار تا جایی پیش رفته که دولت هم نمی‌تواند نرخ تورم را به گونه‌ای اعلام کند که دوست دارد. تورم به ۲۱ درصد رسیده؛ رقمی که بار دیگر شبیه نرخ تورم سال ۸۷ است. البته کارشناسان باز هم معتقدند که نرخ تورم ۲۱ درصدی خلاف واقع است و در حقیقت کالاها با تورم بیش از ۲۵ درصد به مردم عرضه می‌شوند. نرخ مسکن سیر صعودی عجیبی را طی می‌کند تا جایی که در عرض ۳ ماه هر مترمربع آن با افزایش ۵۰۰ هزار تومانی (به‌طور میانگین) روبه‌رو شده و برای خرید هر مترمربعش باید ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان هزینه کرد. با در نظر گرفتن هزینه‌های کف سبد کالا، هر خانواده برای امرار معاش در ماه به ۴۰۸۵۸۷ تومان نیازمند است که عملا باز هم چنین اتفاقی نمی‌افتد و در خوشبینانه‌ترین حالت هر خانواده در پایان ماه فقط برای خرید سبد کالا ۳۳ هزار تومان کسری دارد.

۹۱ سال ۹۱؛ جیب‌های خالی و...

دستمزدها تکان نخورده و فقط ۱۵ هزار تومان بالا رفته است، این تفاوت آنقدر ناچیز است که در مراحل ثبت و صدور فیش حقوقی دیده نمی‌شود، تورم در خوشبینانه‌ترین حالت (به گفته دولت) به ۳۰ درصد رسیده است. در این سال شکاف بزرگ بین افزایش خرج و درآمد خالص خانواده‌ها تا جایی شدت می‌گیرد که براساس محاسبات مراکز آمار هر خانواده در پایان ماه بیشتر از ۱۰۰ هزار تومان کسری بودجه دارد. برای خرید هر مترمربع ۴ میلیون تومان نیاز است و برای اجاره ۱۷ هزار تومان.

۹۲ سال ۹۲؛ نانی باشد برای خوردن

همه آمار مبهم است. حداقل دستمزد با ۹۷ هزار و ۴۲۵ تومان افزایش به ۴۸۷ هزار و ۱۲۵ تومان رسید. این در حالی است که با احتساب هزینه سبد کالا، هر خانواده ۴ نفری باید ۶۵۲۸۰۹ تومان درآمد داشته باشند. بازار مسکن در رکود است و هیچ‌کدام از بازارهای دیگر اوضاع خوبی ندارند. در سال ۹۲ در حالی که افزایش حداقل حقوق ماهانه برابر ۲۵ درصد بود، تورم بالاترین میزانش را در طول این دوره و برابر ۳۵ درصد داشت. نیمه‌های این سال مصادف بود با روی کار آمدن دولت یازدهم. با توجه به آمار رسمی، دولت موفق به مهار تورم شد. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد در شهریور ۹۲ که حسن روحانی دولت یازدهم را تحویل گرفت، بنابر آمار بانک مرکزی نرخ تورم ۴۰ درصد بود. با این حال از زمستان ۹۲ به بعد نرخ تورم به نحو محسوسی رو به کاهش گذاشت که این کاهش تاکنون ادامه دارد.

۹۳ سال ۹۳؛ بازگشت تعادل به زندگی

با تصویب افزایش ۲۵ درصدی دستمزد در شورای عالی کار، حداقل دستمزد سال آینده کارگران به ۶۰۹ هزار تومان رسید. این رقم در مقایسه با حداقل دستمزد تعیین شده سال گذشته، ۱۲۱ هزار و ۷۸۱ تومان افزایش یافت. تلاش دولت یازدهم برای کنترل و کاهش تورم با جدیت پیگیری و پرونده تورم ۹۳ با رقم ۱۴.۸ بسته شد. این یعنی کمتر از نصف! آماری که جزو موفقیت‌های بزرگ دولت یازدهم است. در اقتصاد تورم نشانگر شتاب رشد قیمت‌هاست و کاهش آن نیز به معنی کاسته‌شدن از شتاب قیمت‌هاست. به این معنی که قیمت‌ها با شتاب کمتری گران شده‌اند. یعنی گرانی همچنان وجود دارد، اما میزان آن کمتر شده است. دولت یازدهم در راستای ساماندهی هدفمندی یارانه‌ها دو سری سبد کالا بین ۱۰ میلیون سرپرست خانوار توزیع کرد.

۹۴ سال ۹۴؛ افزایش دستمزد بالاتر از نرخ تورم

شورای‌عالی کار در آخرین مصوبه خود حداقل حقوق و دستمزد کارگران مشمول قانون کار را ۱۷ درصد افزایش داد که در مقایسه با حداقل دستمزد تعیین شده در اسفند سال گذشته که ۶۰۹ هزار تومان بود، ۱۰۳ هزار و ۵۳۰ تومان افزایش یافت و به ۷۱۲ هزار و ۴۲۵ تومان رسید. اما مصوبه شورای‌عالی کار شامل افزایش دیگر مزایای جانبی کارگران هم بود و بر این اساس، میزان بن خواربار کارگران، حق مسکن، حق اولاد و پایه سنواتی کارگران را افزایش داد.

۹۵ سال ۹۵؛ قطار به ریل بازمی‌گردد

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد در شهریور ۹۲ که حسن روحانی دولت یازدهم را تحویل گرفت، بنابر آمار بانک مرکزی نرخ تورم ۴۰ درصد بود. با این حال از زمستان ۹۲ به بعد نرخ تورم به نحو محسوسی رو به کاهش گذاشت که این کاهش تاکنون ادامه دارد. تلاش دولت یازدهم برای کنترل و کاهش تورم با جدیت پیگیری و پرونده تورم ۹۳ با رقم ۱۴.۸ بسته شد. تورم سال به ۱۱.۹ درصد رسید و در نهایت سال ۹۵ با نرخ تورم ۹ درصدی تمام شد. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی وقت در جلسه شورای‌عالی کار که با حضور نمایندگان کارگران، کارفرمایان و دولت در محل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار شد، حداقل دستمزد مشمولان قانون کار را با ۱۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل معادل ۸۱۲ هزار و ۱۶۴ تومان تعیین و تصویب کرد.

۹۶ سال ۹۶؛ تورم هنوز یک رقمی است

سال ۹۶ در حالی پایان می‌یابد که بازار سرمایه بالاترین رشد را در میان بازارهای موجود با نرخ بازدهی ۲۴ درصد از خود به جای گذاشت. قیمت نفت نیز رشدی ۲۸ درصدی را تجربه کرد و در نهایت رشد اقتصادی کشور با ثبت میزان ۱.۴ درصد به بازه میانگین بلندمدت کشور بازگشت. آمار بانک مرکزی نیز نرخ تورم این سال را ۹.۶ درصد اعلام کرد شورای‌عالی کار نیز حداقل دستمزد مشمولان قانون کار را ۹۳۰ هزار تومان تصویب کرد.

۹۷ سال ۹۷؛ جهش تورم آغاز شد

نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به اسفند ۱۳۹۷ به ۲۶.۹ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل (۲۳.۵ درصد) ۳.۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. برآوردی که طیف احتمالات تورم هسته سال ۱۳۹۷ را در محدوده ۲۲ تا ۲۸ درصد پیش‌بینی می‌کند. همچنین بخشنامه افزایش ۱۹.۵ درصدی حداقل حقوق و مزایا سال ۹۷ که در ۲۲ فروردین امسال از سوی شورای‌عالی کار به تصویب رسید، سرانجام با امضای وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به بنگاه‌های سراسر کشور ابلاغ شد. براساس این بخشنامه از ابتدای سال ۹۷ همه کارگران مشمول قانون کار (قرارداد دائم و موقت)، حداقل مزد روزانه‌ای که دریافت می‌کنند ۴۲۳،۳۷۰ ریال (برابر با ۳۷ هزار تومان) خواهد بود. به این ترتیب، شورای‌عالی کار در آخرین نشست خود در اسفند سال گذشته با افزایش ۱۹.۵ درصدی حداقل مزد کارگران موافقت کرد تا پایه حقوق کارگران از فروردین این سال با افزایش ۱۸۱ هزار و ۳۳۶ تومان از ۹۳۰ هزار تومان در سال گذشته به یک میلیون و ۱۱۴ هزار تومان افزایش پیدا کند.

۹۸ سال ۹۸؛ سفره معیشت کوچک‌تر شد

عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی در نامه‌ای به سیدابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضاییه، شاخص تورم سالانه و ماهانه سال ۱۳۹۸ و سال‌های قبل را جهت محاسبه میزان مهریه و خسارت تاخیر تادیه چک اعلام کرد. نرخ تورم سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ براساس محاسبات بانک مرکزی به ترتیب ۳۱.۲ و ۴۱.۲ درصد اعلام شد. براساس این آمار، نرخ تورم سال گذشته در ۴ دهه اخیر، بالاترین نرخ تورم سالانه کشور بعد از سال ۱۳۷۴ بوده است. این در حالی است که مرکز آمار ایران، نرخ تورم سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ را به ترتیب ۲۶.۹ و ۳۴.۸ درصد اعلام کرده است. به‌عبارت دیگر، نرخ تورم اعلام شده ازسوی مرکز آمار ایران در دو سال اخیر به ترتیب ۴.۳ و ۶.۴ درصد کمتر از نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی بوده است. نمایندگان کارگری، کارفرمایی و دولت در دویست و هشتاد و دومین جلسه شورای‌عالی کار بعد از نشستی ۱۳ ساعته، تصمیم به افزایش حداقل دستمزد کارگران با رشد ۳۶.۱ درصدی گرفتند. تصمیمی که براساس آن، حقوق حداقلی‌بگیران کارگری از یک میلیون و ۱۱۴ هزار تومان سال گذشته به یک میلیون و ۵۱۶ هزار و ۸۸۲ تومان برای سال ۹۸ می‌رسد که حکایت از افزایش ۴۰۰ هزار تومانی حقوق آنها دارد؛ افزایشی معادل آنچه مجلس برای کارمندان و بازنشستگان تصویب کرد و دولت موظف به اجرای آن است. البته این افزایش حقوق شامل همه کارگران نمی‌شود و به حداقلی‌بگیران محدود شده، تا افزایش حقوق دیگران کارگران از فرمول دیگری تبعیت کند. فرمولی که براساس تصمیم اعضای شورای‌عالی کار، افزایش ۱۳ درصدی به علاوه مبلغ ۲۶۱ هزار و ۱۱۸ تومان خواهد بود.

۹۹ سال ۹۹؛ دخل و خرج دیگر با هم برابر نیست

در نشست تعیین حداقل دستمزد سال ۱۳۹۹ کارگران، میزان افزایش دستمزد «کارگران حداقلی‌بگیر» و «سایر سطوح مزدی» تعیین و تصویب شد و در نهایت اعضای جلسه درصد افزایش مزد کارگران حداقلی‌بگیر را ۲۱ درصد و درصد سایر سطوح مزدی را ۱۵ درصد معادل ۹۱ هزار تومان رقم ثابت در ماه تصویب کردند. با افزایش ۲۱ درصدی مزد کارگران حداقلی‌بگیر در سال ۹۹، دستمزد پایه کارگران به یک میلیون و ۸۳۵ هزار و ۴۲۷ تومان افزایش یافت. این در حالی است که نرخ تورم نقطه‌ای در خرداد ۱۳۹۹ به عدد ۲۲.۵ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین ۲۲.۵ درصد بیشتر از خرداد ۱۳۹۸ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

خبر

نمایشگاه بین‌المللی سنگ محلات لغو شد

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت محلات گفت: سیزدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی سنگ محلات به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و براساس مصوبه ستاد ملی مبارزه با این ویروس مبنی بر عدم برگزاری اجتماعات، لغو شد. به گزارش گسترش نیوز، رضا ملکی افزود: نمایشگاه سنگ محلات در طول ۱۲ سال گذشته با حضور واحدهای معدنی سنگ از سراسر کشور، تجار خارجی و معدنکاران بین‌المللی در مهر برگزار شده است.

وی بیان کرد: بیشتر نمایشگاه‌های مرتبط با حوزه سنگ، صنعت و معدن در سال جاری به علت شیوع بیماری کرونا برگزار نشدند. نمایشگاه بین‌المللی سنگ تزئینی ایران در ۱۰ کیلومتری جاده محلات به شهر نیم‌ور واقع شده و قرار بود از ۱۶ تا ۱۹ مهر سال جاری پذیرای علاقه‌مندان باشد. ۷۰ معدن فعال سنگ در شهرستان محلات وجود دارد که ذخیره قطعی ماده معدنی آنها ۳۰ میلیون تن است. ۲ میلیون تن مواد خام سنگ تزئینی سالانه از این معادن برداشت می‌شود و بیش از ۲ درصد سنگ ساختمانی و ۸ درصد سنگ تراورتن جهان در محلات تولید و در بازارهای داخلی و خارجی به مصرف می‌رسد.

حمایت صندوق نوآوری از دانش‌بنیان‌ها

صندوق نوآوری و شکوفایی از حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه بین‌المللی کاغذ، مقوا و فرآورده‌های سلولزی به‌طور بلاعوض حمایت می‌کند.

به گزارش روابط عمومی صندوق نوآوری و شکوفایی، نمایشگاه بین‌المللی کاغذ، مقوا و فرآورده‌های سلولزی با هدف معرفی ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل در کشور در زمینه تولید، بازرگانی و خدمات مربوط به این حوزه طی روزهای ۲۴ تا ۲۷ تیر سال جاری در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد.

مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران در گفت‌وگو با صمت تشریح کرد

جزئیات طرح بیمه تکمیلی فعالان صنعت نمایشگاهی

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

حسام گودرزی

مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران با اشاره به اینکه طرح بیمه تکمیلی فعالان صنعت نمایشگاهی از دو سال پیش کلید خورده، آخرین جزئیات اجرای این طرح را تشریح کرد. انجمن صنفی غرفه‌سازان تهران در راستای حمایت همه‌جانبه از فعالان صنعت نمایشگاهی و براساس یک تصمیم یکپارچه اقدام به ثبت اطلاعات تمامی فعالان این عرصه در طرح بزرگ کمک‌رسان ایران (بیمه تکمیلی SOS) کرده است. خبرنگار صمت به‌منظور دریافت آخرین اطلاعات و جزئیات اجرای این طرح و وضعیت فعالان صنعت نمایشگاهی در حال حاضر و همچنین آینده صنعت نمایشگاهی با توجه به شیوع کرونا گفت‌وگویی را با حسام گودرزی، مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران ترتیب داده که در ادامه می‌خوانید.

■ بیمه تکمیلی ویژه شاغلان صنعت نمایشگاهی

حسام گودرزی در ابتدای این گفت‌وگو پیرامون طرح بیمه تکمیلی ویژه شاغلان صنعت نمایشگاهی، اظهار کرد: به علت شرایط کاری سخت و پر استرس و گاه پرریسک در صنعت نمایشگاهی، متاسفانه شاهد اتفاقات و مخاطرات جدی برای سلامتی فعالان این صنعت بوده‌ایم؛ دغدغه‌ای که ما در هیأت مدیره انجمن غرفه‌سازان در دو سال پیش به آن پرداختیم و با همت اعضای هیات مدیره انجمن غرفه‌سازان این موضوع در سال ۱۳۹۷ آغاز شد. وی در ادامه افزود: ایده‌ای که دو سال پیش از سوی هیأت مدیره انجمن مطرح شد، در سال نخست برای اعضای انجمن غرفه‌سازان، در سال دوم برای تمامی غرفه‌سازان و پیمانکاران زیرمجموعه ایشان و در سال جاری برای تمامی فعالان صنعت نمایشگاهی در نظر گرفته شده است. این فعال صنعت نمایشگاهی در ادامه با بیان اینکه به‌طور قطع یکی از وظایف همیشگی تشکل‌ها ایجاد مزایا و امکانات برای اعضای خود است، خاطرنشان کرد: دغدغه ما در این موضوع برای تمامی فعالان صنعت نمایشگاهی بوده و در این راستا، اطلاع‌رسانی برای تمامی فعالان صنعت نمایشگاهی انجام‌شده و مراحل ثبت‌نام از متقاضیان در حال اجرا بوده و فرصت ثبت‌نام نیز تا پایان تیر سال جاری در نظر گرفته شده است.

■ شرایط کنونی صنعت نمایشگاهی کشور

گودرزی در ادامه به شرایط حال حاضر صنعت نمایشگاهی کشور اشاره کرد و گفت: همانند بسیاری از کسب‌وکارهای دیگر متاسفانه فعالان و شاغلان این صنعت نیز در معرض فشارهای اقتصادی فراوانی هستند که با شیوع بیماری کرونا این فشارهای اقتصادی که حاصل تحریم‌های ناجوانمردانه علیه کشور است، تشدید شد و فشارهای روانی نیز به آن اضافه شده است. وی در ادامه با بیان اینکه صنعت نمایشگاهی یکی از مهجورترین صنایع در ایران است، اظهار کرد: این صنعت به بسیاری از صنایع دیگر خدمت‌رسانی می‌کند و کمترین بهره را از امکانات دولتی دارد؛ صنعت نمایشگاهی ایران از نخستین کسب‌وکارهایی بود که در ابتدای شیوع بیماری کرونا در اسفندم سال ۹۸ تعطیل شد و از آخرین صنعت‌ها و کسب‌وکارها بود که اجازه فعالیت گرفت و بازگشایی شد. مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران در ادامه بیان کرد: در حال حاضر، با توجه به ترکیب تحریم‌ها و کرونا آینده این صنعت در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و فعالان حوزه‌های مختلف این صنعت، مانند غرفه‌سازان، برگزارکنندگان و سایت‌داران آینده روشنی برای این صنعت متصور نیستند. وی در ادامه تصریح کرد: شاید اشاره به این مطلب لازم باشد که صنعت نمایشگاهی در چین جز نخستین مواردی بود که بازگشایی شد؛ چراکه کشورهایی مانند چین به اهمیت نمایشگاه‌ها به‌عنوان کاتالیزور تمامی کسب‌وکارها و صنایع واقف هستند.

■ راهکارهای کم کردن پیامدهای کرونا

این فعال صنعت نمایشگاهی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به تشریح راهکارهای کم کردن پیامدهای کرونا پرداخت و افزود: به عقیده من تنها با مدیریت منسجم و هماهنگی تمامی فعالان امکان پذیر است؛ کارگروهی، انتخاب منافع جمعی به جای مصالح شخصی، دوری از اختلافات، استفاده از تمامی ظرفیت‌ها و بازی دادن تمامی نیروهای دارای تجربه و تخصص در برنامه‌ریزی‌ها، می‌تواند به عبور از این بحران کمک شایانی کند. البته باید گفت که دوران کرونا زمان بسیار مناسبی برای بازبینی سیاست‌گذاری‌های صنعت نمایشگاهی است. گودرزی افزود: این صنعت باید خانه تکانی در زیرساخت‌ها، سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تغییر روش مدیریتی را برای عبور موفق از دوران کرونا سر لوحه کار خود قرار دهد. وی در ادامه با بیان اینکه مهم‌ترین چالش صنعت نمایشگاهی ایران نبود یک نهاد صنفی به‌عنوان یک مرجع متمرکز و مستقل است، خاطرنشان کرد: این نهاد صنفی در قالب اتحادیه صنفی می‌تواند پیچیدگی‌های حال حاضر را در بسیاری از موارد حل کند و همینطور نقش بخش خصوصی را در این صنعت تبیین کند. آن چیزی که مبرهن است اینکه نبود نهاد صنفی مستقل هر چند منافع زودگذر عده قلیلی را تامین می‌کند، اما این موضوع آسیب‌ها و لطمات زیادی را به‌دنبال داشته و در آینده نیز به‌طور قطع باعث افزایش مشکلات و تنش‌ها در بدنه فعالان صنعت و در نتیجه هدررفت فرصت و انرژی‌ها خواهد شد.

■ تشکیل اتحادیه صنعت نمایشگاهی ایران

مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران در ادامه درباره تشکیل اتحادیه صنعت نمایشگاهی ایران، گفت: در زمان مدیریت آقای خسروتاج در سازمان توسعه تجارت، با حمایت‌هایی که انجام شد، مسیر ایجاد اتحادیه را با دوستان در انجمن‌های تخصصی دیگر صنعت نمایشگاهی آغاز کردیم و موضوع با دریافت موافقت مرکز اصناف وزارت صنعت، معدن و تجارت به اتاق اصناف ایران رساندیم که متاسفانه این فرآیند در اتاق اصناف ایران از دو سال پیش تاکنون مسکوت مانده و متوقف شده است و پیگیری‌های انجام‌شده از اتاق اصناف ایران نیز تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته و روند تشکیل اتحادیه منظور در نخستین گام‌های مسیر خود باقیمانده است. گودرزی همچنین به لزوم حمایت دولت از صنعت نمایشگاهی و فعالان این بخش تاکید کرد و گفت: دولت و مجلس تاکنون نه این صنعت را به‌عنوان صنعت رسمی شناسایی کرده است که مزایا، یارانه‌ها و حمایت‌های صنایع شامل حالش شود و نه تا به حال حمایتی از فعالان و شاغلان بخش خصوصی آن انجام داده است. حمایت دولت از تشکیل اتحادیه صنعت نمایشگاهی ایران و حمایت مجلس از تصویب قانون صنعت نمایشگاهی، مهم‌ترین حمایت‌هایی است که فعالان این صنعت از دولت و مجلس درخواست دارند. گودرزی در ادامه تصریح کرد: صنعت نمایشگاهی در حواشی خود می‌تواند باعث رونق هتلداری، گردشگری، حمل‌ونقل، تبلیغات، صنایع تولیدکننده مواد اولیه‌ای مانند چوب و... شود.

■ افزایش صادرات

مدیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان تهران در ادامه با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین امکان‌ها و دستاوردهای صنعت نمایشگاهی افزایش صادرات است، اظهار کرد: یکی دیگر از مهم‌ترین فواید برگزاری یک رویداد، نمایش و به رخ کشیدن قدرت، وسعت و توانایی‌های یک صنف برای مخاطب عام و خاص است که این شناساندن دیدگاه کلی را درباره یک صنف و یک کسب‌وکار تغییر خواهد داد.

صاحبان سهام توسعه صنایع بهشهر با تقسیم ۱۹۰ ریال سود نقدی به ازای هر سهم موافقت کردند

شکستن تمامی رکوردهای تولید و فروش دستاورد مدیریت "وبشهر" در سال ۹۸

شرکت توسعه صنایع بهشهر
Behshahr Industrial Development Corp

به گزارش صمت مجمع عمومی عادی سالانه شرکت توسعه صنایع بهشهر با حضور ۷۸/۰۳ درصد از سهامداران شرکت مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۱ ساعت ۹ در محل سالن آزادگان واقع در مرکز همایش‌های بین‌المللی پژوهشگاه صنعت نفت به نشانی ضلع غربی ورزشگاه آزادی، پژوهشگاه صنعت نفت، برگزار شد. این جلسه به ریاست آقای عباس باباگل‌زاده و نظارت خانم نرگس یزدانیان و آقای امیر افسر و دبیری آقای علیرضا فاطمی تشکیل شد. در ابتدای این مجمع آقای مجید محسنی‌مجد، مدیرعامل شرکت ضمن ارائه گزارش عملکرد هیات‌مدیره به سوالات اکثر سهامداران حاضر و آنلاین پاسخ گفت. سپس صورت‌های مالی و ترازنامه شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ به تصویب حضار رسید. همچنین در این جلسه پس از تصویب صورت‌های مالی از سوی سهامداران تقسیم مبلغ ۱۹۰ ریال سود به ازای هر سهم مورد تایید حاضران قرار گرفت. انتخاب روزنامه اطلاعات به‌عنوان روزنامه کثیرالانتشار شرکت و سازمان حسابرسی به‌عنوان حسابرس بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۹۹ از دیگر مصوبات این مجمع بود. براساس تصمیمات مجمع، اعضای هیات‌مدیره به مدت ۲ سال به عنوان اعضای هیات‌مدیره جدید به شرح ذیل انتخاب شدند:

شرکت سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران (سهامی عام)، سرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کشوری (سهامی عام)، شرکت سرمایه‌گذاری غدیر (سهامی عام)، شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران (سهامی عام)، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه ملی (سهامی عام)، شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع سیمان (سهامی خاص)، شرکت خدمات مدیریت سرمایه‌مدار (سهامی خاص). محسنی‌مجد با اشاره به عملکرد تلفیقی هلدینگ در سال مالی مورد گزارش خاطر نشان کرد: درآمدهای عملیاتی شرکت از ۴۳۹۲۵ میلیارد ریال در سال ۹۷ به ۴۹۹۱۸ میلیارد ریال در سال ۹۸، معادل ۱۳/۶۴ درصد افزایش داشته است. این در حالی است که سود ناخالص رشد ۳۰/۸۶ درصد را تجربه کرده است. شایان ذکر است سود عملیاتی شرکت در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ با افزایش ۴۰/۳۷ درصدی همراه بوده است که نشان از عملکرد چشمگیر مدیریت و پرسنل سختکوش این شرکت خوشنام در بازار سرمایه دارد. سود خالص شرکت توسعه صنایع بهشهر علی‌رغم مشکلات گوناگون صنعت از مبلغ ۴۹۴۱ میلیارد ریال به ۷۴۱۶ میلیارد ریال معادل ۵۰/۰۸ درصد رشد داشته است. وی تاکید کرد: جمع دارایی‌های شرکت از رشد ۲۵/۵۲ درصدی برخوردار بوده است. شایان ذکر است بدهی‌های سال مالی مورد گزارش ۷/۳۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. وی افزود: سود انباشته ۲۵۵/۳۳ درصد و جمع حقوق مالکانه سهام از ۱۴۹۸۷ میلیارد ریال به ۲۳۲۴۷ میلیارد ریال برابر ۵۵/۱۱ درصد افزایش داشته است.

محسنی‌مجد در ابتدای سخنان خود با تقدیر از سهامداران حقیقی و حقوقی حاضر در جلسه، مردم را وارثان و صاحبان اصلی توسعه صنایع بهشهر خوانده و تصریح کرد: در طی مدت شش ماه مدیریت خود در گروه توسعه صنایع بهشهر تمام توان و انرژی لازم را در راه تولید و افزایش سودآوری، با هدف توسعه اشتغال، تولید و ایجاد بهره‌وری گذاشته‌ام و با پروردگار خود عهد بسته‌ام که ذره‌ای از منافع مادی و معنوی سهامداران شرکت چشم‌پوشی نکنم. وی در ادامه با برشمردن دستاوردهای و اهم اقدامات صورت پذیرفته در سال مالی ۱۳۹۸ این نتایج را حاصل تلاش همه همکاران خود در حوزه‌های مختلف عنوان نموده و ضمن تقدیر از هیات‌مدیره شرکت توسعه صنایع بهشهر آنان را افرادی متخصص و متعهد به حفظ منافع همه سهامداران نام برد. محسنی‌مجد در ادامه به تشریح برنامه‌های آتی شرکت در حوزه‌های گوناگون پرداخته و توجه به نیروی جوان متعهد به اصول شرکت توسعه صنایع بهشهر و استقبال از ایده‌ها و نظرات سهامداران در راستای جهش تولید و توسعه صنعت کشور و رفع معضل بیکاری را از مهمترین برنامه‌های اعلامی خود عنوان نمود.

■ پیام هیات‌مدیره به مجمع

ضمن عرض سلام و احترام حضور سروران گرامی و سهامداران محترم، بسیار خرسندیم که پس از یک سال تلاش و فعالیت، با یاری و عنایت خداوند متعال مجالی دوباره یافتیم تا کارنامه تلاشگران گروه توسعه صنایع بهشهر (سهامی عام) را باری دیگر تقدیم حضورتان نماییم. مفتخریم تا اعلام نماییم که در حضور محدودیت‌ها و شرایط نامطلوب اقتصادی حاکم بر صنایع گوناگون در کشور عزیزمان، با اتکال به خداوند منان و همراهی و حمایت شما سهامداران گرانقدر و نیز بهره‌گیری از اراده استوار گروهی و با تلاش جمعی، ضمن نگاه به مسئولیت‌های خطیر اجتماعی و انسانی، توانسته‌ایم ارزش‌آفرینی برای تمامی ذینفعان را از اندیشه به عمل محقق نموده و شرایطی را فراهم آوریم تا در راستای اجرای برنامه‌های عملیاتی و استراتژیک شرکت گام نهاده و با بهره‌گیری از تخصص، انعطاف‌پذیری فکری و درک صحیح مدیران اجرائی مجموعه از شرایط موجود، به ایفای تعهداتمان جامه عمل بپوشانیم. در سالی که گذشت، شرکت توسعه صنایع بهشهر (سهامی عام) با توکل بر خداوند متعال، کار تیمی، مسئولیت‌پذیری و انجام درست کار درست و در سایه همراهی سهامداران محترم، ضمن مدیریت برنامه‌های فروش و ایجاد درآمد، کنترل و کاهش هزینه‌های تولید در مجموعه و مدیریت منابع انسانی، همچون سال‌های گذشته موفق گردید تا به اهداف مالی و عملیاتی شرکت در قالب بودجه و برنامه‌های از پیش تدوین‌شده، دست یافته و رضایت سهامداران محترم را جلب نماید. اینک ضمن تشکر از سهامداران محترم که با اعتماد و همراهی خود، دستیابی به اهداف شرکت را در سال گذشته میسر ساختند، تلاش خواهیم نمود تا در سال ۱۳۹۹ نیز با تکیه بر الطاف الهی و با پشتوانه نیروهای مدیریتی در مجموعه، امین اعتماد همگان بوده و در سایه تعهد و تلاش، شاهد ادامه مسیر رو به رشد شرکت و امین منافع و رضایتمندی ذینفعان باشیم. اطمینان خواهیم داد که شرکت توسعه صنایع بهشهر همواره خود را مفتخر و متعهد به رعایت ضوابط و مقررات و نیز ملزم به حفظ و صیانت منافع تمامی ذینفعان دانسته و این راه را با جدیت ادامه خواهد داد.

■ جایگاه شرکت در صنعت

جایگاه شرکت اصلی در صنعت

شرکت توسعه صنایع بهشهر به‌عنوان یک شرکت هلدینگ عمدتا در زمینه موادغذایی و شوینده فعالیت می‌نماید. جدول زیر وضعیت رتبه این شرکت را در بین ۵۰۰ شرکت برتر نشان می‌دهد.

شرح	رتبه	تعداد کل شرکت‌ها
رتبه در بین شرکت‌های گروه محصولات غذایی و آشامیدنی	۱	۲۹
رتبه در بین ۵۰۰ شرکت برتر ایران	۵۲	۵۰۰

■ تجزیه و تحلیل ریسک شرکت

اهم ریسک‌هایی که شرکت با آن مواجه‌اند به شرح زیر قابل تبیین است:

۱. ریسک نوسانات نرخ بهره: تغییرات نرخ بهره بر بخش مالی و واقعی اقتصاد اثرگذار است یافتیم و حتی تغییر نرخ بهره در برخی کشورها بر اقتصاد جهان و جریانات مالی بین‌المللی تاثیر دارد. اثرات تغییر نرخ بهره بر فعالیت شرکت توسعه صنایع بهشهر در موارد ذیل خلاصه می‌گردد که سعی شده است با سیاست‌گذاری تامین مالی این ریسک کنترل گردد:

- افزایش و کاهش نرخ بازده مورد توقع، افزایش و کاهش قیمت‌ها در بازار سهام، میزان جذب نمودن سایر بازارها و ورود و خروج وجوه از بورس اوراق بهادار و اثرات آن بر ارزش بازار شرکت‌های پذیرفته شده و به‌تبع آن پرتفوی و خالص ارزش دارایی‌های شرکت توسعه صنایع بهشهر و ارزش بازار آن
- افزایش/کاهش میزان جذابیت تولید و تاثیر بر محیط کسب‌وکار
- افزایش/ کاهش نرخ بازده مورد توقع و اثر بر توجیه‌پذیری طرح‌های جدید و یا در دست اجرا
- افزایش هزینه‌های مالی شرکت‌های فرعی و وابسته و متعاقب آن کاهش سود قابل تقسیم و کاهش درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها
- استفاده از روش‌های تامین مالی مبتنی بر بدهی توسط شرکت توسعه صنایع بهشهر و شرکت‌های فرعی و وابسته و اثر متقابل بر میزان نقدینگی و وجوه در دسترس.

۲- ریسک کیفیت محصولات: شرکت توسعه صنایع بهشهر یک شرکت سرمایه‌گذاری بوده و کیفیت محصولات به‌طور مستقیم هیچ ریسکی برای شرکت ندارد. بدیهی است باتوجه به ریسک کیفیت محصولات در برخی شرکت‌های سرمایه‌پذیر که به تولید و عرضه محصولات اشتغال دارند در قالب رقابت با سایر تولیدکنندگان گروه کالاهای مشابه می‌تواند به‌طور غیرمستقیم بر شرکت توسعه صنایع بهشهر اثرگذار باشد. لیکن سعی شده که با رعایت استانداردهای سازمان استاندارد و استفاده از خدمات شرکت‌های معتبر بازرسی، این ریسک کنترل گردد.

۳- ریسک نوسانات نرخ ارز: شرکت توسعه صنایع بهشهر یک شرکت سرمایه‌گذاری بوده و نوسانات نرخ ارز به‌طور مستقیم هیچ ریسکی برای شرکت به همراه ندارد لیکن تغییر نرخ برابری ارزهای خارجی با ریال می‌تواند بر میزان درآمدها، تعهدات و مطالبات شرکت‌های تابعه و متعاقبا به‌طور غیرمستقیم بر شرکت توسعه صنایع بهشهر اثر بگذارد. برنامه‌های اخیر دولت درخصوص تک‌نرخی کردن ارز، ریسک مزبور را تحت تاثیر قرار داده است. در این راستا و به‌منظور مدیریت ریسک مزبور، پیگیری تخصیص ارز مرجع به شرکت‌های تابعه و اخذ مجوز افزایش نرخ فروش محصولات در شرکت‌های تابعهع که تاثیرپذیری مستقیمی از تغییرات مزبور دارند در دستور قرار گرفته است. به نحوی که در این راستا شرکت‌های شوینده موفق به اخذ سه مرحله افزایش نرخ فروش محصولات گردیده‌اند و سایر شرکت‌هایی که مشمول نرخ‌گذاری مراجع مختلف می‌باشند، نیز موفق به اخذ مجوز افزایش نرخ فروش متناسب با افزایش نرخ تامین ارز گردیده‌اند.

۴- ریسک قیمت نهاده‌های تولیدی: شرکت توسعه صنایع بهشهر به واسطه شرکت‌های سرمایه‌پذیر از چنین ریسک‌هایی اثر می‌پذیرد و این دسته از ریسک‌ها هم بر درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها به دلیل تغییر بهای تمام‌شده و فروش شرکت‌های سرمایه‌پذیر و هم بر درآمد حاصل از فروش سرمایه‌گذاری‌ها به دلیل تغییر سود ویژه و ارزش بنگاه شرکت‌های مورد نظر برای فروش، اثرگذارند. از مهم‌ترین تحولاتی که می‌تواند قیمت نهاده‌های تولید شرکت‌های سرمایه‌پذیر را دستخوش تغییر قرار دهد علاوه بر تلاطم ایجاد شده در بازار ارز، افزایش سطح عمومی قیمت‌هاست. در برخی موارد قیمت محصولات شرکت‌های سرمایه‌پذیر تابع قیمت‌های جهانی است و در برخی موارد تحت قواعد بازار و رقابت و در برخی دیگر تابع تصمیمات و نرخ‌گذاری‌های دولت می‌باشد.

۵- ریسک کاهش قیمت محصولات: مستقیما ریسکی را متوجه شرکت نمی‌نماید و صرفا بر برخی از شرکت‌های سرمایه‌پذیر اثرگذار است.

۶- ریسک مربوط به عوامل بین‌المللی و یا تغییر مقررات دولتی: برخی از محدودیت‌های بین‌المللی موجب اختلال کسب‌وکار گردیده و فعالیت شرکت‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد. لیکن پیش‌بینی نمی‌شود که چنین محدودیت‌هایی باعث توقف فعالیت کسب‌وکار گردد. شرکت‌های سرمایه‌پذیر شرکت توسعه صنایع بهشهر نیز از این قاعده مستثنا نیستند. تغییرات جهانی قیمت کالاها و خدمات و تغییرات قیمت محصولاتی که مشمول نرخ‌گذاری دولتی هستند بر سود ویژه و ارزش بازار شرکت‌های موجود در پرتفوی شرکت توسعه صنایع بهشهر اثر داشته و برخی مقررات دولتی من جمله تعرفه‌های واردات (باتوجه به تامین بخش عمده‌ای از مواد اولیه گروه از طریق واردات) حائز اهمیت به‌شمار می‌روند.

۷- ریسک تجاری: مستقیما ریسکی را متوجه شرکت توسعه صنایع بهشهر نمی‌نماید و صرفا بر برخی از شرکت‌های سرمایه‌پذیر اثرگذار است. لیکن باتوجه به توان تولید در داخل و بازار جهانی مصرف، در حال حاضر ریسک تجاری فراوانی متوجه شرکت‌های مزبور نمی‌باشد ضمن آنکه به منظور کاستن از این ریسک تنوع‌بخشی به مشتریان و ورود به بازارهای جدید در دستور کار شرکت‌های تابعه قرار گرفته است.

۸- ریسک نقدینگی: ریسک نقدینگی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم (موثر بر شرکت‌های عضو گروه) بر شرکت موثر می‌باشد. در تاریخ ترازنامه شرکت با مخاطراتی در ارتباط با وصول مطالبات سود سهام از شرکت‌های سرمایه‌پذیر که صرف پرداخت سود سهام مصوب، بازپرداخت بدهی‌ها و تسهیلات سررسید شده و نیز سرمایه‌گذاری‌های جدید می‌شود، روبرو می‌باشد. مع‌الوصف، شرکت با ملحوظ داشتن توان نقدینگی شرکت‌های سرمایه‌پذیر و تقسیم سود متناسب با آن، ریسک مذکور را مدیریت می‌نماید. به‌منظور برنامه‌ریزی و تدوین استراتژی بلندمدت شرکت توسعه صنایع بهشهر، تجزیه و تحلیل ریسک بر مبنای نسخه بومی شده چارچوب‌های مطرح مدیریت ریسک در جهان به عمل آمده است. در جدول زیر خلاصه‌ای از نتایج تجزیه و تحلیل ریسک سازمان که براساس چارچوب یادشده و با مدنظر قرار دادن بیش از ۵۰ موضوع از مهم‌ترین اموری که تحت شرایط محیط داخلی و خارجی بر عملکرد شرکت توسعه صنایع بهشهر اثرگذار می‌باشد در قالب ۶ سرفصل کلی بررسی گردیده، انعکاس یافته است:

فصول اصلی مهم‌ترین موارد در معرض ریسک	تحلیل کمی ریسک در طیف اتا ۵	تحلیل کیفی ریسک
رویکرد کسب‌وکار	۳/۳۸	ریسک‌متوسط
فرآیندهای کسب‌وکار	۳/۸۷	ریسک‌متوسط
محیط کسب‌وکار و محدودیت‌ها	۲	ریسک کم
برنامه‌های شرکت	۲	ریسک کم
کنترل و سازمان‌دهی	۲	ریسک کم
قابلیت و تجربه شرکت	۲/۶۳	ریسک‌متوسط
متوسط ریسک سازمان	۲/۷۸	ریسک‌متوسط

■ چشم‌انداز

براساس سند چشم‌انداز، شرکت می‌خواهد به عنوان یکی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری برتر از لحاظ ارزش بازار مطرح باشد و با جذب و مدیریت سرمایه در صنایع و خدمات سودآور که دارای مزیت رقابتی با اولویت پخش و توزیع، صنایع پایه، خدمات مالی، صنایع غذایی و بهداشتی، بالاترین ارزش‌ها را برای سهامداران خود به ارمغان آورد.

چشم‌انداز آتی شرکت جهت بهینه نمودن پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها به شرح زیر است:

۱) ترکیب و ادغام سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های بازرگانی گروه به منظور مدیریت هزینه‌های ثابت و تجمیع منابع در جهت کسب حداکثر بازدهی

۲) خروج از سرمایه‌گذاری در شرکت‌های زیان‌ده که نبود آنان خللی در زنجیره ارزش گروه ایجاد نمی نماید و در استراتژی‌های آتی شرکت نیز حضور در این صنایع پیش‌بینی نشده است.

۳) تبدیل سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های وابسته کم‌بازده به شرکت‌های فرعی که در زنجیره ارزش شرکت‌های گروه می‌توانند نقش تاثیرگذاری داشته باشند.

۴) اصلاح وضعیت بانک اقتصاد نوین با انجام اقدامات مدیریتی به منظور دستیابی به سود پایدار این بانک

صورت سود و زیان
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

	یادداشت	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۷
		میلیون‌ریال	میلیون‌ریال
درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۱,۹۹۴,۰۹۶	۱,۶۸۰,۹۵۴
سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری‌ها		۱,۰۳۶,۰۸۴	۴۰۸,۲۲۵
	۵	۳,۰۳۰,۱۸۱	۲,۰۸۹,۱۷۹
هزینه‌های عمومی و اداری	۷	(۱۶۶,۶۷۳)	(۱۱۷,۸۵۳)
سود عملیاتی		۲,۸۶۳,۵۰۸	۱,۹۷۱,۳۲۶
هزینه‌های مالی	۱۰	(۱۲,۰۸۴)	-
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱۱	۱۰,۶۲۰	۱,۲۹۹,۲۶۲
سود خالص		۲,۸۶۲,۰۴۳	۳,۲۷۰,۵۸۸
سود پایه هر سهم			
عملیاتی - ریال		۳۴۷	۲۳۹
غیرعملیاتی - ریال		-	۱۵۷
سود پایه هر سهم- ریال		۳۴۷	۳۹۶

بی‌ثباتی اقتصادی در کمین تولیدکنندگان

صنایع معدنی زیر تیغ گرانی

ایجاد ثبات اقتصادی یکی از پیش‌شرط‌های اولیه برای توسعه اقتصادی و به‌دنبال آن رشد صنایع مختلف محسوب می‌شود. بر همین اساس نیز برقراری این ثبات از مهم‌ترین اهداف کلان اقتصادی کشورهاست. تورم، بیکاری، رکود در تولید، نوسانات نرخ ارز و... از مهم‌ترین عواملی هستند که در تعیین ثبات اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرند. یعنی چنانچه هرکدام از فاکتورهای یادشده افزایش یابد به منزله بی‌ثباتی اقتصادی قلمداد می‌شود. متاسفانه کشور ما در طول سالیان گذشته با چالش بی‌ثباتی اقتصادی روبه‌رو شده است. عوامل گوناگونی مانند استراتژی‌های اشتباه اقتصادی، حضور مدیران ناکارآمد در رأس امور و چالش‌های سیاسی زمینه این بی‌ثباتی اقتصادی را فراهم کرده است.

ثبات اقتصادی در صنایع معدنی از اهمیت ویژه‌تری برخوردار است، چراکه اغلب این صنایع دیربازده هستند، به‌علاوه آنکه احداث این واحدها با سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی انجام می‌شود. بنابراین اغلب واحدهای متعلق به بخش معدن و صنایع معدنی در شرایط کنونی و به‌دنبال بی‌ثباتی اقتصادی حاکم بر کشور با چالش گرانی بی‌حد و حساب نهاده‌های تولید خود روبه‌رو شده‌اند. همین موضوع زمینه رشد قیمت تمام‌شده محصولات نهایی آنها را به‌دنبال دارد. درنتیجه با دو سناریو روبه‌رو می‌شویم، نخست آنکه این تولیدکنندگان نیز به ناچار قیمت کالای نهایی خود را افزایش می‌دهند. در چنین شرایطی از یک‌سو مصرف‌کننده نهایی متضرر و از سوی دیگر، میزان تقاضا و خرید برای کالاهای نهایی کم می‌شود و زمینه رشد رکود تورمی را فراهم می‌آورد. در سناریو دوم تولیدکنندگان اجازه رشد قیمت محصولات خود را متناسب با افزایش هزینه تمام شده ندارند، در چنین شرایطی، این تولیدکنندگان ضرر قابل‌توجهی را متحمل خواهند شد، تا جایی که امکان تداوم فعالیت آنها با تردید روبه‌رو خواهد شد.

البته در همین حال، با وجود تمامی نکات منفی که از آنها یاد شد، همچنان می‌توان با راهکارهایی زمینه توسعه معدن و صنایع معدنی و تاثیرگذاری هرچه بیشتر آنها را در اقتصاد کشور فراهم کرد. چراکه بسیاری از محصولات این صنایع کاربرد صادراتی دارند، بنابراین می‌توان در موقعیت کنونی که نرخ ارز به‌دنبال بی‌ثباتی‌های اقتصادی به‌شدت افزایش یافته است، از این موقعیت که به ضرر اقتصاد کلان کشور است، به نفع صنایع معدنی بهره گرفت. یعنی با رشد صادرات این صنایع، زمینه توسعه و سودآوری آنها را فراهم کرد. هرچند متاسفانه در برخی موارد، موانعی مانند سیاست‌های اشتباه متولیان دولتی مانع از بهره‌گیری از این فرصت می‌شود.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

چالش تامین سرمایه در گردش جدی است

امیرحسین کاوه، دبیر سندیکای لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با صمت و درباره اثرات بی‌ثباتی اقتصادی حاکم بر کشور و گرانی‌های بی‌حد و اندازه و تاثیر آن بر عملکرد صنایع‌معدنی گفت: تامین سرمایه در گردش یکی از چالش‌های اساسی تولیدکنندگان کشور است. حال در موقعیت کنونی و با وجود رشد افسار گسیخته قیمت‌ها در یکی دو سال اخیر و تشدید قابل‌توجه آن در ماه‌های گذشته، این مشکل عمیق‌تر از گذشته، فعالیت تولیدکنندگان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. یعنی همان سرمایه در گردش اندک آنها کفاف نیاز این فعالان اقتصادی را در خرید مواد اولیه نمی‌دهد. همین موضوع نیز تولیدکنندگان را با چالشی اساسی در مسیر تولید روبه‌رو کرده است. در چنین موقعیتی ریسک فعالیت به‌شدت افزایش یافته است. خریداران هم توان پرداخت نقدی را ندارند، یعنی خریدها اقساطی شده‌اند. بدون تردید در سایه تداوم چنین شرایطی، زمینه کاهش تولید فراهم می‌شود. افت تولید در صنایع رکود تورمی را به‌دنبال دارد، بنابراین در چرخه‌ای قرار می‌گیریم که هر روز بیش از پیش، آسیب‌های اقتصادی آن مشاهده می‌شود.

راه‌حلی برای رشد قیمت‌ها بیندیشید

دبیر سندیکای لوله و پروفیل فولادی گفت: رشد قیمت بسیاری از نهاده‌های تولید حتی با وجود شرایط کنونی حاکم بر اقتصاد کشور و بی‌ثباتی‌های موجود، مورد قبول و پذیرش نیست، چراکه بسیاری از آنها به‌طور کامل در داخل کشور تولید می‌شوند. به‌عنوان نمونه، فولاد جزو محصولاتی است که از معدن تا محصول نهایی در داخل کشور تولید می‌شود. حتی فناوری‌های ساخت آن نیز تا حد بسیار بالایی بومی‌سازی شده است. وابستگی این صنعت به واردات و درنتیجه دلار بسیار محدود است. در چنین شرایطی تبعیت قیمت این محصول از نرخ ارز و قیمت‌گذاری آن در بورس کالا براساس نرخ‌های جهانی و دلار اشتباه است. بدون تردید، این دست سیاست‌های اشتباه زمینه رشد قیمت محصولات نهایی را فراهم می‌کند و مصرف‌کننده نهایی از این رشد متضرر خواهد شد. در ادامه باید خاطرنشان کرد که در اغلب صنایع، شرکت‌های تامین‌کننده مواد اولیه در اختیار دولت هستند یا حداقل بخشی از سهام آنها در اختیار دولت است و مدیریت آن هم تحت نظارت دولت، انجام می‌شود، بنابراین از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود مانع این رشد لجام‌گسیخته قیمت‌ها شوند. یعنی از دولت انتظار می‌رود نظارت خود را بر عملکرد شرکت‌های دولتی افزایش دهد. در ادامه نیز فعالیت و فروش حلقه‌های بعدی را هم کنترل کند، اما متاسفانه درحال‌حاضر هیچ نظارتی بر رشد قیمت مواد اولیه وجود ندارد. درحالی که کنترل قیمت محصولات باید از ابتدای زنجیره آغاز شود.

ضرورت تامین کالاهای اساسی صنعتی

کاوه افزود: ما دو نوع کالای اساسی داریم. کالای اساسی خوراکی که نیازهای ابتدایی مردم و کالای اساسی صنعتی که نیاز واحدهای تولیدی را به مواد اولیه تامین می‌کند. چنانچه بپذیریم کالاهای اساسی صنعتی در بورس کالا براساس نرخ دلار قیمت‌گذاری شوند، نباید از رشد روزانه قیمت‌ها شکایت کنیم. متاسفانه با وجود بی‌ثباتی‌های حاکم بر اقتصاد کشور و تشدید تحریم‌های بین‌المللی، نرخ رشد دلار به‌شدت در کشور افزایش یافته است، بنابراین روند رو به رشد قیمت‌ها نباید تعجب‌برانگیز باشد. مگر آنکه سیاست‌گذاران تصمیم بگیرند قیمت کالاهای اساسی صنعتی تولید داخل که در تولید آنها از نهاده‌های تولید داخلی استفاده می‌شود را از کشتی قیمت‌گذاری دلاری پیاده کنند. دبیر سندیکای لوله و پروفیل فولادی گفت: در همین حال سود تقسیم‌شده در حلقه‌های مختلف زنجیره تولید باید منطقی باشد. چنانچه سود شرکت‌های مادر از فروش مواد اولیه منطقی بود، همین شرایط حفظ شود، اما چنانچه سود یک مجموعه به‌صورت غیرمنطقی و تنها تحت‌تاثیر بی‌ثباتی‌های اقتصادی بالا رفته است، باید کنترل شود، چراکه این اقدام تعادل را به سیستم تولید بازمی‌گرداند.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان اینطور نتیجه گرفت که ایجاد زمینه‌های ثبات لازمه رشد و توسعه صنایع‌معدنی کشور است.

حال که به‌دلایل گوناگون پایه‌های اقتصاد کشور بی‌ثبات شده است، از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود از ظرفیت‌های موجود برای توسعه صنایع‌معدنی بهره بگیرند. بدون تردید این اقدام می‌تواند در بهبود فضای اقتصادی کشور هم موثر باشد. به‌عنوان نمونه، با اقداماتی مانند تسهیل صادرات و ممانعت از قیمت‌گذاری کور دستوری، زمینه رشد این صنایع را فراهم کنند.

قیمت‌گذاری کور

عکس: صمت

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: تولید در صنعت سیمان از همان ابتدای تولید، یعنی مرحله استخراج و حمل ماده معدنی به واحدهای تولیدی با رشد قیمتی قابل‌توجهی روبه‌رو شده است. حتی هزینه‌های مواد آتشباری که از طریق نهادهای دولتی تامین می‌شود، رشد چشمگیری داشته است. نرخ حمل‌ونقل این مواد معدنی تا کارخانه به مراتب بیشتر شده است. هزینه نیروی کار بیش از ۳۳ درصد افزایش یافته، چراکه علاوه بر حقوق و دستمزد خدمات دیگری مانند سرویس ایاب و ذهاب و ناهار هم جزو هزینه‌های کارکنان محسوب می‌شود که متناسب با نرخ تورم کشور، رشد قابل‌توجهی داشته و هزینه‌های تامین مواد اولیه ۲ تا ۳ برابر بیشتر شده است. نرخ تعمیر و نگهداری که یکی از اصولی‌ترین اقدامات برای صنایع سیمان است، چندین برابر و در همین حال انبار اغلب تولیدکنندگان سیمان کشور از قطعات یدکی خالی شده است. این قطعات و تجهیزات از خارج کشور تامین می‌شود که به‌دلیل تحریم‌های بین‌المللی و شیوع ویروس کرونا، خرید مجدد آنها بسیار دشوار شده است. بدون تردید در چنین شرایطی خرید مجدد آنها بسیار هزینه‌بر خواهد بود.

وی تاکید کرد: درواقع تحریم‌های بین‌المللی و رشد هزینه‌ها موجب شد کارخانه‌های سیمان کشور روی نوک پرگار راه بروند. کما اینکه به‌تازگی یکی از واحدهای صنعت سیمان به‌دلیل پاره شدن تسمه نقاله، ۱۰ روز فعالیت خود را متوقف کرد.

شیخان گفت: اغلب واحدهای سیمانی در مناطق محروم کشور احداث شده و سهم بسزایی از اشتغالزایی را در این مناطق ایجاد کرده‌اند؛ بنابراین حفظ تداوم فعالیت آنها اهمیت ویژه‌ای دارد. اما اکنون به‌دنبال بی‌ثباتی‌های حاکم بر اقتصاد کشور و نرخ قابل‌توجه قیمت‌ها در موقعیتی قرار گرفته‌اند که در معرض توقف فعالیت هستند. این تعطیلی‌ها با توجه به شرایط ویژه این مناطق و فشار اقتصادی که روی مردم وجود دارد به منزله پیامدهای کارگری و اقتصادی خواهد بود. در چنین موقعیتی، انجمن کارفرمایان صنعت سیمان به‌دنبال آن است که این محصول ساختمانی را به‌گونه‌ای قیمت‌گذاری کند که واحدهای سیمانی کشور بتوانند به حیات خود ادامه دهند؛ یعنی ما حتی دنبال سودآوری نیستیم.

دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان افزود: در جهان به‌طور معمول سیمان با قیمت برابر یک هفتم نرخ فولاد به فروش می‌رسد. اما در ایران فولاد با قیمت ۳۶ برابر نرخ سیمان فروخته می‌شود. قیمت این محصول در کشور ما به قدری پایین نگه داشته شده که حتی گچ و آهک از سیمان گران‌تر فروخته می‌شوند. در حالی که در هیچ کشوری سیمان با قیمت زیر ۵۰ دلار معامله نمی‌شود سیمان با نرخ ۱۰ تا ۱۲ دلار در ایران به فروش می‌رود.

در حال حاضر، ۷۷ واحد سیمانی در کشور فعالیت می‌کنند. این واحدها اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیم بسیاری ایجاد کرده‌اند، بنابراین تداوم فعالیت آنها برای دولت اهمیت دارد، اما متاسفانه در عمل هیچ اقدامی برای تحقق آن نمی‌کنند.

بهانه‌ها ادامه دارد

شیخان گفت: متاسفانه متولیان امر با بهانه تاثیر قیمت سیمان بر رشد نرخ مسکن مانع افزایش نرخ فروش سیمان می‌شوند. این درحالی است که در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن، چنانچه برای ساخت هر مترمربع از یک ساختمان، ۲۰۰ کیلوگرم سیمان مصرف شود، تاثیر آن بر قیمت تمام‌شده ساختمان (براساس میانگین فروش مسکن در کشور) فقط حدود ۲ درصد برآورد می‌شود. بنابراین باید اقرار کرد که قیمت سیمان تاثیر چندانی بر قیمت فروش مسکن ندارد. در چنین شرایطی از متولیان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان انتظار می‌رود روند رشد قیمت سیمان را دقیق‌تر بررسی کنند.

اما گویی برخی مسئولان فقط به‌دنبال عوام‌فریبی هستند، یعنی با شعارهای پوپولیستی تاکید می‌کنند که مانع رشد قیمت سیمان شده‌اند، اما این اقدام سرکوبی قیمت، توقف تولید را به‌دنبال دارد. بدون تردید این شرایط هشداری برای مسئولان و سیاست‌گذاران است، اگر هرچه سریع‌تر اقدامی برای رفع این چالش‌ها نکنند، صنعت سیمان به‌زودی در معرض تعطیلی و توقف تولید قرار خواهد گرفت.

دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان افزود: افتخار فعالان صنعت سیمان این است که در دهه ۸۰ و در شرایط تحریم، ظرفیت تولید را ۲ برابر کرد. این صنعت در طول سال‌های گذشته روی پای خود ایستاده است، اما امکان ادامه این روند از عهده کسی بر نمی‌آید.

صادرات هم به کمک سیمان نمی‌آید

شیخان در پاسخ به سوالی مبنی بر بهره‌گیری از ظرفیت‌های صادراتی گفت: در چنین موقعیتی، صادرات هم کمکی به ما نمی‌کند. یعنی در این موقعیت نمی‌توان مانند سایر صنایع از ظرفیت صادرات برای رشد صنعت سیمان بهره گرفت، چراکه سیمان کالایی صادراتی نیست. در تمام دنیا واحدهای سیمانی برای برطرف کردن نیاز داخلی صنایع احداث می‌شوند. واحدهای سیمانی کشور هم با هدف تامین نیازهای داخلی کشور تاسیس شدند، در آن‌بازه مانی رشد اقتصادی کشور برابر ۸ درصد بود، کسی هم گمان نمی‌کرد در یک دهه، رشد اقتصادی کشور به منفی ۶ درصد کاهش یابد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که سیمان کالایی حجیم و کم‌ارزش در مقایسه با وزن آن است، تا جایی که هزینه حمل‌ونقل آن در موقعیت کنونی با قیمت آن برابری می‌کند و در نهایت به کشورهای همسایه صادر می‌شود. گفتنی است از مجموع تولید سیمان جهان که افزون بر ۴ میلیارد تن برآورد می‌شود، فقط ۲ درصد آن صادر می‌شود. با این وجود واحدهای سیمانی کشور برخی از تولیدات خود را با توجه به آنکه ظرفیت تولید این محصول ساختمانی در حال حاضر به مراتب بیش‌تر از نیاز کشور است و با در نظر گرفتن این نکته که صادرات یکی از روش‌های تامین نقدینگی است، صادرات می‌کنند. اما این صادرات منفعت چندانی را برای فعالان این صنعت به‌دنبال ندارد، چراکه طرف‌های خارجی که اغلب از کشورهای همسایه مانند افغانستان، ترکمنستان، عراق و کشورهای حوزه خلیج‌فارس هستند، به قیمت فروش این محصول در بازار داخلی مواقف هستند. درنتیجه آن را با قیمت چندان بالاتری از نرخ داخلی خریداری نمی‌کنند؛ یعنی این سرکوب قیمتی بر نرخ فروش صادراتی سیمان هم اثرگذار است. گفتنی است که ما سال گذشته ۱۷ میلیون تن سیمان و کلینکر صادر کردیم، در سال جاری نیز پیش‌بینی می‌شود میزان صادرات این محصول ساختمانی به بیش از ۱۵ میلیون تن برسد؛ بنابراین چنانچه مشکل سرکوب قیمتی برطرف شود، می‌توان بسیاری از مشکلات این صنعت را برطرف کرد.

عرضه ریل تولیدی ذوب آهن در بورس کالا

معاون بازاریابی و فروش شرکت از حضور ریل تولیدی ذوب آهن اصفهان در بورس کالا خبر داد. به گزارش چیلان، بهزاد کرمی گفت: ذوب آهن اصفهان تنها تولیدکننده ریل کشور ۲۵ تیر ۱۳۹۹ برای نخستین‌بار و داوطلبانه این محصول را در بورس کالا عرضه می‌کند. این مجتمع عظیم صنعتی در کارگاه نورد ۶۵۰ خود قادر به تولید انواع ریل خطوط پرسرعت، فرعی، ریل معدن و ریل مترو است. ریل این شرکت در محور بستان‌آباد، میانه و زاهدان، چابهار نصب شده است. با توجه به سیاست‌های دولت نیاز کشور به ریل برای توسعه خطوط ریلی بین ۹۰ تا ۱۰۰ هزار تن در سال پیش‌بینی می‌شود و ذوب آهن برای تولید ۱۲۰ هزار تن ریل با توجه به سفارش مشتری برنامه‌ریزی کرده است.

رونق بازار آلومینا در پی رشد قیمت آتی آلومینیوم

افزایش قیمت آتی آلومینیوم در بورس شانگهای به رونق بیشتر بازار آلومینا در چین کمک کرد و باعث جهش قیمت این محصول در بازار داخلی چین شد، در حالی که آلومینا بازار راکدی را در چین طی چند ماه گذشته تجربه کرده است. به‌گزارش معدن‌نیوز، پس از افزایش قیمت آتی آلومینیوم در بورس شانگهای به رکورد ۶ ماهه پس از ۲۳ ژانویه، فعالیت بازار داخلی آلومینای چین در پایان هفته منتهی به دوم جولای رونق چشمگیری داشت. قیمت آلومینای عیار متالورژیکی به شرط تحویل DDP چین در ۲ ژوئیه حدود ۲ هزار و ۳۰۰ تا ۲ هزار و ۳۳۰ یوان بر تن (معادل ۳۲۵ تا ۳۳۰ دلار بر تن) بود که نسبت به بازه ۲ هزار و ۲۵۰ تا ۲ هزار و ۲۸۰ یوان بر تن در هفته پیش از آن، افزایش داشت. در بازار داخلی آلومینای چین، این نخستین افزایش قیمت از ۱۱ ژوئن بود، عرضه کافی آلومینا جلوی افزایش قیمت را در این بازار گرفته بود. افزایش ۲.۲ درصدی قیمت آلومینا در ۲ ژوئیه، به جهش قیمت آتی یک ماهه آلومینیوم در این هفته نسبت داده می‌شود. قرارداد آتی آلومینیوم در روز ۳۰ ژوئن به بالاتر از ۱۴ هزار یوان بر تن افزایش یافت و در روز ۲ ژوئیه نیز با قیمت ۱۴ هزار و ۲۸۰ یوان بر تن، رکورد جدیدی را در ۶ ماه گذشته ثبت کرد. شرکت چالکو نیز در روز ۲ ژوئیه به‌طور رسمی اعلام کرد که حدود ۱.۸ میلیون تن از ظرفیت تولید آلومینای شرکت‌های زیرمجموعه خود را در وضعیت تولید انعطاف‌پذیر قرار می‌دهد. با وجود اینکه فعالان بازار از این تعلیق ظرفیت مطلع بودند، اما این اطلاعیه به جو مثبت روانی در بازار آلومینا افزود. چالکو در پایان ماه ژوئن، حدود یک میلیون تن از ظرفیت پالایشگاه آلومینای Huaxing را به همراه ۸۰۰ هزار تن از ظرفیت پالایشگاه Shanxi New Material Co متوقف کرد که گفته‌شده از ماه آوریل به حالت تعلیق درآمده بود. به‌گفته یکی از بازرگانان داخلی، قیمت نقدی آلومینا در حال افزایش است.

قیمت رایج معاملات حدود ۲ هزار و ۳۱۰ یوان بر تن بود که پس از اعلام چالکو، به ۲ هزار و ۳۳۰ یوان بر تن افزایش یافت. علاوه بر بازار داخلی چین، افزایش قیمت داخلی همراه با افزایش تقاضای وارداتی این کشور، از قیمت خارجی آلومینا نیز حمایت کرد. در ۲ ژوئیه، شاخص قیمت روزانه آلومینا با شرط تحویل FOB استرالیا حدود ۲۵۷.۹۹ دلار بر تن ارزیابی شد.

قیمت‌گذاری دستوری بلای جان فولاد

به عقیده بسیاری از کارشناسان قیمت‌گذاری دستوری و ابطال معاملات فولاد باعث‌شده بورس کالا، ماهیت و هویت خود را از دست بدهد. بورس، نهادی شفاف و محل کشف قیمت براساس عرضه و تقاضاست. آیا واقعا در معاملات فولاد، بورس کالا، واجد چنین ماهیتی است؟! واقعیت این است که سرکوب قیمت‌ها و قیمت‌گذاری دستوری، به اعتبار بورس آسیب وارد کرده است. به‌گزارش چیلان، نادر سلیمانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، درباره پیامدهای ابطال معاملات فولاد در بورس کالا گفت: نخستین نکته ابطال معاملات این است که دولت خود متضرر اصلی این ابطال‌هاست؛ چراکه بسیاری از شرکت‌هایی که تولیدات خود را در بورس کالا عرضه می‌کنند، مانند فولاد مبارکه، ذوب آهن اصفهان و فولاد خوزستان را می‌توان دولتی قلمداد کرد و دولت به نوعی یکی از سهامداران آنهاست؛ بنابراین دولت خود متضرر اصلی رویه ابطال معاملات است و ابطال‌ها آنقدر آسیب واردکرده که حتی این شرکت‌ها نیز اعتراض خود به این رویه را اعلام کرده‌اند. عضو هیات مدیره انجمن فولاد درباره تأثیر نحوه انجام معاملات فولاد بر وجهه بورس کالا گفت: قیمت‌گذاری دستوری و ابطال معاملات باعث شده بورس، ماهیت و هویت خود را از دست بدهد. بورس، نهادی شفاف و محل کشف قیمت براساس عرضه و تقاضاست. آیا واقعا در معاملات فولاد، بورس کالا، واجد چنین ماهیتی است؟! واقعیت این است که سرکوب قیمت‌ها و قیمت‌گذاری دستوری، به اعتبار بورس آسیب وارد کرده است. سلیمانی افزود: وقتی سازمان‌های رسمی و شفاف مانند بورس نتوانند به وظایف خود عمل کنند، سازمان‌ها و رفتارهای غیررسمی رشد می‌کنند. سرکوب قیمت فولاد در بورس کالا، برای خریداران فولاد، ایجاد مزیت می‌کند، چون آنها پایین‌تر از قیمت بازار، فولاد را در بورس کالا می‌خرند. این ایجاد مزیت هم باعث شکل‌گیری رانت می‌شود. در واقع، با سرکوب قیمت‌ها فضا برای رشد دلالی و واسطه‌گری فراهم شده است. وی درباره حجم رانت موجود در معاملات فولاد گفت: دو، سه سال پیش، بررسی‌ها نشان می‌داد ۵ هزار میلیارد تومان رانت در معاملات فولاد وجود دارد. با بزرگ‌تر شدن شکاف قیمت بین محصولات فولادی در بازار آزاد و بورس کالا، این رانت درحال‌حاضر به حدود ۳۰ تا ۴۰ هزار میلیارد تومان در سال رسیده که آنقدر عدد بزرگی است که در صورت ادامه رویه سرکوب قیمت‌ها، ممکن است پای سازمان‌های نظارتی را هم به معاملات فولاد باز کند. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اظهارکرد: کنترل و قیمت‌گذاری دستوری که درحال‌حاضر در زنجیره فولاد وجود دارد، از صنایع بالادستی آغاز و به معاملات بورس کالا ختم می‌شود. در این زنجیره، از بالادست تا عرضه‌کنندگان فولاد در بورس کالا، به‌دلیل سرکوب قیمت‌ها متضرر می‌شوند. اما بقیه زنجیره منتفع می‌شوند، چون محصولات خود را در بازار و با قیمت آزاد به فروش می‌رسانند. رویه قیمت‌گذاری دستوری جوابگو نیست و امکان تسری آن به کل زنجیره فولاد و تا تولید محصولات نهایی نیز وجود ندارد.

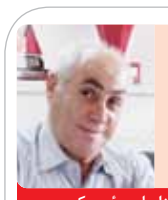
بورس به ماهیت خود بازگردد

سلیمانی درباره راه‌حل ایجاد ثبات در بازار فولاد گفت: راه‌حل این است که بورس کالا به ماهیت و رسالت خود که کشف قیمت‌ها براساس مکانیسم کشف قیمت‌هاست، بازگردد. سرکوب قیمت‌ها مانع ثبات در بازار فولاد است و در سال جهش تولید، قیمت‌گذاری و ابطال معاملات می‌تواند به کاهش تولید فولاد در کشور منجر شود.

وی با بیان اینکه در کشور مازاد تولید فولاد وجود دارد، اظهارکرد: وقتی باید نسبت به افزایش قیمت‌ها نگرانی داشت که تولید فولاد در کشور به اندازه کافی نباشد. در شرایط جاری، در بازار داخلی رکود وجود دارد و مصرف داخلی فولاد، بین ۱۳ تا ۱۵ میلیون تن در سال است. این در حالی است که براساس برنامه باید سال جاری ۳۰ میلیون تن فولاد در کشور تولید شود؛ بنابراین ما در کشور کمبود تولید فولاد نداریم که نسبت به جهش قیمت‌ها نگرانی داشته باشیم و باید اجازه دهیم تا سازکار عرضه و تقاضا باعث ایجاد ثبات در بازار فولاد شود. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران درباره محدودیت‌های اعمال‌شده بر صادرات فولاد گفت: با توجه به شرایط بحران کرونا و رکود بازار داخلی، بین ۱۴ تا ۱۵ میلیون تن، فولاد مازاد بر نیاز داخل در سال جاری تولید می‌کنیم که باید آن را صادر کنیم. اگر می‌خواهیم جایگاه جهانی خود را در بازار فولاد حفظ کرده و همچنان دهمین تولیدکننده فولاد دنیا باشیم، باید صادرات فولاد تسهیل و برای صادرات، مشوق درنظر گرفته شود. وی افزود: صادرات ۱۴ تا ۱۵ میلیون فولاد در سال جاری، می‌تواند برای کشور بین ۸ تا ۹ میلیارد دلار درآمد ارزی ایجاد کند و در شرایطی که نفت ما تحریم است و قیمت نفت هم به‌شدت سقوط کرده و حتی به حدود ۱۵ دلار به ازای هر بشکه رسیده است، صادرات فولاد برای کشور بسیار گره‌گشاست. در چنین شرایطی، باید صادرات فولاد را تشویق کرد و دست صادرکنندگان را بوسید که برای کشور درآمد ارزی ایجاد می‌کنند، نه اینکه صادرات فولاد را محدود کرد.

یادداشت

وظیفه نظارتی دولت در معادن

عزیز میرزاییان، رئیس کمیسیون معدن انجمن سنگ ایران

در بخش معدن مشکل ضعف نظارت داریم، در این بین دولت وظیفه نظارتی خود را به‌خوبی انجام نمی‌دهد و در نتیجه شاهد رشد بروکراسی هستیم. فراموش نکنیم که نظارت بخش معدن بسیار مهم است و متولیان معدن باید بر تفاوت‌های آن با بخش‌های دیگر واقف باشند. کار کردن در داخل محدوده، نوع ماده معدنی، کیفیت و عیار آن مسئله مهمی است اما می‌بینیم که گاهی فردی با داشتن شرایط نمی‌تواند کار خود را به‌درستی ادامه دهد اما به ناگهان فرد دیگری همان کار را به راحتی انجام می‌دهد. متاسفانه بروکراسی اداری در کشور ما خیلی گسترده است و همچنان ادامه داشته است. به این ترتیب می‌توان گفت که عملکرد وزارتخانه و سازمان‌های دولتی در ارتباط با وظایف حاکمیتی خود ضعیف بوده است. این مجموعه‌ها قوانین را به‌خوبی بلند نیستند و نتوانسته‌اند در اجرای آنها موفق باشند و یا آنها را به راحتی دور می‌زنند و با صدور بخشنامه‌های مغایر و متعدد موانع جدیدی بر سر راه فعالان اقتصادی ایجاد می‌کنند. جالب اینکه بروکراسی اداری به معدن خلاصه نمی‌شود، بارها دیده‌ایم که نه‌تنها در بخش معدن بلکه در تمامی زمینه‌ها این مشکل وجود دارد که موانع بروکراسی اداری رشد می‌کنند. در این بین مدیران نقش پررنگی در کاهش بروکراسی اداری دارند. در واقع مدیران انقباضی به دنبال اعمال قدرت خود بوده و از نقاط ضعف قوانین استفاده کرده‌اند اما مدیرانی که تنها به دنبال اعمال مدیریت هستند، همیشه از نقاط مثبت قوانین بهره می‌برند. در این بین اگر مدیران ما در تمامی حوزه‌ها بر نقاط قوت قوانین تمرکز کنند، بستر سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف از جمله معدن در کشور فراهم و موجب رشد جامعه می‌شود. به باور بنده باید سعی کنیم تفکرمان را تغییر دهیم، برای حل این مشکل باید نوع تفکرمان و درنتیجه قوانین را اصلاح کنیم. در این بین تا زمانی که این مهم اتفاق نیفتد کاری از پیش نمی‌رود و همچنان در یک دور باطل می‌مانیم. در حالی که اگر نوع تفکرمان را اصلاح کنیم، می‌توانیم به سمتی برویم که از نقاط مثبت قوانین حداکثر استفاده را داشته باشیم و نقاط ضعف قوانین که مانع توسعه هستند را نیز کمتر ببینیم.

خبر

تولید ۴.۳ درصد سیمان کشور در کرمانشاه

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه گفت: حدود ۴.۳درصد ظرفیت تولید سیمان کشور، در ۲ کارخانه سیمان سامان و سیمان غرب در استان کرمانشاه انجام می‌شود. به گزارش ایرنا، محسن دارابی در نشست بررسی وضعیت صادرات سیمان استان کرمانشاه در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گفت: به دلیل وجود این ۲ کارخانه مهم و گلوگاه خروجی محصولات سیمان، میز سیمان به این استان سپرده شده است. او تاکید کرد: نباید به راحتی میز سیمان را از دست بدهیم. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه در ادامه گفت: به دلیل سیاست‌های طرف عراقی از فروردین ۹۸ صادرات سیمان به عراق را از دست داده‌ایم و باید با تحلیل درست و مناسب و چاره‌اندیشی برای پس گرفتن صادرات سیمان اقدامات لازم را انجام دهیم. دارابی اظهار کرد: مشکلات عدیده‌ای از جمله افزایش هزینه‌های تولید و بندری، بالا بودن هزینه حمل‌ونقل، مشکلات ریلی و جاده‌ای، فرسودگی ناوگان جاده‌ای، صدور مجوزهای لازم برای کامیون‌های سنگین، نبود اسکله‌های مناسب بارگیری محصولات معدنی و... پیش روی صنعت سیمان است. او گفت: در سالی که رهبر معظم انقلاب آن را جهش تولید نام‌گذاری کرده‌اند، باید بتوانیم برای این مشکلات راه‌حل مناسبی پیدا کنیم تا بتوانیم صادرات سیمان را مثل سال‌های گذشته افزایش داده و درآمد ارزی قابل توجهی کسب کنیم. در این نشست مدیران عامل شرکت‌های سیمان و سامان و سیمان غرب نیز هر کدام به تشریح مسائل و مشکلات پیش روی این صنعت مهم پرداختند و گزارش فعالیت‌های خود را ارائه کردند. استان کرمانشاه با ۲ میلیون نفر جمعیت دارای بیش از هزار واحد تولیدی با بیش از ۳۰ هزار نفر اشتغالزایی است.

معدنکاران، چشم‌انتظار ثبات اقتصادی

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

امیر بیژن یثربی: تاثیر مشکلات اقتصادی بر بخش معدن را باید در نقطه ثقل یک مثلث متساوی‌الساقین با ۲ ضلع برابر یکی تحریم و دیگری نوسانات ارز و ضلع دیگر شیوع کرونا جست‌وجو کرد

هر چند معدنکاران عادت دارند که مثل دیگر بخش‌ها با افزایش قیمت‌ها و مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم کنند؛ اما با بالا رفتن نرخ ارز و بی‌ثباتی اقتصادی، آنها هم مانند سایر بخش‌های اقتصاد نگران آینده بازار و کسب و کار خود هستند.

سال ۱۳۹۷ بود که نرخ دلار به‌طور ناگهانی از ۴ هزار تومان به ۱۱ هزار تومان رسید و این عدد برای مدتی ثابت ماند، این در حالی است که در ۳ ماه اخیر شاهد افزایش مداوم نرخ انواع ارزها و به‌تبع تاثیر آن بر بخش معدن به‌خصوص در زمینه خرید ماشین‌آلات و مواد معدنی بوده‌ایم. افزایش نرخ دلار را می‌توان در کنار بی‌ثباتی اقتصادی و رشد ویروس کرونا بررسی کرد که باعث بلاتکلیفی فعالان حوزه معدن شده تا با هراس از فردایی بهتر گام بردارند.

در این بین برخی از دولت انتظار دارند که نقش مدیریتی خود را پررنگ‌تر کند و برخی نیز انتظار دارند از دخالت در اقتصاد کنار رفته تا بازار و بخش خصوصی خود روند طبیعی را پیدا کند. روزنامه صمت درباره نگرانی معدنکاران از شرایط فعلی اقتصاد و تاثیر بی‌ثباتی اقتصادی بر کار معدن با کارشناسان گفت‌وگو کرده است.

سود کوتاه‌مدت معدنکاران

امیر بیژن یثربی، برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین به صمت گفت: تاثیر مشکلات اقتصادی بر بخش معدن را باید در نقطه ثقل یک مثلث متساوی‌الساقین با ۲ ضلع برابر یکی تحریم و دیگری نوسانات ارز و ضلع دیگر شیوع ویروس کرونا جست‌وجو کرد.

برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین با بیان اینکه میزان بالایی از درآمدهای ارزی کشور در سال‌های اخیر کاهش یافته تصریح کرد: در یک قانون کلی، تقاضای ارز در تمام دنیا برای واردات کالا و خدمات فنی مهندسی است؛ بنابراین اگر عرضه ارز به اندازه کافی نباشد و تقاضای آن ثابت بماند، وضعیت از توازن خارج می‌شود.

یثربی با اشاره به شرایط اقتصاد کشور گفت: مسئله مهم در کشور ما درحال‌حاضر این است که خرید ارز برای مردم بیشتر جنبه حفظ قدرت خرید پول را دارد. به این ترتیب جهش‌های اخیر به علت صرف سرمایه‌های سرگردان در بازار ارز اتفاق افتاده است. در این بین سرمایه‌های سرگردان حتی اگر وارد بخش مسکن شود، بهتر از این است که ارز خارجی از قدرت خرید پول ما نگهداری کند.

سایه تحریم بر بخش معدن

این کارشناس معدن با اشاره به موضوع تحریم، تصریح کرد: موضوعات سیاسی از جمله تحریم‌های ایالات متحده امریکا در این امر به‌عنوان یکی از اضلاع مثلث متساوی‌الساقینی است که در ابتدا اشاره شد. به‌طور دقیق می‌توان گفت که یکی از سیاست‌های فشار حداکثری تحریم‌ها این است که با ایجاد بار روانی بر مردم، سرمایه‌ها برای حفظ قدرت خرید تبدیل به ارز شود.

برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین خاطرنشان کرد: با افزایش تقاضا برای خرید ارزهای بین‌المللی و کاهش عرضه به خاطر تحریم نفتی و تاثیر به شدت منفی شیوع ویروس سارس-کووید۲ بر اقتصاد جهانی و کاهش نرخ نفت و تبدیل شدن نفت به یک کالای با نرخ پایین، نرخ برابری ارزهای بین‌المللی در مقابل ریال جهش بالایی داشته که این خود باعث رشد سهام شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار به‌خصوص بخش معدن بوده است.

یثربی در ادامه به افزایش سفته‌بازی به‌واسطه عرضه پول اشاره و تصریح کرد: عرضه پول در مقابل تقاضای نقدینگی به‌دلیل کسری بودجه ناشی از تحریم‌ها و بحران اقتصادی ناشی از بیماری کووید- ۱۹ در کشور انجام می‌شود. بخش عمده از این عرضه پول برای تامین بودجه جاری کشور است و بخش دیگر دچار سفته‌بازی می‌شود که در بانک‌ها سپرده‌گذاری می‌شود و به آن سود تعلق می‌گیرد.

سفته‌بازی پول در بورس

او ادامه داد: به این دلیل که نرخ تنزیل از نرخ سود بانکی بیشتر است، تقاضای سفته‌بازی پول در بورس شکل می‌گیرد. به همین دلیل امروز بازدهی بورس با بانک قابل مقایسه نیست و این تفاوت را در نماد معدنی‌ها در تابلو اعلانات بورس به خوبی می‌توان مشاهده کرد. برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین در پایان گفت: با افزایش نرخ ارز در برابر ریال، صادرکنندگان مواد معدنی، در صورتی که تحریم مزاحمتی برای آنها ایجاد نکند، ریال بیشتری به‌دست می‌آورند. به این ترتیب بر خلاف سایر بخش‌ها، معدنی‌ها با توان صادرات مواد معدنی نسبت به سایر بخش‌های دیگر کشور، در شرایط فعلی کمتر دچار تلاطم و بحران‌های ناشی از مشکلات اقتصادی شده‌اند. او در پایان تاکید کرد: آثار تحریم‌ها و کاهش برای تقاضای مواد معدنی ناشی از بحران اقتصادی به‌تدریج به سراغ آنها نیز خواهد آمد.

تاثیر مشکلات بر تولید و فروش

کوروش شعبانی، عضو خانه معدن در پاسخ به این سوال که شرایط فعلی اقتصادی چه تاثیری بر بخش معدن می‌گذارد، به صمت گفت: به موضوع مشکلات اقتصادی و تاثیر آن در بخش معدن باید از ۲ جنبه نگاه کرد؛ نخست اینکه چه تاثیری در فعالیت‌های تولیدی، فرآیند و هزینه‌های تولید داشته و دوم اینکه چه تاثیری بر فروش گذاشته است. واقعیت این است که هر ۲ مورد افزایش داشته؛ اما در برخی زمینه‌ها شرایط نامتناسبی فراهم شده است.

نایب‌رئیس انجمن مس ایران با اشاره به نابسامانی‌های شکل گرفته در بخش مس خاطرنشان کرد: از ابتدای سال ۹۷ قیمت‌گذاری مس را کنترل و محدود به بورس ایران کردیم. این‌گونه مطرح شد که ۵ ماه اول سال نرخ جهانی مس را بر مبنای نرخ دلار ۴۲۰۰ تومان در نظر بگیریم، اما بعد دیدیم که اختلاف زیادی بین نرخ بازار آزاد و بورس ایجاد شد.

او ادامه داد: دولت مطرح کرد که باید از ارز نیمایی استفاده کنیم، این روند حدود ۹ ماه طول کشید و باعث شد شاهد اختلافی بزرگ بین ارز نیمایی و بازار آزاد باشیم. در این روند درآمد ما از تولید همیشه با بازار آزاد اختلاف داشته است. او تصریح کرد: در ۵ ماه اول سال ۹۷ ممکن بود نرخ مس تا ۱۰۰ درصد بین بازار آزاد و ارز نیمایی اختلاف داشته باشد، اما به مرور آخر سال ۹۷ به‌صورت میانگین حدود ۴۰ درصد با نرخ بازار اختلاف داشت. در واقع فعالان مس کشور تولید خود را به قیمتی می‌فروختند که ۴۰ درصد بیشتر در بازار آزاد عرضه می‌شد.

دخل و خرج هماهنگ نیست

نایب‌رئیس انجمن مس ایران با بیان اینکه دخل و خرج ما در تولید به هم نمی‌خورد، تاکید کرد: از روز اول که با جهش نرخ دلار و افت ریال روبه‌رو شدیم، مواد اولیه و ماشین‌آلات معدنی را با ارز آزاد تامین کرده‌ایم. هر وسیله را که خواستیم تهیه کنیم، عدد دلاری آن را با دلار آزاد در نظر گرفتیم. متاسفانه برای تولید مجبور بوده‌ایم ۲۰ تا ۳۰ درصد ارزان‌تر عرضه کنیم اما برای خرید و تامین مواد اولیه و ماشین‌آلات همیشه با نرخ ارز آزاد پیش رفته‌ایم.

این عضو خانه معدن با اشاره به هزینه سرسام‌آور تهیه ماشین‌آلات معدنی خاطرنشان کرد: فعالیت معدنکاری به دلیل اینکه با هزینه بسیار بالای ماشین‌آلات همراه است، همیشه با مشکلاتی از قبیل تامین سرمایه در گردش رو به رو بوده است.

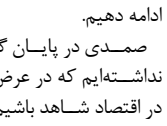
شعبانی با بیان اینکه افزایش نرخ دلار از طرفی برای صادرات در بخش معدن به‌صرفه است، گفت: به دلیل اینکه قیمت‌ها رشد کرده‌اند، شرایط برای معدنکاران مثبت است و می‌توانند رشد کنند. در واقع کاهش ارزش ریال موجب افزایش ارزش صادرات و تولیدات شده است. از آنجایی‌که معادن صادرات محور هستند، اگر فضای صادرات تا حدودی بازتر شود، می‌تواند جهشی را در معدنکاری کشور ایجاد کند. البته متاسفانه از آنجایی‌که در شرایط فعلی تفکر بر این است که باید صادرات محدود شود؛ درنتیجه سرعت رشد معدنکاری هم کندتر شده است.

انتظار از دولت

این فعال معدنی در پاسخ به این سوال که در این شرایط چه انتظاری از دولت دارید، تصریح کرد: همه چیز را به عهده بازار بگذارد، دولت نه شرایط لازم را دارد و نه ما انتظاری از آن داریم؛ بنابراین بهتر است بگذارد اقتصاد راه خود را پیدا کند. اگر می‌خواهیم به رشد اقتصادی دست پیدا کنیم، باید اقتصاد تازه نفس و آزاد باشد.

او تاکید کرد: یک اقتصاد پویا و فعال که بر مبنای بازار و فعالیت آزاد اقتصادی شکل گیرد، اشتغال و توسعه به وجود می‌آورد و باعث تولید و افزایش ثروت می‌شود.

در انتظار ثبات قیمت‌ها

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با بیان اینکه ما در شرایط مبهمی به سر می‌بریم به صمت گفت: چند ماه است که هیچ تجهیزات و کالایی نرخ مشخصی ندارد. منتظر هستیم که قیمت‌ها به ثبات برسند تا بتوانیم دست به خرید تجهیزات و کالای مورد نیاز خود بزنیم.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با اشاره به اینکه معدنکاران هنوز شرایط خوبی دارند، تصریح کرد: معدنکاران مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز خود را تا ۶ ماه ذخیره کرده‌اند؛ بنابراین با نوسان قیمت‌ها در کوتاه‌مدت کمتر دچار بحران می‌شوند. البته اگر این مشکل طولانی و ادامه دار شود، می‌تواند تاثیر جدی بر فعالیت آنها بگذارد. او تاکید کرد: این موضوع در کنار شیوع ویروس کرونا مشکلات را بیشتر هم می‌کند.

صمدی با ابراز امیدواری از اینکه دوره بلاتکلیفی هر چه زودتر تمام شود، خاطرنشان کرد: امیدواریم اقتصاد به یک ثبات برسد تا بدانیم تکلیف ما به‌طور دقیق چه چیزی است و بتوانیم خود را با آن شرایط هماهنگ کنیم.

تاثیر گرانی بر ماشین‌آلات

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با اشاره به اینکه در بخش معدن با داشتن ذخیره، نیروی انسانی، تجهیزات و ماشین‌آلات ۴ رکن اصلی تولید را دربر دارد، گفت: ذخیره مواد معدنی به‌عنوان مهم‌ترین رکن، هیچ‌گاه تابع شرایط سیاسی نیستند. نیروی انسانی هم حقوق و دستمزد مشخصی دارد اما مورد سوم و چهارم یعنی تجهیزات و ماشین‌آلات بیشترین تاثیر را از شرایط اقتصادی می‌گیرند و با گران شدن کالاها، نرخ تمام‌شده آنها نیز افزایش پیدا می‌کند. او تاکید کرد: وقتی نرخ ارز و نرخ بسیاری از اجناس مشخص نباشد و بسته بودن مرزها ناشی از بحران کرونا هم به مشکلات اضافه می‌شود، باعث می‌شود که بحران بیشتر هم بشود. دراین‌بین هر چه تلاطم‌های موجود زودتر به ثبات برسد، می‌توانیم بدون مشکل به تولید ادامه دهیم.

صمدی در پایان گفت: هیچ‌وقت این مشکل را نداشته‌ایم که در عرض ۲ ماه تغییرات چشمگیری را در اقتصاد شاهد باشیم و بورس، دلار و واردات به این شرایط دچار شوند. با اینکه سال ۹۷ هم شاهد بحران ارزی بودیم اما این بحران سریع رفع و تثبیت شد. متاسفانه امروز در فضای مبهمی حرکت می‌کنیم که در آن قیمت‌های تمام‌شده مشخص نیستند.

کوروش شعبانی: دولت باید همه چیز را به عهده بازار بگذارد، درحال حاضر دولت نه شرایط لازم برای کنترل بازار را دارد و نه ما انتظاری از آن داریم. بنابراین بهتر است بگذارد اقتصاد راه خود را پیدا کند

سعید صمدی: امیدواریم اقتصاد به ثبات برسد تا بدانیم تکلیف ما به‌طور دقیق چیست و بتوانیم خود را با شرایط هماهنگ کنیم

تحقق ۶۶درصد از اهداف نقشه راه معدن و صنایع معدنی

قائم‌مقام و عضو هیات عامل ایمیدرو گفت: ایمیدرو تاکنون ۶۶درصد از اهداف نقشه راه معدن و صنایع معدنی را محقق کرده است.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، عباس نعیمی در جلسه پایش عملکرد نقشه راه معدن و صنایع معدنی که به‌صورت ویدئوکنفرانسی با حضور مدیران ستادی و شرکت‌های تابعه برگزار شد، تصریح کرد: از ۷۲ راهبردی که برای این سند بالادستی تهیه شده، ۳۳ راهبرد برعهده ایمیدرو است که تا پایان خرداد ۹۹، معادل ۶۶درصد از اهداف پیاده‌سازی شده است. این عضو هیات عامل ایمیدرو یادآور شد: این سازمان تا پایان فروردین ۶۲درصد از اهداف را محقق کرده بود که پایش جدید نشان داد، این رقم در پایان خرداد به ۶۶درصد افزایش پیدا کرده است.

این عضو هیات عامل ایمیدرو درباره برنامه‌های صادرات اظهار کرد: بخش معدن و صنایع معدنی در بهار امسال شاهد رشد صادرات بوده و توانسته اهداف نقشه راه را عملی کند.

نعیمی با بیان اقدامات اخیر حوزه زیرساخت ایمیدرو گفت: تحولاتی که طی ماه‌های اخیر در بسترسازی برای توسعه صنعت گوهرسنگ‌ها و نیز خطوط حمل جاده‌ای و ریلی ناحیه سنگان و... رخ داده، نشان دهنده اهمیت حوزه زیرساخت برای توسعه و توانمندسازی حوزه معدن و صنایع معدنی است.

این عضو هیات عامل ایمیدرو در ادامه گفت: همچنین در بخش صنایع معدنی، طرح جامع آلومینیوم مراحل نهایی را طی می کند و طرح‌های توسعه از تولید پودرآلومینا تا شمش و ورق عریض آلومینیوم تعیین تکلیف شده‌اند. نعیمی درباره عملکرد شرکت‌های تهیه و تولید مواد معدنی و صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی اظهار کرد: برنامه تولید پتاس، اکتشافات معادن جدید زغال‌سنگ، تولید معادن سنگ آهن و... در شرکت تهیه و تولید مواد معدنی به‌روز شده و افزایش تولید خواهند داشت.

این عضو هیات عامل ایمیدرو ادامه داد: صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، علاوه بر وظایف پیشین، برنامه‌های جدیدی را با هدف حمایت از معادن بخش خصوصی، تولید داخل و جهش تولید نهایی کرده و به زودی آن را پیاده‌سازی می‌کند.

به گفته نعیمی، اعطای یارانه به سود تسهیلات و حمایت از استارت‌آپ‌ها ازجمله برنامه‌های جدید صندوق بیمه معدن است. وی عملکرد بخش‌های مختلف از جمله روابط عمومی، اکتشاف، آموزش، پژوهش و فناوری، صادرات، بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست و همچنین شرکت‌های زیرمجموعه را مطابق با برنامه دانست. قائم‌مقام ایمیدرو با ابراز تشکر از اطلاع‌رسانی‌های انجام‌شده توسط مدیریت روابط عمومی، گفت: به‌رغم محدودیت‌هایی که وجود دارد، برنامه‌های روابط عمومی در حال اجراست.

نعیمی گفت: در حوزه اکتشاف به غیر از موارد استثنایی، بقیه برنامه‌ها طبق پیش‌بینی در حال انجام است.

قائم‌مقام ایمیدرو، درباره اهداف کلی سال ۹۹ گفت: هدف‌گذاری ایمیدرو در سال جاری، دستیابی به ۸۲درصد از اهداف نقشه راه معدن و صنایع معدنی است.

استفاده فعالان بخش معدن از تجهیزات نوین و فناوری روز

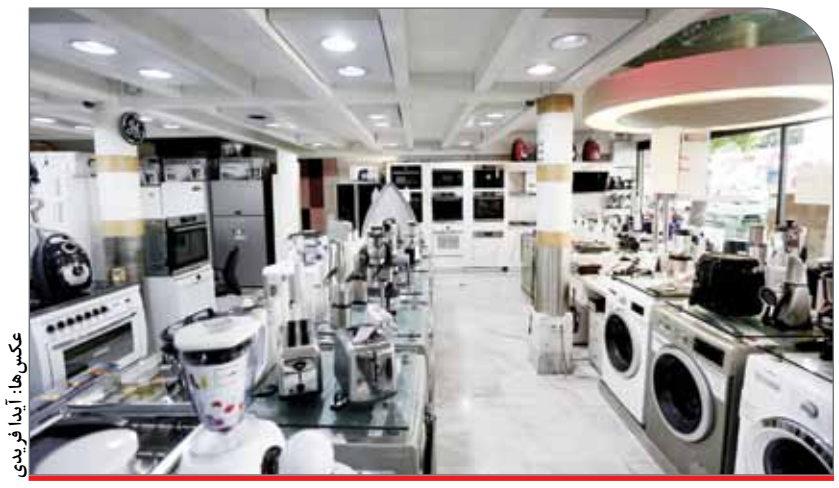
مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو از فعالان بخش معدن و فرآوری‌های مواد معدنی خواست تا فعالیت‌های خود را بر مبنای علم و دانش روز و تجهیزات و فناوری نوین دنیا تطبیق دهند.

به گزارش برنا، محمدرضا عبدالرحیمی در جلسه رفع موانع و مشکلات فعالان حوزه معدن منطقه آزاد ماکو گفت: استفاده از روش‌های سنتی در استخراج و فرآوری معدن امروز بازده اقتصادی مطلوب نداشته و نیاز است فعالیت‌های معدنی به‌صورت علمی و صنعتی پیگیری شود تا کمترین آسیب به عرصه‌های ملی و طبیعی وارد شود. مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو اعمال قانون را اصل مهم برای تمام امور دانست و اظهار کرد: رفع موانع و مشکلات معدنکاران در سایه قانون و رفع بروکراسی‌های زائد امکان‌پذیر است. در این رابطه سازمان منطقه آزاد ماکو تمام تلاش خود را اعمال خواهد کرد. عبدالرحیمی با اشاره به مشکلات معدنکاران در زمینه ورود ماشین‌آلات سنگین معدنی بیان کرد: طی پیگیری‌هایی که از مراجع ذی‌ربط داشتیم ورود ماشین‌آلات سنگین متحرک و ثابت مورد نیاز برای پروژه‌های معدنی، همانند خودروهای سواری با پلاک منطقه آزاد و نصب سیستم GPS با بهره‌گیری از مزیت‌های ماده (۱۴) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری – صنعتی امکان‌پذیر است. این مسئول ادامه داد: عدم محصور بودن منطقه آزاد ماکو، دستگاه‌های نظارتی گمرکی را نگران کرده است؛ بنابراین با هماهنگی‌هایی که با راهنمایی رانندگی انجام دادیم با نصب پلاک و دستگاه جی‌پی است این مشکل حل می‌شود. مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو با اشاره به اینکه حوزه معدن می‌تواند نقش بسزایی در جهش تولید و جهت تحقق اهداف پیش‌بینی شده داشته باشد، بیان کرد: از همین رو توسعه معادن در منطقه آزاد ماکو با جدیت دنبال می‌شود. شایان ذکر است، مشکلات سوخت تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی، مشکلات بانکی، بروکراسی‌های زائد اداری ازجمله مشکلاتی بود که معدنکاران در این جلسه بیان کردند. صاحبان معادن این منطقه به‌دلیل کمبود ماشین‌آلات معدنی اعم از لودر، بولدوزر وگریدر و سنگ‌شکن و در عین حال عدم امکان استفاده از مزیت‌های موضوع ماده ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد نتوانسته‌اند از مزیت‌ها، فرصت‌ها و پتانسیل‌های منطقه آزاد برای توسعه این بخش و ایجاد ارزش‌افزوده برای کشور بهره‌مند شوند. یکی از ظرفیت‌ها و فرصت‌های بسیار ارزشمند برای رشد اقتصادی کشور بدون اتکای به درآمدهای نفتی، معادن است که در این میان وجود تنوع مواد معدنی، منطقه آزاد ماکو را در زمره مناطق معدنی شاخص کشور مطرح کرده است.

شعله گرانی در بازار لوازم‌خانگی

کسبه بوشهر در آستانه ورشکستگی

عکس‌ها: آیدا فریدی

هر روز با تیتر و خبر تازه‌ای درباره بازار لوازم‌خانگی مواجه می‌شویم. این خبرها همه حول نبود کالای، گرانی افسارگسیخته قیمت‌ها، نبود نظارت، خواب بودن نهادهای نظارتی، عدم‌ایفای مسئولیت از سوی اتاق اصناف، تعزیرات و سازمان صنعت، معدن و تجارت و... می‌چرخد. همین موضوع بهانه نگارش گزارش‌های بسیار در نشریات و سایت‌های خبری ملی و محلی در سراسر کشور شده است. البته گرانی مختص بازار لوازم‌خانگی نبوده و این معضل در تمام بازارها منجر به نابه‌سامانی شده‌است

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

به‌گزارش روابط‌عمومی اتاق اصناف استان بوشهر، همین موضوع بهانه‌ای شد تا به بازار برویم و با تعدادی از فعالان صنفی رسته لوازم‌خانگی به گفت‌وگو بنشینیم.

یکی از کسبه که حدود ساعت ۱۱ صبح مغازه‌اش را باز کرده بود، در صحبت با روابط‌عمومی اتاق اصناف استان بوشهر گفت: همه می‌گویند بازاریان گران‌فروشی می‌کنند.

همه می‌گویند کالاهای موجود در واحدهای صنفی با درهم ۳۸۰۰ تومانی خریداری شده و ارتباطی به درهم ۶۲۲۰ تومانی امروز ندارد. طوری حرف می‌زنند انگار ما مقصر اصلی هستیم. کسی نمی‌گوید سود واحد صنفی چگونه محاسبه می‌شود. اصلا کسی در جریان محاسبه نحوه سود یا زیان‌دهی واحدهای صنفی نیست. آنها درست می‌گویند؛ سرمایه ما اگر قبلا ۱۰۰ تومان بوده الان ۳۰۰ تومان شده است، اما این همه ماجرا نیست. سود واحدهای صنفی این‌گونه محاسبه می‌شود که من یک یخچال را بفروشم و بروم یخچال دیگری با همان مارک و مدل بخرم و در مغازه‌ام بگذارم. مابه‌التفاوت پولی که در حساب یا دخل من می‌ماند، سود من است.

من با ۱۰۰ تومان می‌توانستم ۵ یخچال بخرم، اما درحال‌حاضر با ۳۰۰ تومان نمی‌توانم همان تعداد کالا در مغازه داشته باشم.

این است که واحد صنفی من از رونق می‌افتد. همان‌طور که از رونق افتاده است و من کاسب که باید صبح زود با طلوع آفتاب مغازه‌ام را باز کنم، ساعت ۱۱ صبح به بازار می‌آیم.

> برخی از کسبه لوازم‌خانگی عنوان می‌کنند، گرانی بیداد می‌کند و آنها دیگر نمی‌توانند روی کالاهای خود برچسب قیمت بزنند، زیرا روزانه دو سه بار باید برچسب‌ها را اصلاح کنند

عوام‌فریبی برخی مدیران

یکی دیگر از متصدیان واحدهای صنفی لوازم‌خانگی می‌گوید: گرانی بیداد می‌کند. ما دیگر نمی‌توانیم روی کالاهای خود برچسب قیمت بزنیم. روزانه دو سه بار برچسب‌های قیمت اصلاح می‌شود. از سویی به‌دلیل بروز کرونا واردات به استان بوشهر هم با وقفه روبه‌رو شده و نمی‌توانیم کالایی وارد کنیم. همین موضوع باعث شده عرضه کم شود و تقاضا بالا برود. بدون تردید نتیجه این اتفاق، گرانی است. بازاریان سردرگم شده‌اند. توان خرید مردم هر روز کمتر می‌شود و کسی نمی‌داند فردا چه خواهد شد. از مهر سال قبل تا امروز، ۵۰ کولر ۳۰ هزار یکی از برندهای پرفروش در واحد صنفی من وجود دارد، اما مردم سراغی از این کولرها نگرفته‌اند. سود ما به صفر رسیده و توان رقابت‌مان از بین رفته است.

او ادامه می‌دهد: تصمیم‌گیران می‌گویند خریدهای قبل باید به قیمت قبل از گرانی باشد. خود این افراد می‌دانند که این حرف‌ها فقط عوام‌فریبی است، زیرا همین افراد هم خودرو و طلا دارند که حتما با قیمت‌های قبل از گرانی خریده‌اند. آیا حاضرند طلایی که با قیمت گرمی ۱۰۰ هزار تومان خریده‌اند را به من به همان قیمت بفروشند؟ آیا حاضرند خودرو ایرانی خود را که مدل سال ۹۴ است را با قیمت قبل از گرانی به فروش برسانند؟ چرا برای ما چیزی را می‌پسندند که خود، عمل‌کننده به آن نیستند؟

وی می‌افزاید: در این مدت حتی کالاهای ایرانی نیز چند مرحله با افزایش قیمت روبه‌رو شده است. قیمت محصولات برخی از برندهای مشهور ایرانی لوازم‌خانگی در ۴ ماه گذشته حدود دو برابر شده است. اجاق گاز ایرانی در ۴ ماه اخیر از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان به ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسیده است. برآورد ما این است که شرکت‌های ایرانی درصدد هستند دوباره هم کالاهای خود را گران کنند، زیرا در هفته‌های اخیر تعدادی از برندهای مشهور ایرانی به صورت قطره چکانی و با تاخیر زیاد، کالای خود را روانه بازار می‌کنند.

فروپاشی کسب‌وکارهای کوچک

یکی دیگر از کسبه بوشهری می‌گوید: تعدادی از کسبه به‌دلیل چک‌هایی که در بازار دارند که نمی‌توانند آنها را پاس کنند، کالاهای خود را به قیمت قبل از افزایش نرخ ارز(درهم ۴۵۰۰ تومان) می‌فروشند. همین افراد باید کالاهای جدید مغازه‌های خود را با درهم ۶۲۵۰ تومان خریداری کنند. این موضوع نشان می‌دهد کالاها باز هم با افزایش قیمت روبه‌رو می‌شوند. مردم هم همین نکته را می‌دانند، اما با این وجود، بازار چندان تشنه نیست. مردم توان خرید ندارند و حتی برندهای پرفروش هم دیگر پرفروش نیستند. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که حاشیه سود بازاریان اصلا زیاد نشده است.

یکی دیگر از بازاریان می‌گوید: دیروز یک اتو را به قیمت ۸۸۰ هزار تومان فروخته‌ام و فوری سفارش خرید داده‌ام. قیمتی که خریدم ۹۵۰ هزار تومان بوده است. این یعنی فروپاشی کسب‌وکارهای کوچک، زیرا سرمایه من لوازم‌خانگی فروش، پول نیست، سرمایه من، کالای درون مغازه‌ام است.

سخن پایانی

وارد نشدن لوازم‌خانگی خارجی به‌دلیل کرونا، بی‌ثباتی قیمت ارز، افزایش کرایه حمل، کاهش توان خرید مردم و حمایت نشدن از کاروکسب‌های کوچک از دیگر بحث‌های کسبه بوشهری است که موجبات گرانی کالا را فراهم کرده است.

کرایه‌های حمل دریایی و زمینی در ۶ ماه گذشته بین ۵ تا ۹ برابر شده و این موضوع روی قیمت تمام‌شده کالاهای خارجی تاثیر زیادی گذاشته است.

> کرایه‌های حمل دریایی و زمینی در ۶ ماه گذشته بین ۵ تا ۹ برابر شده است

> بازاریان سردرگم شده‌اند، توان خرید مردم هر روز کمتر می‌شود و کسی نمی‌داند فردا چه خواهد شد

نظرگاه

الزام برنامه‌های راهبردی برای توسعه اقتصادی

امین دلیری، معاون پیشین وزیر امور اقتصادی و دارایی: برنامه‌ریزی اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه جهان، پس از وقوع بحران‌های اقتصادی و مالی از اواخر قرن نوزدهم و بروز مشکلات جدی در روند رشد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته، وجود نابرابری‌های درآمدی، فقر، بی‌عدالتی، تمرکز ثروت در دست عده‌ای خاص و... که با رؤیای زندگی بهتر و بالندگی اقتصادی در سایه نظریه اقتصادی کلاسیک‌ها شکل گرفته بود، در زمره برنامه‌های توسعه‌ای کشورها قرار گرفت. بهم ریختگی اقتصادی و ایجاد شکاف و عدم‌تعادل در معادلات اقتصادی موجب شد در افکار اقتصاددانی مانند فردریک لیست، مالتوس، مارکس، ریکاردو، میل و دیگر اقتصاددانی مانند کینز نظریه‌های بدبینانه‌ای نسبت به نظریه‌های اقتصادی کلاسیک به‌وجود آید. تردید در نظریه‌های اقتصادی اقتصاددانان کلاسیک باعث شد موضوع برنامه‌ریزی اقتصادی و حضور دولت را دربرنامه‌های راهبردی اقتصادی نه‌تنها به‌عنوان ناظر، بلکه در مواقعی به‌عنوان مداخله‌گر در تنظیم سیاست‌های پولی و مالی فراهم کند.

پس از انقلاب اسلامی طی ۴ دهه، ۶ برنامه توسعه تدوین و پس از طی مراحل قانونی، به‌موقع به‌اجرا در آمد. درحال‌حاضر اقتصاد ایران در دوران اجرایی برنامه ششم توسعه قرار دارد. اگر بخواهیم یک ارزیابی اجمالی بر برنامه‌های توسعه‌ای ایران داشته باشیم، یک عدم‌موفقیت و عدم‌کامیابی در تمامی برنامه‌های توسعه‌ای دیده می‌شود. شاید بتوان برنامه توسعه سوم را به‌طور نسبی موفق‌ترین برنامه توسعه از نظر تدوین و اجرا از آن نام برد؛ البته دلایل زیادی را می‌توان در عدم‌تحقق برنامه‌های توسعه‌ای کشور برشمرد. شاید مهم‌ترین عامل آن تغییر نگرش متفاوت دولت‌ها که از جناح‌های مختلف در عرصه قدرت حضور پیدا می‌کردند و نسبت به برنامه‌های توسعه از نظر جهت و محتوا اختلاف‌نظر و اصولا نظراتی برخلاف جهت‌های برنامه داشتند. با این وصف، یا خود را موظف به اجرای برنامه نمی‌دیدند یا عقیده‌ای به اجرای برنامه‌های توسعه‌ای که دولت‌های قبلی در تدوین آن نقش ایفا کرده بودند، نداشتند. به همین دلیل، تغییراتی در برنامه‌های توسعه هنگام تنظیم بودجه سالانه داده می‌شد و لایحه اصلاحی برای حذف یا افزودن برخی از مواد برنامه می‌دادند و مجلس شورای اسلامی نیز دانسته یا ندانسته به تغییر آن تن می‌داد.

این نوع برنامه‌نویسی در مقام تدوین، تصویب و اجرا از نوع بدترین برنامه‌های توسعه می‌تواند تلقی شود، چون هیچ‌گونه اعتقاد ملی، جمعی و نظری روی برنامه‌های تدوین‌شده که کاملا مراحل قانونی خود را طی کرده، وجود ندارد.

برای همین برنامه‌ها توسعه اقتصادی کشور باوجود مشخص شدن خط‌مشی و اهداف آن، در همه سطوح برنامه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی کشور را که قاعدتا باید منشا تحولات همه‌جانبه در آنها باشد، اثرگذار نبوده است؛ البته گذشته از این نقایص راهبردی، بدون حفظ یکپارچگی در برنامه، در برخی زمینه‌ها رشد قابل‌قبولی داشته‌ایم و در برخی زمینه‌ها یا هیچ رشد و توسعه‌ای دیده نمی‌شود یا رشد آن نزدیک به صفر بوده است. این نوع رشد را به‌اصطلاح رشد نامتوازن می‌گویند. اثربخشی آن در اقتصاد بسیارکم و نامحسوس است و اقتصاد ملی را در مقابل تکانه‌های بیرونی ضربه‌پذیر می‌کند.

برای موفقیت هر برنامه‌ای، استراتژی‌های کشور باید در هر دوره و زمانی ثابت بمانند؛ مانند حمایت از بخش کشاورزی و صنعت نوپای کشور یا اعمال انگیزه و ایجاد تشویق در جذب پس‌اندازها و هدایت آن در سرمایه‌گذاری‌های مولد و تداوم نرخ بالای سرمایه‌گذاری در افزایش ظرفیت‌های تولیدی، افزایش بهره‌وری نیروی کار و سرمایه و سوق دادن یارانه‌ها به تولید، عدم‌شناسایی طبقه برخوردار و پردرآمد جامعه برای رعایت عدالت مالیاتی یا عدم‌کارآیی نظام مالیات‌ستانی برای این منظور از جمله مشکلاتی بوده که همواره اقتصاد کشور را در تنگنا قرار داده است. سیاست‌های ارزی و مالی باید به‌دنبال ثبات برابری نرخ ارز با ارزهای معتبر خارجی و حفظ ارزش پول ملی و قدرت خرید مردم باشد، هرچند گاهی برخی تصمیمات اقتصادی، پولی و مالی دولت‌ها بدون ملاحظه به تاثیرات آن بر برنامه‌های توسعه‌ای راهبردی به‌طور خلق‌الساعه اخذ شده و باعث ایجاد شوک‌های متعدد در اقتصاد کشور شده و مشکلات فراوانی فراهم کرده است.

حذف یارانه‌ها از نهاده‌های کشاورزی مانند کود، سم، بذر و ابزار و ماشین‌آلات کشاورزی در گذشته و دادن یارانه نقدی به بخش عظیمی از جامعه بدون هیچ توجیه اقتصادی و عقلانی، بیشتر اتلاف منابع را در بردارد. حتی نظام‌های اقتصادی متکی به بازار در دنیای امروز از پرداخت یارانه مستقیم به بخش‌های کشاورزی روی‌گردان نیستند و به‌انحای مختلف با اعمال سیاست‌های حمایتی از بخش کشاورزی و دامپروری پشتیبانی می‌کنند. به نظر باید انتخاب دولت‌ها با ارزیابی عملکرد سیاست‌های به‌کار گرفته در زمینه این برنامه‌های راهبردی انجام شود.

در تجزیه و تحلیل عملکرد اقتصادی دولت‌های گوناگون در بعد از انقلاب، بعضی از دولت‌ها در برنامه‌های راهبردی مانند افزایش شاخص‌های رشد و توسعه اقتصادی، مهار نرخ تورم، جذب سرمایه و سایر شاخص‌های فرهنگی و اجتماعی به‌طور نسبی موفق بوده‌اند، اما بعضی نیز به برنامه‌های کوتاه‌مدت زودبازده دست زده و دارای آثار تخریبی در بلندمدت شده‌اند. خصوصی‌سازی صنایع مادر، ضربه جبران‌ناپذیری به اقتصاد بود

در برنامه‌های توسعه‌ای در هر کشور نظر به مزیت‌های نسبی تولید و احداث چند واحد صنایع پیشتاز باید از سوی دولت‌ها یا بخش خصوصی مورد تاکید و توجه قرار گیرد. نگاهی گذرا به صنایع مادر احداث‌شده در کشور که در راستای این سیاست‌ها انجام شده، سرمایه‌گذاری خوبی در صنایع پیشتاز انجام‌شده و زمینه برای رشد صنایع پایین‌دستی را فراهم کرده است. به‌عنوان مثال، صنایع ذوب و تولید فولاد، توسعه کارخانجات سیمان، تولیدات ماشین‌سازی اراک، کارخانجات هپکو برای تولید ماشین‌آلات راه‌سازی، کارخانجات تراکتورسازی، احداث شرکت‌های خانه‌سازی، کارخانجات نساجی و... جزو صنایع پیشتاز کشور به‌شمار می‌روند که موجب حرکت و فعالیت سایر واحدهای تولیدی می‌شوند. خصوصی‌سازی این قبیل از صنایع، ضربه جبران‌ناپذیری به اقتصاد کشور وارد کرد. خوشبختانه با ورود قوه قضاییه(در مدیریت فعلی) برخی از صنایع مادر واگذارشده عودت داده شد.

نام گرفتن سال ۹۹ به‌عنوان سال جهش تولید، از سوی رهبر فرزانه انقلاب که با تیزبینی و آینده‌نگری به آن تاکید داشته‌اند، باتوجه به ظرفیت‌های اقتصادی و منابع مالی و انسانی که کشور ایران را در زمره کشورهای با منابع طبیعی خدادادی غنی قرار داده، دور از دسترس نیست، زیرا همه عوامل و زیرساخت‌ها برای جهش اقتصادی که از مهم‌ترین مراحل روند پیشرفت و توسعه اقتصادی به‌شمار می‌رود، فراهم است. همچنین باتوجه به نظر اقتصاددانان به‌نام جهان یکی از شروط توسعه اقتصادی کشورها، داشتن منابع طبیعی غنی و نیروی کار ماهر برای بهره‌برداری بهینه از آن منابع و داشتن یک یا چند واحد صنعتی پیشتاز(صنایع مادر) و برنامه‌های راهبردی مشخص و استفاده از توابع تولید جدید در ترکیب و تلفیق عوامل تولید است. این توانایی امروز در کشور ما بدون هیچ‌گونه تردیدی وجود دارد. فقط مدیران حرفه‌ای معتقد و با عزمی راسخ باید در امور مربوط قرار گرفته و با استفاده از همه منابع و مزیت‌های تولید و با داشتن برنامه‌های راهبردی مشخص این مسیر را طی چند سال پرکار به انجام رسانند.

وجود یک فرماندهی واحد اقتصادی با تمام اختیارات اجرایی و اعتباری، بتواند تمام عوامل اجرایی را هماهنگ کرده و برآیند فعالیت همه بخش‌ها را در راستای تعالی پیشرفت و توسعه کشور قرار دهد، از الزامات جدی است. تجربه کشورهای تازه توسعه‌یافته نشان داده مسیر پیشرفت و توسعه اقتصادی را برخلاف انتظارات نظریه‌های توسعه‌ای اقتصادی از نظر فاز زمانی، می‌توان به‌سرعت طی کرد. پس بیاییم به جای شعارهای عامه‌پسند که درآمدهای منابع خدادادی کشور را صرف یارانه‌های نقدی زودگذر کنیم، با سرمایه‌گذاری و تولید بیشتر، امکان اشتغال را برای جامعه جوان کشورمان فراهم کنیم و درآمدی پایدار بدون ایجاد تورم که درآمدهای ثابت قشر عظیم جامعه‌مان را به‌سرعت می‌بلعد، با ایجاد درآمد پایدار، امنیت اقتصادی را برای آنها فراهم کنیم.

اگر هر مسئول ارشد سیاسی و اقتصادی غیر از این، راه توسعه‌ای پایدار را طی کند و به مردم یارانه‌های نقدی فریبنده که فقط هزینه یک یا چند وعده غذایی را می‌تواند تامین کند، بدهد؛ نتیجه آن تنها بالا بردن نرخ تورم و آسیب رساندن به قشر آسیب‌پذیر جامعه است.

دیدگاه

ضرورت افزایش سرعت قطارهای مسافری

عباس قربانعلی‌بیک
کارشناس حوزه ریلی

افزایش سرعت در رانندگی با خودرو مترادف با افزایش مخاطرات سفر بوده و محاسبات علمی، مبین رشد تصاعدی تصادفات جاده‌ای با افزایش سرعت است. اما در عرصه صنعت حمل‌ونقل ریلی، این رابطه با اقدامات فناورانه در بسیاری از موارد معکوس شده از جمله در راه‌آهن سریع‌السیر ژاپن که طی ۴۰ سال و با جابه‌جایی ۷ میلیارد نفر، حتی یک مسافر کشته نشد. در راه‌آهن ایران حدود ۴۵ سال از ورود نخستین توربوترن به کشور می‌گذرد که برای سرعت سیر ۱۶۰ کیلومتر در ساعت وارد کشور شد و توانست زمان سیر تهران -مشهد را به حدود نصف کاهش دهد(پس از ۴ ماه اصلاحات خطی که ریل آن U۳۳، تراورس چوبی، پابند سه‌پیچ و بدون جوشکاری طویل بود). هر چند اغلب متصدیان اذعان دارند که این قطار می‌توانست به سرعت بالاتر از ۱۶۰ کیلومتر بر ساعت هم برسد که در اوایل دهه ۷۰ رسیدن به سرعت ۱۹۵ کیلومتر بر ساعت را در کابین توربوترن در مسیر تهران- زنجان شاهد بودم. نسل اول عملیاتی توربوترن که بیش از ۵۰ سال پیش از سوی شرکت ANF ساخته و ابتدا در راه‌آهن فرانسه و سپس ایران، امریکا و مصر به‌کار گرفته شد.

این توربوترن با ۵ واگن مرکب از ۲ واگن کابین‌دار با دو توربین گازی کششی ۸۲۰ کیلووات با گیربکس هیدرولیک و دو توربین تولید برق ۳۲۰ کیلووات و هر دو از صنایع هوایی توربومکا ساخته شده است و نمونه اولیه دو واگنه آن در سال ۱۹۷۱ میلادی(۱۳۵۰ خورشیدی) توانست به سرعت ۲۵۲ کیلومتر بر ساعت دست یابد. این قطارها در خطوط گوناگون فرانسه قبل از برقی شدن به‌کار گرفته می‌شد و تا سال ۲۰۰۴(۱۳۸۳) در سرویس بود. درحال‌حاضر، بعد از ۴۵ سال، سرعت ما ۱۶۰ کیلومتر بر ساعت است؛ یعنی سرعتی که مشاور کامپساکس در میانه دهه ۵۰ خورشیدی برای ایران تعیین کرده بود که در آن هنگام سرعت بسیار خوبی بود، اما سرعت خطوط غیرسریع‌السیر از سال‌ها پیش به ۲۳۰ رسیده است(که مجوز آن در سال ۸۶ از دفتر فنی شرکت ساخت دریافت شد). نکته اساسی که وجود دارد و سال‌هاست درباره آن صحبت می‌شود این باور است که حوزه مسافری اقتصادی نیست درحالی‌که بخش مسافری ریلی درحال‌حاضر خصوصی شده و برای اینکه این رویکرد دوام داشته باشد و لازمه توسعه آن این است که آن را اقتصادی کنیم. استفاده از تجربیات سایر راه‌آهن‌ها به‌ویژه ژاپن که با خصوصی‌سازی شایسته و منطقی در دهه ۸۰ میلادی توانست راه‌آهن زیانده با عملکرد غالب مسافری را به بخش سودده تبدیل کند، قابل‌توجه است. البته نباید از این غافل بود که بخش باری هم اقتصادی نیست و به همین علت هم است که سال‌هاست توسعه آن‌چنانی در بخش باری انجام نشده و همین امر سبب قرار دادن مشوق‌های متعدد شده است. اما در بخش مسافری با محدودیت تغییر بهای بلیت برگشت نشدن سرمایه بیشتر خودش را نشان می‌دهد. یکی از راه‌هایی که می‌توان تا حدودی بخش مسافری را اقتصادی کرد این است که بتوانیم ناوگان با بهره‌وری بیشتری داشته باشیم. زمانی که در اوایل دهه ۸۰ خورشیدی برای مسیر تهران-مشهد کارآیی لکوموتیو برقی بررسی می‌شد، تجربه سیر سالانه ۵۰۰ هزار کیلومتر برای نخستین لکوموتیو برقی AC مسافری آلمان از نوع ۱۰۳ با سرعت ۲۰۰ کیلومتر مورد توجه قرار گرفت. درحالی‌که لکوموتیوهای دیزلی ما با سرعت پایین‌تر می‌توانستند سالانه ۲۵۰ هزار کیلومتر کار کنند، برای ما این مفهوم را داشت که یکی از مزایای برقی کردن مسیر این است که لکوموتیو برقی مسافری دو برابر دیزلی کار می‌کند، علاوه‌بر اینکه توانایی بالایی دارد و می‌توانیم به‌جای دو لکوموتیو دیزلی از یک لکوموتیو برقی استفاده کنیم و نیز این وابستگی لکوموتیو برقی در فناوری خارجی و واردات بسیار کمتر از دیزلی است. در واقع، باید این‌گونه ببینیم که قطار مسافری به‌جای یک بار سیر در روز می‌تواند دو بار در روز سیر داشته باشد و درآمدش بالاتر برود. از حدود ۲۰ سال پیش این مسئله دنبال می‌شد که قطارهای خودکشش زیمنس بتوانند یک رفت و برگشت در روز داشته باشند و این‌گونه نباشد که ۸ ساعت سیر کنند و ۱۶ ساعت توقف داشته باشند. در مشخصات این قطارها هم سیر ۶۲۱ هزار کیلومتر در سال گنجانده شده است.

تحلیل روز

مدیریت «فرصت طلایی»

مازیار دهقانی، کارشناس اقتصاد: در تمام دنیا شاخص بازار سرمایه که به نوعی میانگین وزنی کل بازار است، نشانگر و نمایانگر احوالات اقتصاد آن حوزه و منطقه خواهد بود. به این ترتیب که تنها با بررسی روند حاکم بر این شاخص می‌توان وضعیت گذشته، حال و حتی آینده هر اقتصادی را به‌صورت کلی دریافت کرد. با بررسی تلاش‌های برخی از کشورها مانند امریکا درحفظ شاخص بورس بازارهای سرمایه پس از بحران کرونا، به خوبی می‌توان به اهمیت این بازار در عرصه‌های بین‌المللی پی برد.

اما آیا این قاعده بر بازار سهام ایران نیز حاکم است؟

چند درصد از اقتصاد و روابط فی‌مابین بخش‌های گوناگون ما براساس ساختارهای جهانی استوار است؟ آیا اساسا در اقتصاد ناپایدار حاکم بر شرایط فعلی ایران که هراز چندگاه دچار تلاطمات سنگینی از قبیل نوسانات نرخ ارز و طلا، تحولات سیاسی و اجتماعی شده و به‌صورت معمول، یا دچار رکود است، یا تورم‌های سنگین یا به‌صورت همزمان هر دوی آنها، می‌توان این معادلات را کماکان برای اقتصاد ایران و بازار سهام آن صادق دانست؟

بازار کنونی سرمایه ایران از ۳ منظر اصلی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی می‌تواند مورد ارزیابی قرار گیرد.

از منظر اقتصادی به‌صورت سنتی یکی از اصلی‌ترین عوامل محرک بازار، رشد نرخ ارز بوده است. در چنین شرایطی شرکت‌ها براساس دو عامل متاثر از نرخ ارز شاهد افزایش ارزش خود می‌شدند.

۱- افزایش براساس بالا رفتن ارزش ذاتی که ناشی از رشد ارزش تجهیزات و سرمایه‌های ثابت است.

۲- افزایش از محل بالا رفتن میزان سود که مختص شرکت‌هایی با محصولات صادرات‌محور خواهد بود مانند بسیاری از شرکت‌های فولادی، پالایشی و....

اینکه براساس نگاه سنتی حاکم، (در شرایط رکود) بازار سرمایه باید همیشه در پس بازار ارز در حرکت باشد؛ نکته‌ای است که بسیاری از تحلیلگران قدیمی و سنتی بازار را به اعتقاد بر حبابی بودن بازار سوق داده است.

بر این رویکرد ایرادی وارد نیست ولی در اینجا باید به نکات دیگری نیز توجه کرد.

۱- نرخ تمام‌شده ارز برای فعالان صنعتی از نرخ اعلامی صرافان و بازار آزاد و نیما در شرایط فعلی بالاتر است.

۲- تامین ارز نیز در شرایط انقباضی بانک مرکزی به‌واسطه محدودیت در کانال‌های تامین، با مشکلات فراوانی همراه است که سبب‌شده نرخ مبنای محاسباتی ارز در بسیاری از مراودات اقتصادی حتی تا ۵۰ درصد بالاتر از نرخ رسمی در نظر گرفته شود.

۳- این بار به‌نحوی بازار سرمایه از بازار ارز پیشی گرفته که علت آن را می‌توان در تورم انتظاری برای سال آینده و علم بازار بر عزم راسخ بانک‌مرکزی در کنترل ظاهری نرخ ارز به‌وسیله کندکردن چرخه گردش مالی در آن، کاهش و مدیریت تقاضا، حذف تدریجی ارز ۴۲۰۰۰ ریالی و دیگر روش‌ها جهت کنترل جو روانی و ابعاد اجتماعی آن در جامعه دانست.

در چنین شرایطی و حتی با قبول این نرخ ارز نیز ارزش بازار بسیاری از شرکت‌های کلان و بزرگ بازار سرمایه که به‌تنهایی معادل ده‌ها شرکت بورسی دیگر است نیز از ارزش حقیقی آنها کمتر است. به‌طور مثال ارزش روز بازار شرکت فولاد مبارکه حدود ۱۸۰ هزار میلیارد تومان است. آیا با این مبلغ می‌توان در کنار شرکت فولاد مبارکه شرکت فولاد دیگری با این حجم از دارایی و برند ساخت؟! نکته دیگری که از بعد اقتصادی باید به آن توجه کرد افزایش عرضه‌های اولیه شرکت‌های جدید در بازار است که ورود هرکدام به میزانی بر بزرگی بازار خواهد افزود. از طرف دیگر بدنه اجرایی دولت با استفاده از ظرفیت‌های بازار می‌تواند نقدینگی‌های موجود و حتی خرد جامعه را به گونه‌ای شفاف مدیریت کند که کمترین اثر تورمی را داشته و بخشی از کسری بودجه شرکت‌های خصولتی و بدنه دولت را بی‌چاپ اسکناس و اثرات تورمی آن جبران کند. با همه این تفاسیر حضور و توجه بخش عمده‌ای از جامعه به بازار سرمایه به خودی خود فرصت طلایی به‌شمار می‌رود که در صورت عدم مدیریت صحیح می‌تواند به معضلی بسیار بزرگ با ابعاد گسترده سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حتی امنیتی بینجامد. همچنین به علت ابعاد گسترده آن دیگر نمی‌توان مانند ماجرای موسسات مالی و اعتباری از جیب مردم و به نرخ اثرات تورمی آن را مدیریت کرد. بر فعالان اقتصادی نیز پوشیده نخواهد بود که در صورت عدم هدایت صحیح جریان نقدینگی و کلیت بازار، بازنده نهایی مردم و قشر متوسط خواهند بود و نه البته صاحبان پول‌های هوشمند.

بررسی سهم سفته‌بازی در اقتصاد ایران

افزایش نرخ دلار تا کجا ادامه دارد؟

گروه اقتصاد
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

به نظر می‌رسد که این روزها دیگر، دلار نیست که لیدر بازارهای دیگر برای رشد قیمت‌ها شده باشد، بلکه این بازار سرمایه است که بازارهای موازی را به سمت خود می‌کشاند.

آن‌قدر میزان سود در بورس ایران در فصل اول سال بالا بوده که بازارهای دیگر به فکر جبران عقب‌ماندگی خود افتاده‌اند و برای همین در چند ماه اخیر شاهد رشد نرخ ارز، طلا و مسکن بوده‌ایم.

سیامک قاسمی، اقتصاددان در خبرآنلاین با تشریح دلایل این اتفاق، می‌گوید: «من در عین این‌که خوشحال هستم بازار بورس ایران توسعه پیدا می‌کند و منطقی‌ترین پلتفرم برای سفته‌بازی است، اما رشدهای غیرقابل توجیه، اقتصاد ایران را در بخش اقتصاد واقعی و بازارهای موازی کاملا دچار عدم تعادل کرده و این عدم تعادل در اقتصاد ایران می‌ماند. آنچه در ادامه می‌خوانید، بخش‌هایی از گفت‌وگو با سیامک قاسمی، اقتصاددان است.

● با توجه به تغییرات نرخ ارز، مردم به نرخ دلار خیلی حساس شده‌اند؛ چراکه دائما باعث تغییر نرخ کالاهای دیگر می‌شود. درحال‌حاضر نرخ دلار در بازار به حدود ۲۲ هزار تومان افزایش یافته است. شما دلیل این افزایش نرخ را چه می‌دانید؟

واقعیت این است که بنیان‌های اقتصادی و دلایل فاندامنتالی که اواخر سال ۹۶ و اوایل سال ۹۷ منجر به نوسان شدید در بازار ارز ایران شد -دلیل آن هم آغاز دور جدیدی از تحریم‌ها و به‌طور مشخص تحریم نفتی، بانکی و کاهش شدید درآمدهای ارزی بود- در شرایط فعلی همه آنها پابرجاست. یعنی اتفاقی از منظر بنیان‌های اقتصادی ایران از جهت درآمدهای ارزی نیفتاده است. نکته این‌جاست که ما اگر در دوره‌ای با ثبات بازار روبه‌رو هستیم، بیشتر باید درباره آنها صحبت کنیم؛ نه این‌که ببینیم نرخ دلار چرا افزایش پیدا می‌کند.

درحال‌حاضر عرضه ارز و کانال‌های ورود ارز به اقتصاد ایران محدود شده است و ارز کمتری به اقتصاد ایران می‌آید. طبق گزارش‌هایی که مسئولان دولتی ارائه می‌کنند، اقتصادی که سالانه ۸۰ میلیارد دلار درآمد ارزی داشته، در سال گذشته با درآمد حدود ۸ میلیارد دلار روبه‌رو بوده و این نشان می‌دهد که درآمدهای ارزی ۱۰ درصد ۸۰ میلیارد دلار گذشته بوده است. بر این اساس، ورودی‌های ارز به اقتصاد ایران کم شده و این جریان ادامه دارد.

واقعیت این است که در این سال‌ها و بعد از رشد شدید نرخ ارز در سال ۹۷، بازارساز و سیاست‌گذار تلاش کرد با مدیریت تقاضا، جلوی افزایش تقاضای ارز را بگیرد؛ چه در حوزه سفته‌بازی و چه در حوزه تقاضای واقعی که همان مدیریت واردات است، تا در یک حدی بتواند تعادل را برقرار کند. به عبارتی، زمانی که عرضه ارز کم می‌شد، همزمان بتواند حجم واردات را کم کند و تعادل نسبی بین عرضه و تقاضا ایجاد کند. دولت تا یک حد زیادی هم در سال ۹۸ موفق بود. سال ۹۸ تقریبا سال باثباتی را در حوزه ارز سپری کردیم و نوسانات محدود بود، اما اتفاقی که افتاد، این بود که درآمدهای ارزی ایران باز هم از آن سطحی که بود، کاهش پیدا کرد.

● به دلیل کرونا؟

یک بخشی به دلیل کرونا بود، بخشی هم به‌دلیل کاهش نرخ نفت رخ داد. در عین حال، تحریم‌های ایران قوی‌تر شده و دائما سطح افزایش تحریم‌ها بیشتر می‌شود. بر همین اساس، هم حجم صادرات نفتی پایین آمده است.

بهتر است به حوزه صادرات غیرنفتی برگردیم. واقعیت این است که بخش زیادی از درآمدهای ارزی روی دوش صادرات غیرنفتی است، اما اتفاقی که در ماه‌های گذشته رخ داد، این بود که به‌دلیل کرونا هم حجم صادرات غیرنفتی و هم قیمت‌ها پایین آمد. درحال‌حاضر پتروشیمی‌ها حجم کمتری صادرات می‌کنند، زیرا تقاضا در سطح اقتصاد جهانی به دلیل رکود گسترده کاهش یافته و نیز قیمت‌ها به‌دلیل کاهش نرخ نفت پایین آمده است. هر چند تحریم‌هایی همچون تحریم‌های بیمه‌ای و کشتیرانی روی صادرات غیرنفتی نیز تاثیر می‌گذارد.

به‌هرحال ورودی‌های ارز به کشور کاهش یافته است. زمانی که ورودی‌های ارز محدود می‌شود و جامعه نیز این نشانه‌ها را می‌بیند، در نتیجه قدرت بازارساز برای دخالت در بازار کم می‌شود. کاهش شدید درآمدهای ارزی چه در حوزه نفتی و چه در حوزه غیرنفتی، یک آیتم بسیار مهم است.

آیتم دیگر هم این است که دسترسی ایران به منابع ارزی خارج از کشور که حاصل صادرات سال‌های گذشته بوده، محدود شده است و ایران اجازه دسترسی به منابع ارزی‌اش را ندارد. ایران ممکن است در کشورهای مختلف منابع ارزی داشته باشد، اما امکان انتقال منابع ارزی را ندارد.

به‌هر جهت، ورودی‌های ارزی به کشور مختل شده است و از آن طرف، تقاضا برای ارز هم از یک حدی پایین‌تر نمی‌تواند بیاید. سال‌گذشته بانک مرکزی بازار ارز را به خوبی مدیریت کرد، اما تا کجا می‌شود تقاضای ارز را پایین آورد؟

● سهم سفته‌بازی در افزایش نرخ ارز چقدر است؟

سهم سفته‌بازی در بازار کاغذی زیاد است. خیلی موقع‌ها رئیس‌کل بانک مرکزی و سایر مدیران می‌گویند که سهم دلار کاغذی از کل تقاضای عرضه و تقاضای ارز پایین است. این حرف درست است، اما یک نکته گفته نمی‌شود که نرخ آن تعیین‌کننده است. یعنی اگر ۵ درصد مبادلات ارزی هم کاغذی باشد، ولی این نرخ برای سایر مبادلات تعیین‌کننده است. به عبارتی، نرخ بازار، نرخ لیدر است و وقتی جلو می‌رود، بقیه قیمت‌ها را به سمت خود می‌کشاند. شما وقتی به بازار لوازم‌خانگی مراجعه می‌کنید، می‌بینید که همه خود را با نرخ بازار تطبیق می‌دهند، نه با نرخ نیما.

به‌هرحال سفته‌بازی در بازار ارز وجود دارد و در کنار آن، عدم توازن عرضه و تقاضا وجود دارد. خبرهایی که وجود دارد، این است که عرضه ارز برای واردات بسیار محدود شده و تقریبا ارزی تخصیص داده نمی‌شود؛ حتی برای کالاهای اساسی. خیلی موقع‌ها واردکنندگان برای تامین ارز به سراغ بازار آزاد می‌روند. این عدم توازن در کنار یک موج کوچک سفته‌بازی که در بازار ارز ایجاد می‌شود، کافی است که بازار را دچار عدم توازن کند. من قبلا می‌گفتم که درست است دلار در حدود ۱۵ هزار تومان است، اما این عدد خیلی شکننده است و با هر تلنگری، این عدم توازن به‌هم می‌خورد. همین اتفاق هم افتاده است. در این میان، اتفاقات سیاسی هم شکل گرفت، مثل داستان شورای حکام.

● شرایط امروز بازار نشان می‌دهد که درحال‌حاضر دلار لیدر خیلی از بازارها شده است و نرخ همه کالاها را به سمت خود می‌کشاند. فکر می‌کنید چرا حساسیت برای تغییر قیمت‌ها با توجه به نرخ دلار این‌قدر بالا است؟

ما ابتدا باید ببینیم تغییرات نرخ در اقتصاد ایران چگونه اتفاق می‌افتد و نقش دلار چیست. من فکر می‌کنم این موضوع از آن دسته مسائلی است که کمتر درباره آن صحبت می‌شود. ریشه تورم در اقتصاد به‌طور عمده دو گونه است. یک‌سری تورم در اقتصاد وجود دارد که تورم‌های سمت تقاضا به آن گفته می‌شود. این تورم زمانی شکل می‌گیرد که حجم پول در اقتصاد خیلی زیاد باشد و وضع مردم خوب باشد و سطح درآمدها نیز بالا رفته باشد، در این حالت، مردم به بازار هجوم می‌آورند و قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند. به عبارتی، وقتی نقدینگی بالا رود، درآمدها افزایش پیدا کند و وضع مردم بهتر شود، این تورم شکل می‌گیرد.

تورم دیگری که ما در اقتصاد داریم، تورم فشار هزینه است. در تورم فشار هزینه، اصلا مهم نیست که مردم برای مثال، یک فنجان را می‌خرند یا نمی‌خرند. نرخ فنجان بالا می‌رود، زیرا نهاده‌ها و مواداولیه و ورودی‌های ساخت این فنجان، هر روز گران‌تر می‌شود. اقتصاد ایران مدت‌هاست که دچار تورم فشار هزینه شده است.

شما می‌بینید که برای مثال، یخچال و فریزر معامله نمی‌شود، اما نرخ آن دائما بالا می‌رود. یا این‌که در میان مردم این اصطلاح را شنیده‌اید که کسی نمی‌خرد، اما قیمت‌ها بالا می‌رود. زیرا تورم فشار هزینه اتفاق افتاده است.

وقتی نرخ ارز بالا می‌رود، به طور طبیعی در بیشتر صنایع با توجه به وارداتی بودن مواداولیه، هزینه مواداولیه بالا می‌رود. حتی اگر نرخ ارز هم بالا نرود، میزان واردات کم خواهد بود، بنابراین نرخ مواداولیه به دلیل عرضه کم بالا می‌رود و هم این‌که نرخ ارز روی آن اثر می‌گذارد. اقتصاد در دوره‌ای که با تورم فشار هزینه روبه‌رو است، با افزایش نرخ کالاها روبه‌رو می‌شود.

این صحبت شما درست است. ما هر بار با جهش ارزی در سال‌های گذشته روبه‌رو بودیم، دلار بازار لیدر می‌شده و شروع به حرکت می‌کرده و همه بازارها، خود را با دلار تنظیم می‌کردند؛ چه بازار کالایی و چه بازارهای سرمایه‌گذاری.

در همه‌جای دنیا این‌گونه است. یعنی در اقتصادهایی شبیه اقتصاد ایران که اقتصادهای مواداولیه پایه هستند، ارز جهانی همیشه این اثر را دارد. تورم هم وقتی از نوع تورم فشار هزینه باشد، حتی اگر مردم قدرت خرید نداشته باشند، باز هم هر کاری کنید قیمت‌ها بالا می‌رود.

● یک سوال مردم همین است که قیمت‌ها تا کجا بالا می‌رود؛ مگر مردم می‌توانند بخرند!

تا زمانی که تورم فشار هزینه باشد، قیمت‌ها بالا می‌رود. کسی هم نتواند بخرد، اما باز هم قیمت‌ها بالا می‌رود، زیرا سازنده، تولیدکننده و واردکننده اگر با قیمت‌های قبلی بخواهد بفروشند، باید با زیان بفروشند. خیلی موقع‌ها تولیدکنندگان حاشیه سود خود را کنار می‌گذارند، برای مثال با دلار ۲۰ هزار تومانی محصولشان ۱۰ هزار تومان می‌شود، اما با نرخ ۹ هزار تومان می‌فروشند.

در واقع در زمانی که نرخ ارز نوسانی باشد و عدم توازن بین عرضه و تقاضا وجود داشته باشد، تورم‌های فشار هزینه خواهید داشت. به نظر من امسال، از آن سال‌هایی خواهد بود که با تورم فشار هزینه روبه‌رو هستیم، زیرا اصلا قدرت خرید وجود ندارد. در این بازار رکود وجود دارد و معاملات انجام نمی‌شود، ولی قیمت‌ها بالا می‌رود. به این شکل که اقتصاد ایران نرخ‌های رشد منفی و تورم بالا را تجربه می‌کند. شما اثر رکود تورمی را می‌توانید در تک‌تک بازارها ببینید.

● در این شرایط، دولت هدف‌گذاری تورمی ۲۲ درصدی را در برنامه‌های خود اعلام کرده است. فکر می‌کنید چطور سیاست‌گذار می‌تواند با افزایش نرخ دلار، کاهش تورم را هدف‌گذاری کند؟

من بارها گفته‌ام که سیاست عملیات بازار باز که بانک مرکزی در پیش گرفته است، یک سیاست بسیار مدرن و خبر خوشایندی بود. اما نکته اینجاست که یک سیاست درست در بدترین زمان ممکن پیاده می‌شود، زیرا متغیرهایی که روی هدف‌گذاری‌ها تاثیر می‌گذارد، الزاما فقط سیاست‌های پولی نیست.

ما چه زمانی می‌توانیم هدف‌گذاری تورمی داشته باشیم، وقتی که تورم از نوع «کشش تقاضا» باشد. وقتی کشش تقاضا باشد، با مدیریت حجم پول در جامعه، می‌شود هدف‌گذاری تورمی داشت. ولی وقتی تورم شما، تورم «نهاده‌ها» است، احتمال شکست این‌گونه هدف‌گذاری‌های تورمی بسیار زیاد است. به یک نکته‌ای هم توجه کنید که در اقتصاد ایران تورم را می‌شود پایین آورد، اما گرانی را داشته باشیم. ما وقتی درباره تورم صحبت می‌کنیم، درباره سبدی صحبت می‌کنیم که ۳۸۶ قلم کالا و خدمت در آن وجود دارد که این کالاها و خدمت‌ها هم مشخص است. بیشترین ارز دولتی طی ماه‌ها و سال‌های گذشته به همین کالاها تخصیص پیدا کرده است.

● این نکته هم وجود دارد که درحال‌حاضر کالایی که وارد می‌شود حتی با ارز دولتی، در بازار با نرخ ارز بازار فروخته می‌شود.

داستان همین‌جاست. درحال‌حاضر تمرکز دولت روی کالاهای اساسی است و اگر قرار است رانتی هم داده شود، فقط به این چند قلم کالا است. من مدت‌هاست که می‌گویم تورم را می‌شود پایین آورد، ولی گرانی را خیر. چون گرانی یک اصطلاح عامیانه درباره افزایش نرخ در همه کالاهاست. در سبد تورمی، یخچال فریزر خارجی که نیست. یک برند خاصی وجود دارد که احتمالا می‌شود با یک‌سری تسهیلات خاص، مدیریت نرخ روی آن داشت. برای همین است که تورم را شاید بتوان کنترل کرد، اما افزایش قیمت‌ها را خیر.

مسئله این‌جاست که برای مدیریت سبد تورمی، وقتی تورم «فشار هزینه» باشد و از افزایش نرخ نهاده‌ها نشات بگیرد، احتمال شکست هدف‌گذاری تورمی بسیار جدی است. برای همین است که می‌گویم این سیاست درست است و بانک مرکزی باید مبادلات پولی خود با بانک‌ها را از طریق عملیات بازار باز انجام دهد و نیز از طریق فروش اوراق که یک اصل بدیهی است و در همه جای دنیا اتفاق می‌افتد، اما زمان آن بسیار نامناسب است، زیرا می‌تواند منجر به این شود که استقراضی که دولت همیشه به‌طور کلاسیک از بانک مرکزی داشته، با اسم جدید دیگری انجام شود.

● درحال‌حاضر ما با فشار رشد نقدینگی هم روبه‌رو هستیم که سال‌گذشته نرخ رشد نقدینگی حدود ۳۰ درصد بود. آخرین آمار هم نشان می‌دهد که ۲هزار و ۴۰۰ هزار میلیارد تومان حجم نقدینگی است. شما فکر می‌کنید رشد نقدینگی چقدر روی بازار ارز فشار وارد کرده است؟

ما سال‌گذشته ۳۱ درصد نرخ رشد نقدینگی داشتیم که از متوسط ۴۰ ساله گذشته که ۲۵ درصد بوده، انحراف جدی داشته است. در رابطه بررسی نقدینگی باید ببینیم اجزای نقدینگی به چه شکل است. طبق آنچه که وجود دارد، نقدینگی جمع پول و شبه‌پول است. پول، حاصل جمع اسکناس و مسکوک و سپرده‌های جاری یا حساب‌های جاری مردم و جمع کل سپرده‌های بانکی است. طبق آمارهای بانک مرکزی، بخش زیادی از این نقدینگی در قالب سپرده‌های مدت‌دار در سیستم بانکی خوابیده است. البته این یک خبر خوب است که درست است که عدد نقدینگی بسیار بزرگ شده، ولی همچنان سهم قابل توجهی از آن در سیستم بانکی کشور است و سهم کمی در قالب پول و شبه‌پول است. اتفاقی که در این میان می‌افتد، این است که این سهم کم که بخش پول است و ما به آن نقدینگی موثر می‌گوییم، دارد بزرگ می‌شود. توجه کنید وقتی درباره ۲ هزار و ۴۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی صحبت می‌کنیم، ۱۰ درصد آن، ۲۴۰ هزار میلیارد تومان و ۵۰ درصد بودجه دولت می‌شود. اما این عدد این‌قدر بزرگ شده که حتی اگر ۱۰ درصد نقدینگی از بخش سپرده‌ها به بخش پول بیاید، خودش ۵۰ هزار میلیارد تومان می‌شود. یعنی این عدد این‌قدر بزرگ است که جابه‌جایی‌های اندک هم باعث تغییرات شگرف در اقتصاد ایران می‌شود.

نکته‌ای که وجود دارد، این است که نقدینگی به دلیل عدم توزیع مناسب در اقتصاد، منجر به تحریک تقاضا نمی‌شود، زیرا نقدینگی به‌طور متناسب در اقتصاد ایران توزیع نشده و بخشی از جامعه اقتصاد ایران که صدک‌های بالا هستند، درصد زیادی از این نقدینگی را در اختیار دارند و در مقابل، بخش زیادی از جامعه ایران نیز اصلا دسترسی به نقدینگی ندارند.

رشد نقدینگی در اقتصاد ایران منجر به تحریک تقاضای واقعی نمی‌شود، اما جابه‌جایی‌های اندک یک و دو درصد که از بخش شبه‌پول به بخش پول صورت می‌گیرد، خود را در بازارهای سفته‌بازی تسویه می‌کند. برای همین است که من این روزها بارها پیشنهاد داده‌ام که اقتصاد ایران برای کنترل جریان سفته‌بازی در بازارهای مختلف، به یک سلسله سیاست‌های انقباض پولی نیاز دارد.

● سهم سفته‌بازی را در اقتصاد ایران چقدر است؟

البته می‌شود یک‌سری شاخص‌ها پیدا کرد. برای مثال، نسبت ورودی سرمایه به بعضی از بازارها را به نسبت GDP مقایسه کنید. در بازارهای بین‌المللی هم این سهم وجود دارد، زیرا ورودی ارز در بازارهای مختلف شفاف است. شما در خیلی از بازارها مثل بازار ارز و طلا واقعا نمی‌دانید چقدر سرمایه در حوزه سفته‌بازی وجود دارد یا چقدر ارز در گاوصندوق‌های مردم وجود دارد. هیچ‌کس هنوز این موضوع را در اقتصاد ایران نمی‌داند. چندی پیش محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت ۲۰ میلیارد دلار ارز در خانه‌هاست، اما با این حال هیچ‌کس این عدد را نمی‌داند. مسئله این‌جاست که سفته‌بازی اصلا اتفاق بدی نیست و لازمه اقتصاد است و شفافیت می‌آورد، اما باید پلتفرم‌هایی وجود داشته باشد که مردم آن‌جا سود کنند. درحال‌حاضر تنها پلتفرم رسمی دولتی و حکومتی در اقتصاد ایران برای سفته‌بازی، بازار بورس است. ما بازار دیگری نداریم. سفته‌بازی در بازار مسکن وجود دارد، اما به‌طور طبیعی توسط دولت عرضه نمی‌شود. بازار ارز که اصلا قاچاق محسوب می‌شود و بازار طلا نیز داستان خود را دارد. بازار بورس محل خوبی برای سفته‌بازی است. اما نکته این‌جاست که اگر یک کارهایی در بازار بورس صورت نگیرد و فقط در بازار ثانویه گسترش پیدا کند، اگر شاخص ۲۰ برابر هم شود، یک شغل در شرکت‌ها ایجاد نمی‌شود و فقط متورم می‌شود.

اصلاح نظام بانکی در هزارتوی اجرا

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

«اگر به‌دنبال این هستیم که اقتصاد کشور به حرکت درآید، باید نظام بانکی اصلاح شود.» این جمله را بارها از بسیاری از کارشناسان و مسئولان کشور شنیده‌ایم.

ایـن واقعیتی انکارناپذیر اسـت که بانک به‌عنوان یـک نهاد مالی مهم، توانایی ایجاد بسـترهای مناسـب برای دسـتیابی به توسـعه اقتصاد یک کشور را دارد.

به‌عبـارت دیگر، بانک‌ها می‌توانند عامل تامین سـرمایه و هدایت منابع به سمت فعالیت‌های اقتصادی باشند، بنابراین یک نظام مالی کارآ و قوی، می‌تواند موجبات رشد بخش‌های اقتصادی را فراهم کند.

با وجود نقش مهم و اثرگذار سیسـتم‌های مالی در اقتصاد یک کشـور و در اقتصاد بانک‌محور ایران، در سـال‌های اخیر عملکرد بانک‌ها به‌گونه‌ای بوده کـه در برهه‌هایی از زمان نارضایتی بخش‌هـای اقتصادی را به همراه داشته است.

برهمین اسـاس برای بهبود عملکرد بانک‌ها در بخش اقتصاد و رونق این بخـش، بحث اصلاح نظام بانکی سال‌هاسـت در دسـتور کار قرار گرفته و هنوز درگیرودار اجرایی شدن است.

صمت در این صفحه به بررسـی جایگاه و نقش بانک مرکزی در وضعیت فعلی اقتصاد ایران و ضرورت اصلاح نظام بانکی پرداخته است. با ما همراه باشید.

عکس: صمت

«طـرح بانکـداری جمهوری اسـلامی ایـران» در آخرین روزهای فروردین ۹۵ در دهمین دوره مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد.

پیش‌تـر ویرایش اولیه این طرح، با عنـوان «طرح بازنگری در قانـون عملیات بانکی بدون ربا» در اردیبهشـت ۱۳۹۴ در همین مجلس طرح و یک فوریت آن تصویب شده بود.

رئیـس کل بانک مرکزی هم در اسـفند ۹۴ با اعلام اینکه لایحه قانون بانک مرکزی و قانون بانکداری ایران تنظیم‌شده و مراحل آخر را طی می‌کند، گفته بود که این لوایح در مجلس آینده تقدیم خواهد شد؛ بنابراین اصلاح نظام بانکی در اولویت طرح‌های مورد بررسی مجلس دهم قرار گرفت.

طرح بانکداری جمهوری اسـلامی کـه از تلفیق و ویرایش لایحه قانون بانکداری، لایحه قانون بانک مرکزی، طرح اصلاح قانـون بانکداری بدون ربا و طرح تاسـیس بانک توسـعه در ۲۱۵ ماده شـکل گرفته بود، پـس از کش و قوس‌های فراوان و مانع‌تراشـی‌های متعدد دولت بر سـر به نتیجه رسیدن این لایحـه، کلیـات آن در جلسـه ۲۶ آذر سـال ۹۸ به تصویب رسید.

پـس از تصویـب کلیات، مقرر شـد جزئیـات آن دوباره به بحث کارشناسـی گذاشته و نظرات سـایر کارشناسان و افراد صاحب‌نظر نسـبت به این طرح اخذ شـده تا از همه ظرفیت کارشناسی و علمی در حوزه پول و بانک و مسائل فقهی بانکی استفاده شود.

برهمین اسـاس، جلسـات متعددی از زمان تصویب کلیات طرح در صحن علنی تا اواخر سـال گذشته برگزار و اصلاحات لازم در متـن طرح انجـام و به کمیسـیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه شد.

اما با شـیوع ویروس کرونا و تعطیل شـدن جلسات صحن علنی و کمیسـیون‌های مجلس، کمیسیون اقتصادی مجلس دهم نیز جلسه‌ای برای بررسی و تصویب نهایی جزئیات برگزار نکرد و این پرونده به مجلس یازدهم رسید.

حـال باید امیـدوار بود که مجلس یازدهم نـگاه ویژه‌ای به اصلاح قوانین نظام بانکی داشته باشد و ضمن توجه به تجربه تلاش‌هـای ناکام مانده یک دهه اخیر در اصلاح قوانین بانکی، مصمم به بررسی طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران باشد.

▣ طرح جدید بانکداری چه می‌گوید

ویرایـش اولیه این طرح جدید بانکـداری فقط به بازنگری در قانـون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲ پرداخته بود کـه با انتقادات فراوان کارشناسـان مواجه شـد. با این حال، بررسـی‌ها نشان می‌دهد طرح فعلی نسـبت به ویرایش اولیه تغییرات زیادی کرده اسـت. ظاهرا نماینـدگان مجلس نهم برای جلب‌نظر موافق بانک مرکزی و وزارت اقتصاد، طرح خود را بـا مبنا قـراردادن آخرین ویرایش لایحـه بانکداری که در جلسـات مشـترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد تدوین شده بود، تهیه کردند.

البته تغییراتی نیز در برخی فصول ایجاد شـد که عمده این تغییـرات در فصول عملیات بانکی، شـفافیت و پاسـخگویی، نظارت و توقف، ورشکستگی و انحلال بانک‌ها بود.

این طرح شامل ۱۳ فصل است که عناوین آن عبارتند از: اهداف، تعاریف و گستره شمول، شرایط تأسیس بانک، نحوه تملک سـهام بانک‌ها، سـاختار بانک‌ها، عملیات بانکی بدون ربا، خدمات بانکی، مقررات ناظر بر گزارشـگری مالی بانک‌ها، شفافیت و پاسـخگویی نظام بانکی، نظارت، مقررات انتظامی و کیفری، کانون بانک‌ها، صندوق ضمانت سـپرده‌ها و توقف، ورشکستگی و انحلال بانک.

در صـورت تصویـب و اجرای ایـن طرح، قانـون بانکداری جمهوری اسـلامی ایران دربردارنده تمامـی قوانین مرتبط با فعالیت بانک‌ها خواهد بود و قسـمت سوم قانون پولی و بانکی کشور مصوب سال ۱۳۵۱ و تغییرات بعدی آن، قانون عملیات بانکی بدون‌ربا مصوب سال ۱۳۶۲ و تغییرات بعدی آن، لایحه قانونـی اداره امـور بانک‌هـا، قانون اجازه تأسـیس بانک‌های غیردولتی و سایر قوانین مرتبط با بانکداری ملغی می‌شود.

همچنین به نظر می‌رسـد در طـرح مجلس تلاش زیادی بـرای تقویـت توان نظارتی بانک مرکزی شـده و بـا الهام از پیش‌نویس «لایحه بانک مرکزی» هیات نظارت به‌عنوان یکی از ارکان بانک مرکزی تشکیل شده است.

هیـات نظـارت عالی‌ترین مقام ناظر بر تاسـیس و فعالیت بانک‌هـا و موسسـات اعتبـاری و مسـئول تدویـن تمامـی دسـتورالعمل‌های ناظـر بـر فعالیت بانک‌ها اعـم از تجهیز و تخصیص منابع، حاکمیت شرکتی، استانداردهای حسابداری، شفافیت اطلاعات و... است.

در ایـن طرح، اختیارات شـورای پـول و اعتبار محدود به سیاست‌های پولی و ارزی شـده است. همچنین براساس این طرح معاون نظارتی بانک مرکزی، با پیشنهاد رئیس کل بانک مرکـزی و تأییـد اکثریت اعضای هیات نظـارت نصب و عزل خواهد شد.

براسـاس ایـن طراحـی، معـاون نظـارت بانـک مرکزی، حتـی در برابـر رئیـس کل بانـک مرکزی اسـتقلال لازم را خواهـد داشـت و به‌عنـوان مجـری نظـارت بـر بانک‌ها در برابـر هیـات نظارت پاسـخگو خواهـد بود. بـا تصویب این طـرح، معـاون نظارت، جایگزیـن دبیرکل بانـک مرکزی در سـمت دادسـتان انتظامی خواهد شـد و می‌توانـد با صدور کیفرخواسـت بـرای بانک‌هـای متخلـف، پرونده آنهـا را به هیات بدوی رسـیدگی بـه تخلفات انتظامی بانک‌ها ارسـال کند. این هیات متولی رسـیدگی به تخلفـات بانک و اعمال مجازات‌های انتظامی تا سرحد لغو مجوز بانک است. دستاورد دیگـر این طـرح در حوزه نظـارت بر بانک‌هـا تجویز نظارت یکپارچه است. گسـترش اختیارات قانونی بانک مرکزی برای مدیریت ریسک بانک‌ها از دیگر موارد این طرح است.

▣ اصلاح نظام بانکی همواره در اولویت

دولت یازدهم هم از همان نخسـتین روزهای شروع به‌کار، اصـلاح نظام بانکی را جزو یکـی از برنامه‌های ویژه اقتصادی خود قرار داد و برنامه‌ها تا حدی هم عملیاتی شـد. در برنامه طـرح اصلاح نظـام بانکی، معضـلات نظام بانکـی در۳ لایه طبقه‌بندی شده است.

لایه اول، معضلات بنیادین از جنس مسـائل سـاختاری و نهادی است. مسائلی مانند ضعف قوانین پولی و بانکی، ضعف قوانین و سـاختارهای نظارت بانکـی، ضعف قوانین حاکمیت شرکتی، گسـتره عمیق دخالت‌ها، سلطه مالی دولت بر نظام بانکـی و ضعـف زیرسـاخت‌های وام‌دهـی از نمونه‌های مهم مطرح‌شده در این حوزه است.

لایه دوم، معضل کاهش درآمدزایی دارایی‌های بانک‌هاست که به اختصار انجماد دارایی‌ها نامیده می‌شـود. لایه سوم نیز معضل جریان نقدینگی بانک‌هاسـت که در قالب افت نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها، نرخ بالای سود و جنگ قیمتی بین مؤسسات مالی نمایان شده است.

یکی از شـاخص‌های ارزیابی عملکـرد مدیریت در هر بانک میزان تاثیرگذاری و حساسـیت مدیریـت در ارتقای کیفیت مطالبات است که از طریق روند نسبت مطالبات غیرجاری به کل مطالبات محاسبه می‌شود. ن

سـبت مطالبات معـوق به کل مطالبات یکـی از معیارهای سـنجش سـلامت بانک اسـت. در نظام بانکی بین‌الملل این نسبت بین ۲ تا ۵ درصد است.

براسـاس اصـول اقتصـاد، بانک‌هـا بایـد در تامیـن مالی کوتاه‌مدت مشـارکت داشـته باشـند و تامین مالی بلندمدت ازسـوی بازار سـرمایه انجام‌شـود. این در حالی است که در سال‌های گذشته به‌دلیل ضعف بازار سرمایه، بانک‌ها به تامین مالی بلندمدت نیز ورود کرده‌اند.

عـلاوه بر این، تمایل بانک‌ها بـه همکاری با صنایع بزرگ، توازن ارائه تسهیلات به بخش‌های مختلف را برهم زد و منجر به ورود بانک‌ها به برنامه‌هایی شـد که جزو وظایف اصلی این نهاد نیسـت. بر همین اساس، اجرای طرح اصلاح نظام بانکی در صورتی موفق خواهد شد که نگاه بانک‌ها به وظایف محوله تغییر کند.

▣ گام جدی برای اصلاح ساختار اقتصادی

وحیـد شـقاقی، کارشـناس اقتصاد، معتقد اسـت ۹۰ درصـد تامین مالی کشور ازسوی بانک‌ها انجام می‌شود و بازارسـرمایه و بیمه‌هـا تاکنـون نتوانسـتند نقش خوبی در این زمینه ایفا کنند.

این در حالی اسـت که در این سال‌ها نـرخ تامین مالـی، ورود بانک‌ها بـه بنگاهداری، مشـارکت نکردن در سـود و زیـان صنایع، توزیع نامتـوازن منابع میان بخش‌های بزرگ و کوچک اقتصاد و نبود سیستم نظارتی برای ارزیابی پروژه‌ها از جمله مواردی اسـت که تاثیر چشـمگیری بر مشـکلات اقتصادی داشـته و باید در اصـلاح نظام بانکی کشـور مورد توجه قرار گیرد. شـقاقی در گفت‌وگو با صمت ضمـن بیان این مطلب افزود: بـرای تحقق این اهداف در گام نخسـت باید نرخ تامین منابع مالی بـرای بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران کاهش یابد.

نرخی کـه امروز بالای ۳۰ درصد اسـت و در مقابل رقبای ایـران در ترکیه با ۶ درصد و در عربسـتان، امارات و کویت با نرخ ۲ درصد تامین مالی می‌کنند.

به‌گفتـه ایـن کارشـناس اقتصاد حتی وقتـی بانک‌ها در قالب ارائه‌کننده تسـهیلات وارد میدان می‌شوند، با مشکلات و کاستی‌هایی روبه‌رو هسـتیم. چنانچه نبود سیستم نظارتی دقیق بـرای ارزیابی پروژه‌های صنعتی مطالبات بانکی به نحو چشمگیری افزایش داده اسـت؛ بنابراین سیستم بانکی برای کاهش مطالبات معوق به یک سیسـتم اعتبار سنجی، نظارت و ارزیابی، امکان‌سنجی دقیق نیاز دارد تا تسهیلات در اختیار پروژه‌های سـودآور قرار بگیرد ایـن امر از به‌وجود آمدن رانت و هدررفـت منابع در بخش‌های دیگر صنعـت نیز جلوگیری خواهد کرد.

شـقاقی افـزود: تـوان بالای بانک‌هـا در تمـام بخش‌های اقتصـادی و ورود آنها در تمـام ارکان اقتصـاد حاکی از این اسـت که این ظرفیت بزرگ می‌تواند علاوه بر ارائه تسهیلات با مشـارکت بـا صنعتگـران نیز بـه صنایع کمک بسـزایی کند.

وی لازمه این امر را تغییر نگاه بانک‌ها نسبت به بنگاهداری و رقابت با بخش خصوصی دانست و گفت: در این صورت است که بانک‌ها می‌توانند علاوه بر ارائه تسـهیلات، به مشارکت با صنایع از طریق عقود مشـارکتی و مبادلـه‌ای بپردازند که باز هم شرط اول موفقیت در این طرح نیز اجازه دادن بانک‌ها به حضور بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری است.

وی افزود: این در حالی است که بنگاهداری در نظام بانکی، سیسـتم بانکی را به رقیبی جدی برای سرمایه‌گذاران تبدیل کرده؛ مشکلی که با رفع آن می‌توان در راستای اصلاح ساختار اقتصادی گام‌های جدی‌تری برداشت.

▣ اصلاح نظام بانکی به نفع اقتصاد

لایحـه اصلاح نظام بانکی در شـرایطی هنـوز در پیچ‌وخم تصویـب و اجـرا قـرار دارد که به نظر می‌رسـد اجـرای این سیاست می‌تواند به نفع سیستم بانکی و کل اقتصاد باشد.

بهـروز احمدی از کارشناسـان حوزه بانکـی در این‌باره در گفت‌وگو با صمت گفـت: به‌دلیل بانک‌محور بـودن اقتصاد، بخش‌های اقتصادی کشور، به‌شـدت وابسته به منابع بانک‌ها هستند و همین موضوع باعث‌شده مشکلات و محدودیت‌های موجود در سیستم بانکی اثر مستقیمی بر بخش اقتصاد داشته باشد و فعالیت این بخش‌ها را دچار اختلال کند. وی افزود: از آنجا که بحث تامین مالی و گردش نقدینگی از سـوی بانک‌ها انجام می‌شـود، اگر بانک‌ها نتوانند عملکرد مناسبی در بخش اقتصاد داشته باشند، به‌طور قطع، نمی‌توانند شرایطی را ایجاد کنند که رسـیدن به اهداف اقتصادی به‌راحتی محقق شـود. این کارشناس اقتصادی براین نکته تاکید دارد که اگر به‌دنبال این هسـتیم که بخش اقتصاد رونـق بگیرد باید موانع موجود در سیسـتم بانکی برطرف شـود و این نیازمنـد اصلاح نظام بانکی اسـت. به‌گفته او درحال‌حاضـر چابک و روزآمد نبودن سیستم بانکی، مطابق نبودن بانک‌های کشور با استانداردهای بین‌المللی و مواردی از این دسـت، موانـع و محدودیت‌هایی اسـت که در سیسـتم بانکـی وجـود دارد و بخشـی از این مشکلات می‌تواند با اصلاح نظام بانکی برطرف شود.

سخن آخر...

سال‌هاسـت یک سـر ریسمان مشـکلات اقتصاد ایران به نظام بانکی گره خورده و همواره در بررسـی مشـکلات اقتصـادی، نرخ تامین مالـی و هزار و یک مسـئله دیگر به میان کشـیده می‌شـود. اینکه چند درصد مشـکلات اقتصادی به‌طور واقـع گره خورده با مسـائل بانکی اسـت و چرا این‌گونه است؛ سوالی است که پاسخ به آن شاید بسیاری از مشکلات امروز اقتصاد ایران را حل کند.

بـه عقیده برخـی از صاحب‌نظـران و تحلیلگران اقتصادی اصلاح نظام بانکی و استقلال بانک مرکزی از ضروریاتی اسـت کـه می‌تواند برای برداشـتن بار مقصریابی از دوش سیسـتم بانکی یاریگر نظام بانکی باشـد. این در حالی اسـت که تاکنون ۲ لایحه برای اصلاح نظام بانکی تدوین و تقدیم مجلس شده که هر یک با ایراداتی مورد تایید قرار نگرفته اسـت. سومین لایحـه اصلاح هـم همین روزهـا دوبـاره روی میز نمایندگان مجلس شورای اسلامی قرار خواهد گرفت.

گشتی در بازار

چرا قیمت‌ها رو به افزایش است؟

بازار مسکن حالا با شرایطی تازه روبه‌رو است. دریافت مالیات از خانه‌های خالی و تعیین سقف بـرای افزایـش اجاره‌بها؛ این دو عامل دسـت به‌دست هم داده تا بازار مسکن در روزهای شیوع کرونا تابسـتان متفاوتی را پشت‌سر بگذارد. در حالی که اخبار رسیده از مجلس و دولت، دلالت بر دریافت مالیات از خانه‌های خالی در تابستان سـال ۱۳۹۹ دارد، برخی فعالان بازار می‌گویند هنوز کسی در این بازار داستان را جدی نگرفته اسـت. یکی از فعالان بازار مسـکن در شـمال تهران در پاسـخ به این پرسـش کـه آیا عرضه مسـکن برای اجاره یا فروش طی روزهای اخیر با افزایش روبه‌روشـده یا خیر، می‌گوید: اتفاقا تا ۱۰ روز پیش رونقی در این بازار ایجاد شده بود و تعـداد فایل‌هایمان رو به افزایش می‌رفت، اما این روزها کمتر کسـی خانه را فایل می‌دهد و مالکانی که درخواست فروش می‌دهند نیز نرخ اعلام نمی‌کنند، بلکه می‌گویند به نرخ روز. وی با اشـاره به اینکه، نرخ روز محدوده متفاوتی را در برمی‌گیرد، تاکید کرد: هر خانه‌ای در منطقه فروش بـرود، مبنای قیمتی برای دیگر خانه‌ها می‌شود. البته بلافاصله مالکان یکی دو میلیون بالاتر از قیمت‌های فروش رفته، نرخ می‌گذارند. در سوی دیگر شهر، در منطقه گلبرگ، اما یکی از مشاوران فعال منطقه درباره وضعیت معامله ملک گفت: داسـتان این منطقه بسیار متفاوت است، حجم ساخت‌وساز در این منطقه بالاست و مالکان پیشنهاداتی عجیب برای پیش‌فروش می‌دهند. وی گفت: در فروردین امسال خانه‌ها اغلب به نرخ ۱۸ میلیون تومان مشـتری داشت و معامله می‌شـد، اما حالا کسـانی که در حال ساخت‌وسـاز هسـتند نرخ پیش فروش را ۱۸ و نیـم میلیون یا حتی ۱۹ میلیون اعلام کرده‌اند، همین امر نرخ را بالا کشـیده است. وضعیت در مناطق دیگر تهران نیز به همین صورت اسـت. مناطـق ضعیف‌تر تهران در جنوب شـهر نیز با مشکلاتی بسیار عمده روبه‌رو هستند. متوسط قیمت‌هـا در مناطقی مانند ۱۸ و ۲۰ به حدود ۸ میلیـون و ۸۰۰ هـزار تومان تـا ۹ میلیون و ۳۰۰هزار تومان رسـیده است. افزایشی عجیب در مناطقـی کـه دهک‌های پاییـن درآمدی در آن سـاکن هسـتند. فعالان بازار مسـکن می‌گویند کشـش افزایش نـرخ در این مناطق بسیار بالاست و کسانی‌که قصد سرمایه‌گذاری در بـازار ملک را دارند سـرازیر بـه این مناطق شـده‌اند، چراکـه قیمت‌ها هنوز شـرایط برای خرید را باقی گذاشته، اما در بسیاری از مناطق دو رقمی شدن نرخ هر مترمربع واحد مسکونی وضعیت را بـرای سـرمایه‌گذاران نیز پیچیده کرده اسـت. متوسط نرخ مسکن در منطقه ۲۰ از بهمن سـال گذشـته تاکنون به ازای هر متر بیـش از ۲ میلیون تومان افزایش یافته و برخی معامله‌گران می‌گویند سـرمایه‌گذاران حالا از مناطق متوسـط و بالاتر شهر سـرازیر مناطق جنوبـی شـده‌اند و بـا توجه به اینکـه به قصد اجاره، خانه را می‌خرند، خود عاملی برای رشـد بهای اجاره در این مناطق شده‌اند.

▣ نرخ ارز چقدر موثر است؟

رشـد شـدید نرخ ارز در ماه‌های گذشته از نظر بسـیاری از فعالان بازار محرک اصلی رشد نرخ مسـکن بوده است. در حقیقت افزایش نرخ مسکن نه به‌دلیل عرضه و تقاضا، بلکه تحت‌تاثیر رشـد انتظارات تورمـی و افزایش نرخ دلار رخ داده اسـت. بسـیاری از فعالان بازار معتقدند عقب‌نشـینی قیمت‌ها زمانـی می‌تواند محقق شـود که بازار ارز در ایران به ثبت برسـد. شاید از ایـن‌رو اسـت که قیمت‌ها در بـازار ملک هر روز در حال تغییر اسـت و متناسب با تحولات دیگر بازارها، قیمت‌های پیشـنهادی نیز تغییر می‌کنـد. این وضعیـت البته انجـام معامله را مشـکل کرده و بسـیاری از خریداران ترجیح می‌دهنـد بـه جای طی دوره یـک ماهه تا ۴۰ روزه بـرای رفتن بـه محضر، بخش مهم پول را یکجا پرداخت کرده و با دریافت وکالت بلاعزل، تا زمان آماده شـدن اسناد عوارض و مالیات و... برای سند زدن در محضر معطل شوند. بر این اسـاس، به نظر می‌رسد تاثیر بازارهای موازی با مسـکن، در حال ته‌نشین شـدن در بازار ملک است و بسیاری از معامله‌گران می‌گویند کاهش قیمت‌ها منوط به برقراری ثبات در سایر بازارها از یک سو و افزایش عرضه از سوی دیگر است.

▣ سیاست‌های جدید چقدر تاثیر دارند؟

بررسـی‌ها نشان می‌دهد حدود ۳ میلیون و ۴۰۰هزار واحد مسـکونی خالی در ایران وجود دارد که از این تابستان مشمول پرداخت مالیات خواهند شـد. هر چند برخـی فعالان معتقدند ایـن اقدام در عرضه واحدهای یادشـده به بازار موثر خواهد بود، اما برآوردها نشان می‌دهد مهار تورم به صورت عمومی بیش از هر اقدام دیگری در ایجاد ثبات در بازار مسکن موثر خواهد افتاد.

باجه خبر

▣ موزه بانک ملی ایران تعطیل شد

براساس اعلام سـتاد ملی مقابله با کرونا مبنی بر بازگشت محدودیت‌هـا در تهران، موزه بانک ملـی ایران به مدت یک هفته تعطیل خواهد بود.

به‌گزارش روابط‌عمومی بانـک ملی ایران، با بالا رفتن آمار شـیوع و تعداد فوتی‌های ویروس کرونا در کشور، ستاد ملی مقابله با کرونا محدودیت‌های تعطیلی و عدم‌تردد را به مدت یـک هفته در شـهر تهران برقرار کرد کـه در پی این اقدام، موزه بانـک ملی ایران از ۲۴ تیر به مـدت یک هفته بازدید حضوری نخواهد داشت.

بـا این حـال علاقه‌مندان بـه بازدید از مـوزه می‌توانند با مراجعه به سـایت، به صـورت مجازی از آثار ارزشـمند آن بازدید کنند. همچنین اطلاعات مربوط به اشـیای این موزه در کانـال و صفحه اینسـتاگرام موزه بانک ملـی ایران قابل مشاهده است.

▣ تمدیـد کارت «ایران‌زمیـن» بـدون مراجعـه حضوری

به‌منظـور جلوگیری از شـیوع کرونا همگام با تلاشـگران عرصه سلامت در راستای کنترل موج جدید ویروس کرونا و کاهش مراجعه هموطنان به شـعب بانک سقف انتقال کارت به کارت از طریق درگاه‌های اینترنتی، خودپردازها و کیوسک بانـک را از ۳۰ میلیون ریال در هر شـبانه‌روز به ۶۰ میلیون ریال افزایش یافت.

براساس اعلام روابط‌عمومی بانک ایران زمین، تاریخ انقضاء کارت‌هـای بانکی ایـن بانک بدون نیاز بـه مراجعه حضوری مشتری به مدت یک سال تا اطلاع ثانوی تمدید خواهد شد.

ایـن اقدامات با توجه به شـیوع مـوج دوم ویروس کرونا در کشـور کـه نیاز به مراقبت‌هـای فـردی را افزایش داده، اتخاذشـده تا مردم برای دریافت پول یا کارت به کارت کمتر به خارج از خانه مراجعه کنند.

بر همین اسـاس، توصیه می‌شود مردم نیز کارهای بانکی خـارج خانه خود را تا حد امکان محدود کرده و حتی‌الامکان از خدمـات بانکـداری مدرن(همراه بانـک، اینترنت بانک و تلفن بانک) بانک ایران زمین استفاده کنند.

▣ تسهیلات بانک رفاه به مددجویان کمیته امداد

بانـک رفاه به‌منظـور کمک به کارآفرینی و اشـتغالزایی و حمایت از قشرهای آسـیب‌پذیر، به مددجویان کمیته امداد امام خمینی(ره) و سـازمان بهزیسـتی، تسـهیلات پرداخت می‌کند.

به‌گـزارش روابط‌عمومـی بانک رفـاه کارگـران، به‌منظور تحقق«جهـش تولیـد»، محرومیت‌زدایـی، کارآفرینـی، اشـتغالزایی و ایجاد مشـاغل خانگی به‌ویژه زنان سرپرسـت خانواده در قالب تفاهمنامه و تبصره‌های قانون بودجه کشور، ایـن بانک به مددجویـان کمیته امداد امـام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی تسهیلات پرداخت می‌کند.

براسـاس این گزارش، در سال جاری مبلغ ۵۲۰۰ میلیارد ریال اعتبار برای این موضوع در نظرگرفته شده که این مبلغ نسبت به سال گذشته حدود ۷۴ درصد افزایش یافته است.

شنبه
۲۸ تیر ۱۳۹۹- ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۱ - ۱۸ ژوئیه ۲۰۲۰-شماره ۱۵۶۵-پیاپی ۲۸۸۳

صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰- نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰- پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
سازمان آگهی‌ها: ۳- ۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۱۰۳۷۳۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور: دعا کنید تهران زلزله نیاید اگر زلزله بالای ۷ ریشتری بیاید، مشکل قبر داریم.

طرح: حسین علیزاده

آزمون کووید ۱۹

کدام کشورها نمره قبولی می‌گیرند؟

براساس تحلیل منتشره از سوی اداره امور اقتصادی و اجتماعی ملل متحد، اقتصاد جهانی در ۲۰۲۰ ممکن است به دلیل همه‌گیری جهانی کووید ۱۹ تا یک درصد کوچک شود. این تحلیل پا فراتر گذاشته و نوشته؛ چنانچه اعمال محدودیت بر فعالیت‌های اقتصادی، بدون واکنش‌های مالی مناسب گسترش یابد، حتی ممکن است از این هم منقبض‌تر گردد.

رهنمودهای دپارتمان امور اقتصادی و اجتماعی ملل متحد دلالت بر آن دارند که میلیون‌ها کارگر در معرض خطر از دست دادن شغل قرار دارند.

براساس این پیش‌بینی، اجرای قرنطینه در اروپا و امریکای شمالی، به شدت در حال ضربه زدن به بخش خدمات، به ویژه صنایعی همچون تجارت خرده‌فروشی، اوقات فراغت و پذیرایی، خدمات تفریحی و حمل‌ونقل است که مشمول برقراری ارتباطات فیزیکی هستند. در مجموع، این قبیل صنایع، بیش از یک‌چهارم تمامی مشاغل را در این اقتصادها تشکیل می‌دهند.

مادامی که کسب و کارها درآمد از دست می‌دهند، احتمال دارد بیکاری به شدت افزایش یابد، به گونه‌ای که شوک سمت عرضه به شوکی گسترده‌تر در سمت تقاضای اقتصاد تبدیل شود. شدت این اثر، تا حد زیادی به طول مدت اعمال محدودیت‌ها و تعطیلی فعالیت‌های اقتصادی بستگی دارد. با وجود این شرایط، سازمان ملل متحد، خواستار طراحی مناسب برای بسته‌های محرک مالی، با اولویت مخارج سلامت و حمایت از خانوارهایی شده است که بیشترین تأثیر را از این همه‌گیری جهانی پذیرفته‌اند.

▣ شرایط کشورهای در حال توسعه

تحلیل سازمان ملل متحد از آینده اقتصاد جهان در حالی منتشر شده که بسیاری از کارشناسان آن را هشداری برای کشورهای در حال توسعه می‌دانند. این گروه معتقدند؛ اثرات نامطلوب ناشی از محدودیت‌های اقتصادی طولانی‌مدت در اقتصادهای توسعه‌یافته، به زودی از مجراهای تجاری و سرمایه‌گذاری به سوی کشورهای در حال توسعه سرریز خواهند شد. در ادامه نیز افت شدید مخارج مصرفی در اتحادیه اروپا و ایالات متحده، واردات کالاهای مصرفی از کشورهای در حال توسعه را کاهش خواهد داد.

▣ احتمال افزایش بدهی کشورها

براساس گزارش سازمان ملل متحد، کشورهای در حال توسعه، به‌ویژه آنها که به گردشگری و صادرات کالا وابسته‌اند، با خطرات اقتصادی شدیدتری روبه‌رو هستند.

تولیدات کارخانه‌ای جهانی، ممکن است به گونه‌ای معنادار کاهش پیدا کنند و احتمال می‌رود تعداد رو به کاهش مسافران به بخش گردشگری دولت‌های در حال توسعه جزیره‌ای کوچک، با بکارگیری میلیون‌ها کارگر با مهارت پایین، آسیب وارد کند.

از سوی دیگر همزمانی کاهش درآمدهای کالایی و معکوس شدن جریان‌های سرمایه‌ای، احتمال بروز معضلات بدهی کشورها را افزایش می‌دهد. تا جایی که ممکن است دولت‌ها برای متوقف ساختن همه‌گیری جهانی و حمایت از مصرف و سرمایه‌گذاری، هزینه‌ها را افزایش داده و مجبور به کاهش مخارج عمومی گردند.

▣ مسئولیت مشترک، همبستگی جهانی

با این همه سندی تحت عنوان «مسئولیت مشترک، همبستگی جهانی» نیز از سوی سازمان ملل متحد تهیه شده از هم گسیختگی اجتماعی و اقتصادی ناشی از ویروس کرونا را توصیف می‌کند. برهمین اساس هم آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد با ارائه گزارشی در مورد گستره بحران اقتصادی ناشی از شیوع کرونا در جهان هشدار جدی داده است. وی با اشاره به آن که این ویروس، با به نابودی کشاندن زندگی‌ها و معیشت مردم، در حال ضربه زدن به هسته جوامع است، تأکید کرد؛ کووید۱۹ بزرگ‌ترین آزمونی است که از زمان تشکیل سازمان ملل متحد با آن روبه‌رو شده‌ایم. دبیر کل سازمان ملل معتقد است پس از عبور از بحران ویروس تاجدار، باید جهان با اقتصادی مواجه باشد که بر شاخص‌های اقتصاد فراگیر و پایداری استوار است. اقتصادی که در رویارویی با همه‌گیری‌های جهانی، تغییر اقلیمی و تعداد زیادی از سایر چالش‌های جهانی، از تاب‌آوری بیشتری برخوردار باشد.

آیا ایران کشوری در حال توسعه است؟

سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی در افق ۱۴۰۴، ایران را کشوری توسعه یافته با جایگاه نخست اقتصادی در کشورهای منطقه (افغانستان، ارمنستان، آذربایجان، بحرین، گرجستان، ایران، عراق، اردن، قزاقستان، کویت، قرقیزستان، لبنان، عمان، پاکستان، قطر، عربستان سعودی، سودان، سوریه، تاجیکستان، ترکیه، ترکمنستان، امارات متحده عربی، ازبکستان و یمن) و رژیم صهیونیستی تصویر کرده است. حال این سوال مطرح است که سطح توسعه ایران و نیز جایگاه اقتصادی آن در میان کشورهای این منطقه چگونه است و آیا ایران می‌تواند در افق ترسیمی به چنین جایگاهی دست یابد؟

▣ توسعه سرمایه انسانی

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه، شاخص توسعه سرمایه انسانی(HDI) است که از سال ۱۹۹۱ میلادی تاکنون از سوی برنامه توسعه سازمان ملل منتشر می‌شود.

ایران در این شاخص روند رو به رشدی را داشته و در آخرین رده‌بندی به رتبه ۶۰ جهانی و چهارم منطقه دست یافته است. از سوی دیگر متوسط رشد اقتصادی ایران در ۱۰ سال اخیر کمتر از ۲ درصد و نرخ انباشت سرمایه عمدتاً منفی بوده که در مقایسه با کشورهای منطقه بیانگر جایگاه پایین ایران در عمده شاخص‌های توسعه اقتصادی نسبت به آنهاست. امری که به باور کارشناسان تحقق اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ از حیث اقتصادی را تا حد زیادی نامیسر می‌کند.

▣ یک فاصله معنادار

از سوی دیگر نیز شکاف میان توسعه‌یافتگی سرمایه انسانی و توسعه‌نیافتگی ابعاد اقتصاد ملی می‌تواند منجر به تبعات مختلف اجتماعی و حتی امنیتی شود. به هر روی شاخص‌های توسعه بسیار فراوان و بعضاً پیچیده بوده و برای تعیین وضعیت توسعه‌یافتگی تکیه بر شاخص‌های اقتصادی، توسعه انسانی و آزادی کسب‌وکار صرف کافی نیست.

از سوی دیگر اگر از منظر سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ روند توسعه ایران را مرور کنیم، آهنگ حرکت ایران در برخی از شاخص‌های قابل ارزیابی، انحراف معناداری با اهداف مقرر به‌ویژه در مقایسه با کشورهای رقیب منطقه‌ای دارد.

اگر چه باید اثر تحریم‌ها و تنگناهای بین‌المللی را در این زمینه تعیین‌کننده دانست.

▣ توسعه‌خواهی ملی

بی‌تردید گام نخست و زیربنایی ایجاد توسعه، خواست و اراده توسعه در دیدگاه‌ها و برنامه‌های کلان اقتصاد و افکار عمومی است. اگر تجربیات کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه واقعی را مرور کنیم، خواهیم دید که یکی از عمده‌ترین نقاط مشترک این کشورها وجود اجماع تمامی نهادهای قدرت درباره توسعه و وجود درک نسبی و روشن از مفهوم توسعه نزد دولت و ملت است. گذری بر عوامل تعیین‌کننده در توسعه کشورهای جنوب شرق آسیا ما را به این نکته می‌رساند که این کشورها نخست به خط‌مشی توسعه متوازن و عقلایی پایبند شده و در ادامه ضمن حفظ ثبات در شاخص‌های اقتصاد کلان، هدایت اعتباری ابزارهای نظام بانکی، سرمایه‌گذاری گسترده در توسعه سرمایه‌های انسانی، انعطاف‌بخشی به نهاده‌های تولید و تسهیل در روند سرمایه‌گذاری خارجی و ورود عظیم فناوری و ایده‌های جهانی، مسیر توسعه را آسان و سریع ساخته‌اند.

حال با توجه به موارد یادشده به این پرسش کلیدی می‌رسیم که آیا ایران کشوری در حال توسعه است؟ این سوال بنیادی و مهم است که پاسخ آن بی‌تردید به «خواستن» و «توانستن» باز می‌گردد.

بین‌الملل

پیش‌بینی رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۱

بانک جهانی در آخرین گزارش خود با عنوان دورنمای اقتصادی جهان، رشد اقتصادی ایران را برای امسال منفی ۵.۳ و برای سال ۲۰۲۱ مقبت ۲.۱ پیش‌بینی کرد.

به گزارش برنا، براساس گزارش تحلیلی بانک جهانی با عنوان دورنمای اقتصادی جهان، دلیل اصلی رشد اقتصادی ایران در امسال کاهش مصارف داخلی و تحت فشار قرار گرفتن بخش خدمات ازجمله صنعت گردشگری، خواهد بود؛ اتفاقی که تحت تاثیر پاندمی کرونا رخ داده است.

بانک جهانی با تاکید بر روند کاهشی تورم در خاورمیانه می‌نویسد: ایران یکی از کشورهایی است که نرخ تورم آن با روند نزولی، در ماه‌های اخیر در محدوده ۲۰ درصدی نوسان داشته است. کاهش تمایل سرمایه‌گذاران به انجام فعالیت‌های جدید در شرایط کنونی، بخش مالی کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال افریقا را تحت تاثیر قرار داده است.

براساس این گزارش اقتصاد ایران نیز از رکود جهانی، در امان نیست. رشد اقتصادی ایران در امسال منفی ۵.۳ درصد خواهد بود اما نکته مهم آن است که با وجود تمام چالش‌های سخت امسال، وضعیت اقتصاد ایران نسبت به سال گذشته بهتر است. بانک جهانی رشد سال ۲۰۱۹ اقتصاد ایران را منفی ۸.۲ درصد برآورد کرده بود. گزارش بانک جهانی می‌افزاید پاندمی کووید ۱۹ و قرنطینه ناشی از آن اقتصاد جهان را به هرج و مرج کشانده است و حتی با وجود اینکه کشورها در حال بازگشایی هستند، بانک جهانی پیش‌بینی می‌کند که جهان در سال‌جاری، عمیق‌ترین رکود خود را در ۸۰ سال اخیر تجربه کند.

▣ رکود بی‌سابقه اقتصاد جهان

صندوق بین‌المللی پول نیز در گزارشی بر این نکته تاکید دارد که با همه‌گیری کرونا، اقتصاد دنیا به سکون می‌رود و چیزی تجربه خواهد شد که از رکود بزرگ دهه ۱۹۳۰ به بعد سابقه نداشته است. نشانه‌های امید در بهترین حالت در سال ۲۰۲۱ پدیدار می‌شوند. صندوق بین‌المللی پول (IMF)، سنگین‌ترین رکود اقتصادی طی یک قرن گذشته را برای دنیا پیش‌بینی کرده است. در تازه‌ترین ارزیابی این صندوق از نرخ رشد آمده که اقتصاد جهان ۳درصد کوچک می‌شود. این درحالی است که در بحران مالی سال ۲۰۰۸، اقتصاد جهان تنها ۰.۱ درصد کوچک شده بود. صندوق بین‌المللی پول می‌گوید اقتصاد آلمان در مقایسه با سال گذشته ۷درصد کوچک‌تر می‌شود و اقتصاد ایتالیا ۹ درصد. میانگین سقوط اقتصاد در محدوده یورو نیز بیش از ۷ درصد پیش‌بینی شده و این در حالی است که قبل از شیوع کرونا، رشد اقتصادی ۱.۳ درصدی برای اروپا پیش‌بینی شده بود. در گزارش این نهاد آمده که ۱۹ کشور اروپایی می‌توانند به شرط مهار کرونا در نیمه دوم امسال، در سال ۲۰۲۱ نفسی تازه کنند و رشد ۴.۷درصدی داشته باشند. صندوق بین‌المللی پول، برآورد کرده که اقتصاد امریکا در سال‌جاری میلادی حدود ۶ درصد سقوط می‌کند، اما می‌تواند سال آینده در انتظار رشدی ۴درصدی باشد.

▣ سال بازسازی اقتصاد

در ادامه صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده که سال آتی، سال بازسازی اقتصاد باشد اما هرگونه شروع این روند را وابسته به وضعیت مهار کرونا خوانده است. در گزارش صندوق خاطرنشان شده که ارزیابی‌ها به شدت شکننده و نسبی هستند.

این نهاد گفته که احتمالا بحران کرونا، در ۳ ماه سوم سال ۲۰۲۰ به نقطه عطف خود می‌رسد و با شروع نیم‌سال دوم، فرو می‌خوابد. در این شرایط و با جان گرفتن تدریجی اقتصاد، نرخ رشد جهانی به ۵.۸ درصد می‌رسد، اما میزان بدهی‌ها هم به طرز قابل توجهی بالا خواهد رفت. صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۰ را نیز منفی ۶ درصد پیش‌بینی کرده است. قبلا این صندوق گفته بود که نرخ رشد ایران در امسال منفی ۹.۵ خواهد بود. براساس این گزارش، نرخ تورم ایران در سال ۲۰۲۰ برابر با ۳۴ درصد پیش‌بینی شده است. رقم تورم ایران در سال ۲۰۱۹ نیز حدود ۴۱ درصد درصد اعلام شده است.

یادداشت

دولت مردم‌دار و مردم دولت‌دار

حسن خسروی، مدرس دانشگاه: برخی حکومت‌ها و دولت‌ها هستند که شاید بتوان گفت واقعا دولت سازندگی و اصلاحات و عدالت و تدبیر و امید و... هستند. چیزی که ما شعارش را می‌دهیم و آنها عمل می‌کنند. مثل سوئیس. (صدالبته در مثل مناقشه نیست و تحلیل ما از روی دلسوزی است).

در چنین سیستم‌هایی؛ دولت، مردم‌دار است. یعنی دولت؛ مردم را ضبط و ربط می‌کند تا در آسایش و آرامش باشند، تفریح کنند، از بازنشستگی لذت ببرند، رستوران بروند، تئاتر و سینما بروند، غذای خوب بخورند و بهداشت و درمان مناسب داشته و سالم و شاد باشند.

چنین مردمی از دست دولت در امان هستند و دغدغه این را ندارند که دولت برای فردای آنها چه نقشه‌هایی دارد. شب را با خیال راحت می‌خوابند، چون فردایشان توسط دولت تضمین شده است و قرار نیست اقتصاد، فرهنگ، سیاست و یا هر شرایط دیگری در زندگی عادی آنها را در آشوب و تلاطم و استرس قرار دهد. دولت مردم‌دار، از مردم مالیات می‌گیرد و برای رفاه همان مردم خرج می‌کند. آنچه در این شرایط حاکم است یک بازی برد – برد است.

دولت مردم‌دار، هر کار اساسی و مهم و سرنوشت‌سازی می‌خواهد انجام دهد موضوع را به رای مردم می‌گذارد. مردم هم چون سرمایه اجتماعی واقعی به حساب می‌آیند به چنین سیستمی اعتماد دارند و در نظرخواهی‌ها مشارکت می‌کنند و عموما عقلایی و به‌دور از تعصب و هیجان رفتار می‌کنند و رای می‌دهند. از این‌روست که مثلا دولت سوئیس به مردم می‌گوید: یارانه‌تان را اضافه کنیم یا خرج کشور کنیم؟ مردم هم می‌گویند چون ما به دولت اعتماد داریم شما یارانه را خرج کشور و کارهای اساسی و عام‌المنفعه کنید.

به همین سادگی

اما در سیستم‌های مردم دولت‌دار، تا حدود زیادی با کمال تعجب و تاسف جای دولت و مردم عوض می‌شود. مردم دولت‌دار، مدرسه می‌سازند. مردم خوابگاه و کتابخانه می‌سازند. مردم زندانی آزاد می‌کنند. مردم به معلولان و بیماران سرطانی کمک می‌کنند. مردم به کارتن‌خواب‌ها و بی‌بضاعتان کمک غذایی می‌کنند. مردم در مسجد برای محرومان و مستمندان کمک جمع می‌کنند. مردم در سیل و زلزله و حوادث طبیعی انواع کمک‌های نقدی و جنسی به آسیب‌دیدگان منطقه ارسال می‌کنند. مردم برای بی‌خانمان‌ها خانه و کاشانه می‌سازند. مردم کار جهادی می‌کنند تا به داد فلان کشاورز برسند. مردم، کوچه و خیابان را آسفالت می‌کنند.

مردم مسجد و حسینیه و درمانگاه خیریه می‌سازند و خلاصه مردم، دولت‌داری می‌کنند. نتیجه آن می‌شود که نباید بشود. دقت کنیم که چه‌کار می‌کنیم و چه اتفاق و چه جابه‌جایی صورت گرفته است؟

پای صحبت کارشناسان

آفت خام‌فروشی و مناسبات رانتی

فرشاد مومنی، اقتصاددان: در روزهای اخیر شاهد هستیم که بورس کشور در مرکز توجه دولتمردان و مردم قرار گرفته و سخت دنبال‌کننده آن هستند. مسئله مهمی که وجود دارد این است که متاسفانه در کشور ما شیوه حکمرانی و تنظیم رابطه حکومت و مردم شکل و شمایل خاص دارد مثلا وقتی بورس رونق گرفت اگر کسی در مورد چشم‌اندازهای این وضعیت کوچک‌ترین صحبتی کند، از نظر کسانی ذهن مردم را مشوش کرده، درحالی که خوب است در مورد این مسئله باارزش صحبت شده و گام‌های سنجیده و رو به جلو برداریم. از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ بی‌سابقه‌ترین دامن زدن به مطامع رانتی در دوره پس از انقلاب را شاهد بودیم. به گواه محاسبه‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در این دوره به موازات بروز انواع بحران‌ها و فاجعه‌های انسانی، اجتماعی و محیط زیستی، ارزبری هر واحد تولید ناخالص داخلی نیز، ۵ برابر افزایش پیدا کرده است یعنی وابستگی ذلت‌آور به دنیای خارج در ابعاد بی‌سابقه‌ای افزایش داشته است و خود تولید در این مناسبات آلوده، تبدیل به یک محمل برای کسب رانت شده و مونتاژکاری به‌نام تولید در ابعاد غیرقابل تصوری، باب شده است. شواهد تاریخی قبل از این دوره هم نشان‌دهنده این است که اندازه خلق نقدینگی در اقتصاد سیاسی ضدتولیدی ایران که در آن به رانت و ربا بیشتر بها داده می‌شود تا بخش حقیقی، به‌گونه‌ای بوده که بازی سوداگرانه در یک بازار مانع دیگری نشود. گزارش‌های رسمی بیانگر این است که سهم نهایی خانوارها از تولید ناخالص ملی در میانه دهه ۸۰ حدود ۵۰ درصد بوده است. در سال ۹۷ به حدود ۴۲ درصد و در اثر شوک فاجعه‌آمیز نرخ ارز که در این سال به شکل بی‌سابقه‌ای سبب فقرزایی در کشور شد، در سال ۹۸ به حدود ۳۸ درصد رسید.

این مسئله به معنای این است که یک رکن بزرگ رکود عمیق و بحران تقاضای موثر در اقتصاد ایران این است که سیستمی که روی خام‌فروشی و مناسبات رانتی استوار باشد از یک طرف اندازه اقتصاد را کوچک‌تر می‌کند و از سوی دیگر جایگاه نسبی اقتصاد ایران را در نظام جهانی با سقوط همراه می‌کند. مسئله حیاتی این است که یک فقر فراگیر و گسترده را در کشور اجتناب‌ناپذیر می‌کند.

خطر رشد بی‌ضابطه

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه: ۳ عامل مهمی که منجر به تغییرات و تحول منحصربه‌فرد در بازار سرمایه ایران شده، هجوم نقدینگی به سمت بازار سرمایه، حمایت‌های بی‌دریغ مسئولان اقتصادی و عدم وجود بازارهای موازی برای جذب نقدینگی در جریان سطح اقتصاد بوده است. از آنجایی که ترکیب و تناسب مناسبی بین متغیرهای اثرگذار در وضعیت اقتصادی کشور؛ چه در بخش صنعت و چه در بخش شرکت‌های بورسی و فرابورسی وجود ندارد بنابراین در بین قیمت سهام شرکت‌ها و ارزش ذاتی آنها هم تناسب معقولی برقرار نیست. تبلیغات وسیع و حمایتی که دولت از بورس داشت باعث شد حتی در شرایط کرونا که تمام بورس‌های دنیا به دلیل آثار این ویروس در ۳ ماه اول سال میلادی منفی بودند، بورس تهران پربازده‌ترین بورس دنیا شناخته شود. در حال حاضر بازدهی بورس ایران از بازدهی بورس ونزوئلا و زیمبابوه که اقتصاد مناسبی ندارند هم بالاتر است چراکه محور اصلی این افزایش و رشد در بازار سرمایه انتظارات تورمی بوده و مردم به منظور پرهیز از نگهداری نقدینگی، وجوه نقدشان را به دارایی ازجمله دارایی مالی تبدیل کردند. در این شرایط عدم‌بازدهی وجوه مناسب و معقول با سایر بازارها بزرگ‌ترین تهدیدی که بازار بورس با آن مواجه است. اگر میزان بازدهی در بازار مسکن، ارز، طلا و خودرو کمتر از بورس باشد، قطعا نقدینگی از بورس خارج و وارد سایر بازارها می‌شود و آنها را با تورم مواجه می‌کند. بنابراین باید از ابزارهای کنترلی در جهت کاهش عطش خرید و کاهش تقاضا در بازار سرمایه استفاده کرد. در غیر این صورت رشد بازار سرمایه به نفع اقتصاد نیست. مسلما از لحاظ اقتصادی و ریاضی تورم ایجاد شده در بازار سرمایه قابلیت انتقال به سایر بازارها را دارد. کما اینکه در۳ ماه گذشته هم سایر بازارها از بازار سرمایه اثر تورمی پذیرفتند. اگر شاخص بورس به نقطه پیک برسد، سرعت خروج نقدینگی از بورس و اصلاح قیمت‌ها بیشتر می‌شود و مسئولان باید نسبت به این شرایط نگران باشند.